

Nederlands Loodswezen

JAARVERSLAG 2021

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
2021 in vogelvlucht	5
Vooruitblik 2022	11
Profiel	13
Governance	17
Toekomstbestendige en toonaangevende loodsdienst	22
Kwaliteit van de organisatie	22
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid	24
Loodsdienstverlening die de keten versterkt	26
Kwaliteit van de dienstverlening	26
Veilig en vlot	29
Gewaardeerde gesprekspartner en adviseur	32
Kennis uitwisselen	33
Ketensamenwerking	34
Overlegstructuren	35
Risicobeheer	37
In control-verklaring	50
Verslag van de RvC	52
Jaarrekening 2021	64
Overzicht vermogen per 31 december 2021	65
Exploitatierkening over 2021	66
Kasstroomoverzicht van de middelen 2021	67
Toelichting kasstroomoverzicht	75
Toelichting op het vermogen en de exploitatierkening	75
Overige gegevens	110
Begrippenlijst	111
Colofon	113

Coverfoto: Erik de Louwre

VOORWOORD

We mogen trots en tevreden zijn. Ondanks aanhoudende onzekerheden en steeds wisselende maatregelen heeft het Loodswezen in 2021 eraan bijgedragen dat schepen de Nederlandse havens veilig en vlot aandeden. Met 92.039 scheepsreizen hebben we meer reizen voltooid dan vooraf begroot. Een goede prestatie in nauwe samenwerking met de ketenpartners in de havens.

ORGANISATIE OP ORDE

Onze dienstverlening is op orde en hetzelfde kan gezegd worden over de structuur van onze organisatie. Met het aannemen van de Wet actualisatie markttoezicht registerloodsen (WAMR) hebben we duidelijkheid over de wettelijke kaders voor de organisatie en het loodsenberoep. Daarnaast hebben we in 2021 hard gewerkt aan een aantal belangrijke dossiers, zoals het herstructureren van onze permanente educatie, het verbeteren van het risicomanagement- en controlesysteem, de invoering van de Loodsplicht Nieuwe Stijl (LNS) en het ontwikkelen van een nieuw kostentoerekeningssysteem. Bovendien hebben we een nieuw beleidsplan vastgesteld, inclusief concrete doelen en acties. De kaders staan. De komende jaren is het zaak om daadwerkelijk uit te voeren wat we ons in het beleidsplan ten doel hebben gesteld.

"SAMENWERKEN EN VERTROUWEN ZIJN KERNWOORDEN VAN DE MARITIEME SECTOR"

WERKEN AAN DUURZAAMHEID

Een van onze grotere uitdagingen de komende jaren is duurzaamheid: hoe gaan we slagen maken met de energietransitie en dan vooral bij de vloot? Redden we het om in 2050 aan de gestelde doelen van de Green deal of Europese klimaatwet te voldoen? Geen gemakkelijke opgave. Het afgelopen jaar hebben we ons doel bepaald: we koersen op een reductie van de CO₂-uitstoot van 12,5% in 2025 ten opzichte van 2020.

INTERACTIE LEIDT TOT BETER RESULTAAT

Het geeft vertrouwen dat we het afgelopen jaar zowel intern als extern (met partners in de sector én met de overheid) intensief en constructief hebben samengewerkt.

In interactie met elkaar bereik je altijd meer dan ieder voor zich. Dat hebben wij in 2021 bijvoorbeeld ervaren bij het opstellen van het nieuwe tariefvoorstel. In goed overleg hebben we ons aangepast aan de uitzonderlijke omstandigheden en hebben we ons flexibel getoond.

Joost Mulder,
voorzitter Nederlandse Loodsencorporatie

Samenwerken en vertrouwen zijn voor mij kernwoorden van de maritieme sector en de sleutel tot succes. Alleen red je het niet, samen komen we verder. Dit onderstreept het belang om goed naar elkaar te luisteren. En begrip te hebben voor worstelingen die ook andere marktpartijen hebben. Je niet terugtrekken op je eigen eiland, maar elkaar helpen. Dat hebben we het afgelopen jaar goed gedaan. We zien de toekomst met vertrouwen tegemoet.

OVER DIT VERSLAG

Met plezier bieden wij u ons jaarverslag over 2021 aan. In dit verslag vertellen we hoe Nederlands Loodswezen in dit tweede lastige coronajaar erin slaagde niet alleen de dienstverlening op peil te houden, maar ook onze organisatie verder te ontwikkelen en te versterken.

Over 2021 ben ik er het meest trots op dat alle werkzaamheden binnen de afdeling Financiën & Control zonder vertraging door zijn gegaan. Ondanks alle beperkingen en wijzigingen die er door covid steeds zijn opgetreden.

Wino Dorst, Financieel directeur

Het verslag van onze activiteiten hebben we ingedeeld volgens de drie pijlers van onze strategie: de organisatie blijven ontwikkelen als toekomstbestendige en toonaangevende loodsdienst; de keten versterken door actief samen te werken en te coördineren; gesprekspartner en adviseur te zijn door onze kennis te delen en mee te denken over de grote uitdagingen van deze tijd.

Het werk van het Loodswezen wordt tastbaar en zichtbaar in de foto's die u in dit jaarverslag vindt. Het zijn vooral de loodsen en medewerkers die ze maakten. De foto's tonen hun betrokkenheid en trots om dit bijzondere werk, dag in dag uit te mogen uitvoeren. De foto's in het jaarverslag 2021 zijn gemaakt door Erik de Louwere, Harry Tabak, Hjalmar Fontijn, Maurice Jacobs, Patricia de Ligt, Rob Gerrits en Gerrit Serne.

2021 IN VOGELVLUCHT

Covid had in 2021 wereldwijd nog steeds een ongekeerde invloed op ieders leven. Dat maakte ook het loodsen van zeeschepen moeilijk en bijzonder uitdagend.

DIENSTVERLENING TIJDENS COVID

Vooropstaat dat het virus grote impact had op de gezondheid en levens van de medewerkers en loodsen. Daarnaast had het virus gevolgen voor het Loodswezen op operationeel gebied. Met veel flexibiliteit en inzet wisten we de negatieve consequenties op de dienstverlening te beperken.

De regio's hebben gedurende de hele Corona-crisis alle schepen van een loods kunnen voorzien en doen dat nog steeds. Het uitgangspunt was op een veilige en verantwoorde wijze schepen met covid-besmettingen te bedienen waarbij naar een oplossing werd gezocht om de schepen te beloodsen. Dit gebeurde in nauw overleg met andere partijen in de keten. We zijn er trots op dat er geen schip op zee is blijven liggen.

GELOODSTE SCHEEPSREIZEN

In 2021 hebben we meer scheepsreizen geloodst dan vooraf begroot. In totaal komen we uit op 92.039 geloodste scheepsreizen, terwijl we 91.006 reizen hadden begroot. Wel zien we dat het gemiddelde loodsgeldtarief wat lager is. De omzet ligt daardoor zo'n 1,3% onder de begroting. In 2021 verzochten meer schepen met een kleinere diepgang om een loods. Dat verklaart de licht dalende omzet. Deze schepen genereren immers minder loodsgeld. Binnen de gegeven omstandigheden mogen we concluderen dat we een goed resultaat hebben geboekt.

OFFSHORE-ACTIVITEITEN NEMEN TOE

Er staan veel nieuwbouwplannen op stapel voor windparken op de Noordzee. Van en naar die offshore nieuwbouwlocaties is veel scheepvaartverkeer nodig. Dat leidt tot een toename van het aantal geloodste scheepsreizen. Vooral vanuit de Eemshaven en de haven van Den Helder. In onze eigen simulatoren trainen wij op het varen met de bijzondere schepen die in de nieuwbouw van deze parken moeten voorzien.

HET LOODSWEZEN ALS KENNISINSTITUUT

Het Loodswezen wordt erkend en gezien als een belangrijke kennispartner die graag bereid is in de keten samen te werken. Onze registerloodsen in de regio Rotterdam-Rijnmond participeerden het afgelopen jaar in het project-Windlass, een internationaal onderzoek naar winddruk op schepen onder leiding van MARIN.

In de Sloehaven van Vlissingen werkten we dit jaar mee aan het project Dynamische kielspeling (DKS). DKS zorgt er met nieuwe getijdenberekeningen voor dat schepen met een grotere diepgang veilig naar de Sloehaven kunnen varen. Dit vergroot de toegankelijkheid van de havens.

“ ONDANKS DE LASTIGE OMSTANDIGHEDEN HEBBEN WE ONS WERK VLOT EN VEILIG KUNNEN UITVOEREN. DAAR MOGEN WE HEEL TEVREDEN OP TERUGKIJKEN. ”

WILLEM BENTINCK, DIRECTEUR NEDERLANDS LOODSWEZEN BV

TESTEN VAN NIEUWE FERRY

Op 1 april 2022 start een nieuwe veerdienst tussen de Eemshaven en Noorwegen. Het Loodswezen was nauw betrokken bij de voorbereidingen van die veerdienst. Zo hebben we in de loop van 2021 met een aantal loodsen verschillende simulaties uitgevoerd bij MARIN in Wageningen. Het doel was te onderzoeken hoe de ferry bij verschillende windkrachten en stromingen de haven veilig en vlot in en uit kan. Een mooi voorbeeld van de nautische adviesrol die wij als Nederlands Loodswezen graag invullen.

DE GROOTSTE ZEESLUIS TER WERELD IS OPERATIONEEL

Aan de ingang van het Noordzeekanaal bij IJmuiden is de afgelopen jaren de grootste zeesluis ter wereld gebouwd. Ook bij dit project was het Loodswezen nauw betrokken. Vanaf de ontwerpfase en de locatie, tot aan de uitvoer van de bouw. We denken uiteraard mee over loodstechnische zaken, maar ook over praktische zaken als waar en hoe de verlichting op het sluisencomplex het beste kan worden geplaatst.

Vervolgens hebben we samen met Rijkswaterstaat en Centraal Nautisch Beheer de sluis met verschillende vaartuigen in verschillende situaties getest. We zijn begonnen met kleine schepen en gingen stapsgewijs groter. Op elk schip zat een loods om testen uit te voeren en op de sluismuur coördineerden collega's het testprogramma. Dit leverde grote hoeveelheden waardevolle data op die Rijkswaterstaat en het onderzoeksinstituut Deltares gaan analyseren.

“De sluisen bij IJmuiden zijn zo'n 100 jaar oud en lopen tegen het einde van hun technische levensduur. Daarnaast werd de Noordersluis te klein voor de alsmaar grotere zeeschepen die de haven van Amsterdam willen aandoen. Genoeg redenen voor Rijkswaterstaat om een nieuwe, grote sluis te bouwen bij IJmuiden. Als 'grootgebruiker' van het sluisencomplex zijn we vanaf het begin van het project betrokken. Een van de belangrijkste onderdelen waar wij onze expertise konden inzetten was op het gebied van verlichting. Zo zijn op de sluis PEL-lichten geplaatst zodat onze loodsen een goede indicatie krijgen van het midden van de sluis (en hiermee de schepen goed kunnen oplijnen). Ook staan de lantaarnpalen op de sluis niet alleen exact tegenover elkaar maar schijnen ze zowel naar beneden als naar boven zodat schepen ook in een donkere nacht goed beeld hebben. Enorm leuk en leerzaam om zo nauw met alle betrokken partijen samen te werken en bij te kunnen dragen aan dit prachtige project.”

Rob Gerrits, Manager operaties regio Amsterdam-IJmond

LOODSPlicht NIEUWE STIJL IS VAN KRACHT

Per 1 januari 2021 is de Loodsplicht Nieuwe Stijl ingegaan. Daarmee is ook een nieuwe regelgeving gestart voor het Pilot Exemption Certificate (PEC). Een kapitein legt een examen af, waarin hij aantoont over voldoende kennis van de haven te beschikken. Slaagt de kapitein, dan ontvangt hij een PEC. Hiermee kan hij zonder loods een haven binnenvaren. Vooralsnog hebben de nieuwe regels niet geleid tot een grote toename van het aantal PEC's. Al is het nog niet duidelijk in hoeverre de beperkingen door covid daarin een rol spelen. De verwachting is dat de komende jaren wel meer PEC's worden behaald. Het kost immers tijd om te kunnen voldoen aan de eisen voor een PEC.

AANGENOMEN: WET ACTUALISATIE

MARKTTOEZICHT REGISTERLOODSEN (WAMR)

De WAMR is begin 2021 ingediend bij de Tweede Kamer en als hamerstuk aangenomen. Na een aantal vragen ter verduidelijking is het wetsvoorstel ook in de Eerste Kamer zonder wijziging aangenomen. Per 1 januari 2022 is de wet van kracht. In de nieuwe wet zijn de vastlegging van de uurtarieven van de registerloodsen én de jaarlijkse indexering geborgd. Dit was voor de Nederlandse Loodsencorporatie (NLc) een belangrijk uitgangspunt. De invoering van de all-in uurtarieven voor de inzet van de registerloodsen en een price-cap berekening bij een stijgend aantal reizen hebben gevolgen voor de berekening van onze tarieven. Dit wordt verder uitgewerkt in het zogenaamde kostentoekekeningssysteem (KTS). In 2021 hebben we volgens de eisen een nieuwe systematiek ontwikkeld.

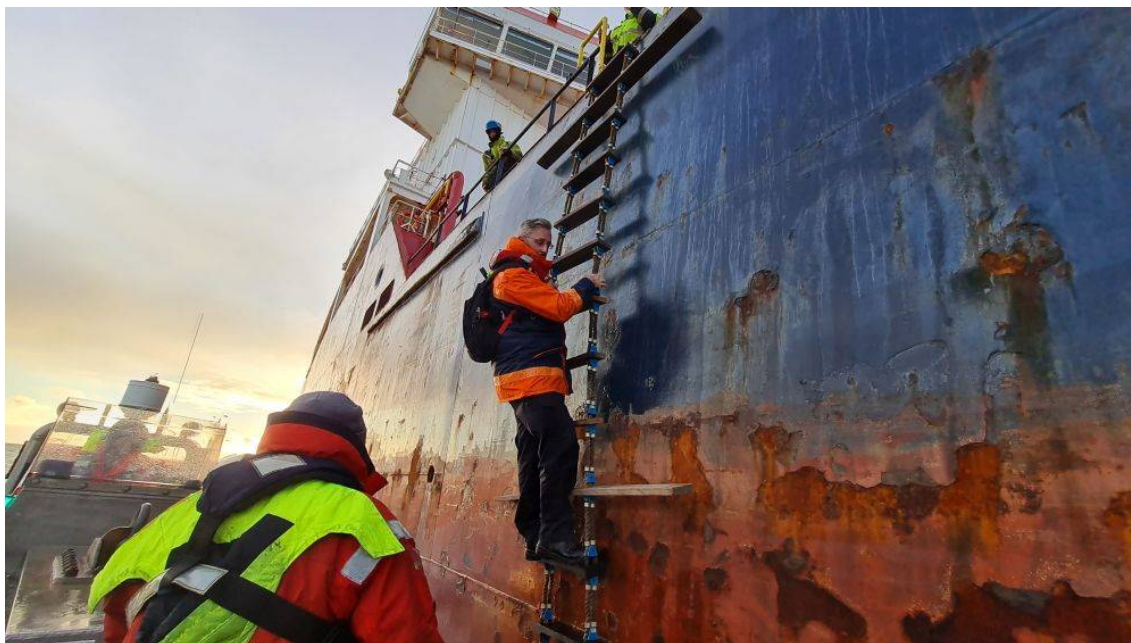
TARIEFVOORSTEL 2022 IN ÉÉN STAP

In de normale cyclus gaat het indienen van het tariefvoorstel bij de ACM in twee stappen. Het eerste, reguliere voorstel dienen we in voor 15 juli. Vervolgens maken we, op basis van een geactualiseerde reizenraming, in het najaar een bijgesteld voorstel. Dit jaar waren er door covid echter veel onzekerheden en schattingen in de reizenraming. Daarom hebben we, net als het jaar daarvoor, zowel het reguliere als het bijgestelde tariefvoorstel in één keer ingediend. Daardoor hadden we langer de tijd om de effecten van covid op het aantal reizen te monitoren en een betere inschatting mee te nemen in het tariefvoorstel.

In het ingediende voorstel hebben we een tariefstijging opgenomen van 1,66% per 1 januari 2022. De ACM heeft het tariefvoorstel gevolgd en de voorgestelde verhoging vastgelegd in een Tariefbesluit.

In de regio Scheldemonden geldt een andere regeling voor het opstellen van een tariefvoorstel en tariefbesluit vanwege de grensoverschrijdende belangen en samenwerking. Daar dient de SOLOS-werkgroep (Samenwerkend Overleg Loodsdiensten Scheldemonden, waarin de Vlaamse en Nederlandse loodsdiensten in de Schelderegio deelnemen) een specifiek tariefvoorstel voor de Scheldevaart in bij de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken. Deze minister stelt de tarieven voor de Scheldevaart vast. De Vlaamse minister heeft geen tariefwijziging doorgevoerd per 1-1-2022 (zelfde geldt voor 1-1-2021).

VEILIGER GEBRUIK VAN LOODSLADDERS

Loodsladder is 'not compliant'

In binnen- en buitenland wordt al enige tijd veel aandacht besteed aan de kwaliteit en het gebruik van loodsladders. Dat gebeurt onder andere op socialmediakanalen en websites van een aantal loodsen ([Facebookgroep #dangerousladders](#) en [pilotladdersafety.com](#)). Het onderwerp is inmiddels op bestuurlijk niveau opgepakt. De International Maritime Pilots' Association (IMPA) en de European Maritime Pilots' Association (EMPA) geven voorlichting over veiliger gebruik van de loodsladders. In oktober 2021 vond de jaarlijkse IMPA Pilot Boarding Safety Campaign plaats. Wereldwijd komen er nog te veel situaties voor die potentieel gevaarlijk zijn. Er is internationale wetgeving in de maak en via onze vertegenwoordiging in de IMPA praten wij als NLC mee over nieuwe, veiligere richtlijnen.

NIEUW KOMPAS: BELEIDSPAN 2021-2025

De Nederlandse Loodsencorporatie heeft een nieuw kompas. Op 8 juni is het beleidsplan 2021-2025 van de NLC vastgesteld. Gebaseerd op onze missie, visie en strategie is dit plan de komende jaren een belangrijk richtsnoer voor onze activiteiten. Om de doelstellingen van het plan te behalen, maken we jaarplannen waarin we concrete acties definiëren, inclusief een raming van geld, personeel en tijd. Deze plannen verwerken we dan weer in de jaarlijkse begroting van de NLC. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) is een belangrijk aandachtsgebied in het beleidsplan.

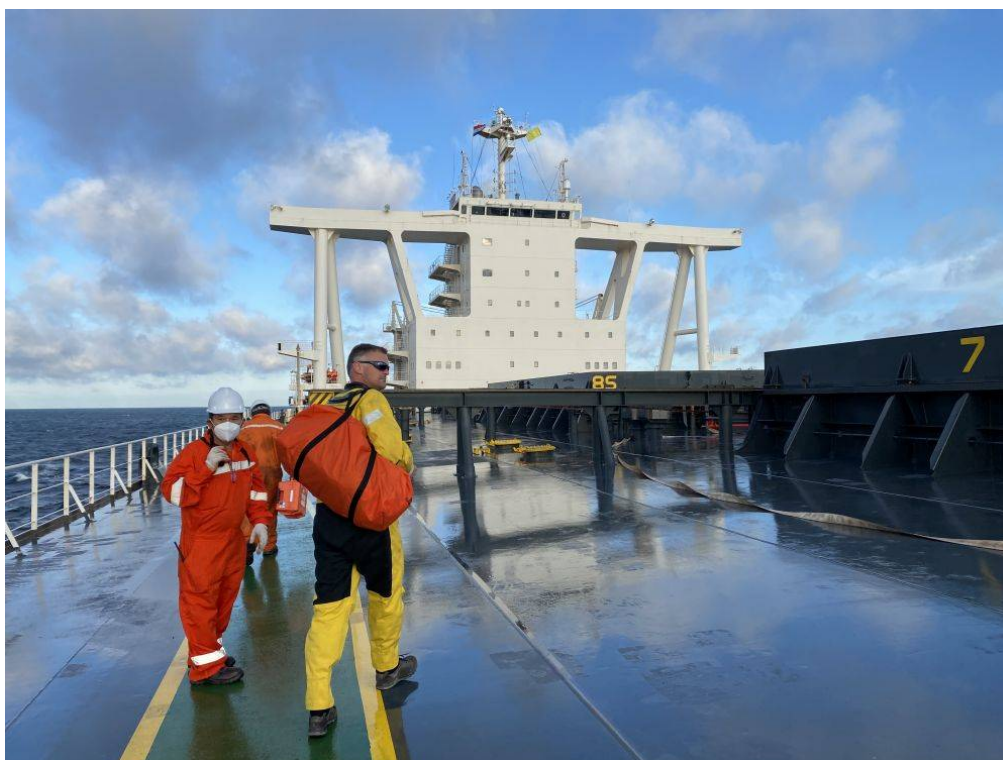
20 NIEUWE LOODSEN

Vanuit de Opleiding tot Registerloods: Master in Maritime Piloting (OTR:MMP) hebben we in 2021 20 nieuwe collega's mogen verwelkomen: in de regio Amsterdam-IJmond 3, in regio Rotterdam-Rijnmond 12 en in de regio Scheldemonden 5. Het is belangrijk dat deze opleiding ondanks de lastige omstandigheden kon doorgaan en dat de studenten met veel doorzettingsvermogen en flexibiliteit de opleiding succesvol wisten af te ronden. In 2021 is de OTR:MMP-opleiding gestart met het aantal van 18 studenten.

De instroom van nieuwe studenten is een belangrijk vraagstuk. We hebben hiervoor een medewerker aangetrokken, die invulling gaat geven aan de oplossingen hiervoor. We werken bijvoorbeeld samen met een gespecialiseerd bureau aan een arbeidsmarkt-communicatiecampagne. Daarnaast zijn we in 2021 een pilot gestart met een uitzendbureau dat kandidaten levert voor de OTR:MMP.. Onze nieuwe website '[werken bij](#)' is sinds het najaar van 2021 in de lucht. Geïnteresseerden kunnen zich nu gemakkelijker online aanmelden. Het Loodswezen werkt al enige jaren samen met andere partijen in de haven aan werving in de maritieme sector. Voorbeelden hiervan zijn deelname aan de havendagen, de Maritieme profielwerkstukkenwedstrijd en regionale banenbeurzen. Evenementen konden helaas door covid niet altijd plaatsvinden.

"Toen we door covid opeens massaal vanaf huis werkten, was het heel even schakelen. Maar eigenlijk wende het 'op afstand' via Teams werken best snel. Alhoewel ik zeker voordelen van het thuiswerken ervaar, zal ik blij zijn als we weer vaker op kantoor kunnen afspreken. Een combinatie van die twee zou voor mij ideaal zijn."

Marc Verrips, Financieel business partner

KERNGEGEVENS NEDERLANDS LOODSWEZEN 2021

Tabel kerngegevens	2021	2020
Totaal aantal geloodste scheepsreizen	92.039	90.170
Verdeling: aantal Wetschepen	82.753	81.264
Verdeling: aantal Scheldevaart	9.286	8.906
Verdeling aantal regio Noord	3.467	2.612
Verdeling aantal regio Amsterdam - IJmond	12.810	12.757
Verdeling aantal regio Rotterdam - Rijnmond	55.893	55.237
Verdeling aantal regio Scheldemonden	19.869	19.564
Omzet totaal (x € 1.000)	210.295	198.884
Resultaat (x € 1.000)	4.109	-3.186
Gemiddeld aantal registerloodsen (in FTE)		
Regio Noord	17,80	18,92
Regio Amsterdam - IJmond	65,50	64,75
Regio Rijnmond	211,43	207,65
Regio Scheldemonden	160,72	157,50
Totaal	455,45	448,82
Gemiddeld aantal medewerkers (in FTE)		
In dienst	418,83	421,50
Flexibele schil	35,16	36,56
Totaal	453,99	458,06
Investeringsen (x € 1.000)	5.910	9.168
Capital base (x € 1.000)	100.135	108.109
Current ratio	2,45	2,45
Solvabiliteitsratio	40,4%	39,0%

VOORUITBLIK 2022

Met alle technologische ontwikkelingen evolueert ook ons vak. Het is belangrijk dat we continu bij de tijd blijven en meegroeien met die ontwikkelingen. De registerloods is meer dan ooit de spin in het web van de informatievoorziening aan boord van een schip. Dat vraagt van de registerloods – naast het basisvakmanschap – steeds meer nieuwe kennis en vaardigheden, vooral op het gebied van ICT. Onze opleidingen passen we daar voortdurend op aan. Ook de huidige loodsen scholen zich continu bij.

DIGITALISERING EN DATA

Onze interne organisatie en operatie houden we up-to-date door slimme toepassingen van digitalisering en data. Het komende jaar werken we verder aan het beschrijven en optimaliseren van interne processen en het monitoren en controleren daarvan. Kwaliteitsborging in optima forma. Omdat we steeds meer data gedreven werken, neemt ook het belang toe van het beveiligen van die data.

CYBERSECURITY HOOG OP DE AGENDA

In 2021 hebben we diverse cyberaanvallen op onze IT-systemen goed doorstaan. We hebben veel tijd en energie gestoken in het analyseren en evalueren van deze dreigingen en hebben verbeteracties uitgezet. We blijven alert op alle ontwikkelingen op dit gebied. Cybersecurity heeft de komende jaren daarom een hoge prioriteit in onze agenda.

Ook in 2021 zijn er diverse dreigingen geweest op het gebied van cyber security. Door goede onderlinge samenwerking hebben we deze aanvallen goed doorstaan en zijn we in staat gebleken om deze dreigingen te analyseren, evalueren en verbeteracties uit te zetten.

Richard Donselaar, Manager informatievoorziening

DUURZAAMHEID SPEERPUNT IN BELEID

Een andere prioriteit voor de komende jaren is duurzaamheid, waaronder de energietransitie en duurzaamheidsrapportage vallen. In 2022 bereidt het Loodswezen zich voor om vanaf 2023 te kunnen rapporteren over kwalitatieve, kwantitatieve, toekomstige en historische informatie ten aanzien van duurzaamheid, met de bijbehorende 'key-performance-indicatoren' inclusief realisatie en doelen voor de toekomst. In het beleidsplan NLBV hebben we de doelstelling geformuleerd om tot 2025 de CO₂-uitstoot met 12,5% ten opzichte van 2020 te reduceren. Uiteindelijk moet die uitstoot zelfs naar 'zero'. Dit betekent dat wij vanaf 2022 nog grotere stappen moeten maken in de verduurzaming van de schepen die wij gebruiken en bouwen.

BLIJVEN STUDENTEN KOMEN?

Voor de langere termijn maken we ons zorgen over de instroom van studenten. Door de krappe arbeidsmarkt wordt de vijver waarin we vissen steeds kleiner. Er is gerichte actie nodig om jonge mensen te interesseren voor het mooie vak van registerloods. Net als afgelopen jaar blijven wij ook in 2022 het beroep van registerloods actief onder de aandacht brengen bij zeevarenden en op zeevaartscholen.

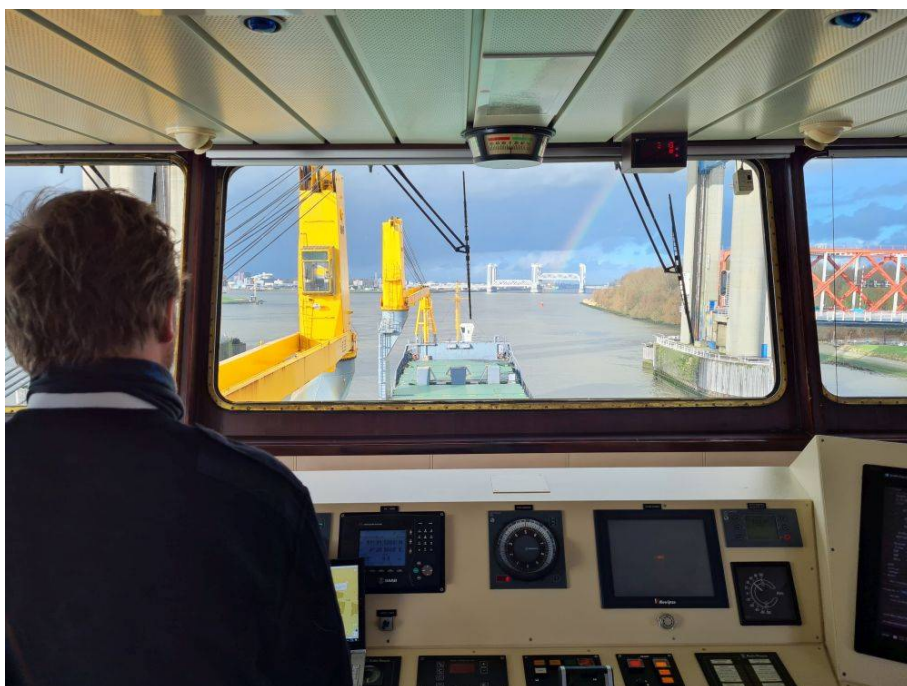
In de loop van 2022 gaan we meer uitzendbureaus benaderen om te zoeken naar geschikte kandidaten met een hbo-diploma. En we kijken of we mbo-studenten kunnen motiveren door te stromen naar het hbo. Wij zijn van mening dat een hbo-opleiding zeevaart voor een mbo-gediplomeerde korter moet kunnen vanwege eerder verworven competenties. De content van de site “werken bij” wordt in de loop van 2022 nog verder verrijkt en geactualiseerd.

“Al van jongs af aan wist ik dat ik later op zee wilde werken. Na een aantal omzwervingen – onder andere in de IT – heb ik toch mijn droom gevolgd en ben ik naar de zeevaartschool gegaan. Na tien jaren als stuurman gewerkt te hebben, was mij wel duidelijk dat het interessantste stukje van een zeereis het moment is dat de loods aan boord komt en het schip in of uit de haven gemanoeuvreerd wordt. Daarnaast is ieder schip, iedere bemanning en iedere situatie op het water anders. Zo’n schip dan samen precies goed te ‘parkeren’ geeft echt een heel goed gevoel. Ik moet nog een paar maanden voordat ik alle onderdelen van de studie heb afgerond en ik mezelf echt ‘registerloods’ mag noemen, maar ik verheug me er nu al enorm op om daarna in de regio Scheldemonden aan de slag te gaan.”

Quincy Vermue, Student-loods STODEL

IN VERBINDING SAMENWERKEN

Persoonlijk contact en korte lijnen zijn essentieel in ons werk. Een belangrijke opdracht voor 2022 is dan ook: samenwerken en in verbinding blijven. Zowel intern als extern. We zijn actief in de keten, werken samen met onze partners, delen data en stemmen onze capaciteit af. Bij de grote opgaven op het gebied van de verduurzaming van de havens in Nederland is samenwerking en informatiedeling onontbeerlijk. We kunnen het niet alleen. Met andere havendienstverleners en met technologiebedrijven trekken we samen op om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en gezamenlijke pilotprojecten op te zetten. In dat samenspel van allerlei partijen, inclusief ook de overheid, wil Nederlands Loodswezen graag een actieve en coördinerende rol spelen.

PROFIEL

OVER NEDERLANDS LOODSWEZEN

Nederlands Loodswezen is een zelfstandige organisatie die werkt in het belang van het publiek. Onze hoofdtak is het loodsen van zeeschepen van en naar alle Nederlandse zeehavens en de Vlaamse zeehavens aan de Schelde. Zo dragen wij bij aan de veiligheid van schip en bemanning, het economisch succes van havens en bescherming van publieke veiligheidsbelangen rond maritiem zeetransport. Het aanbieden van loodsdiensten is voorbehouden aan registerloodsen. De ACM ziet toe op de prijsontwikkeling en stelt jaarlijks de tarieven vast voor schepen die de Nederlandse havens aandoen.

MISSIE, VISIE, STRATEGIE

In 2019 is één missie, visie en strategie geformuleerd voor Nederlands Loodswezen. Het gaat hier om een aantal entiteiten, met verschillende taken, die samen zorgdragen voor de loodsdienst in Nederland en voor de Vlaamse havens aan de Schelde.

MISSIE

Met onze missie geven we aan waar wij als Nederlands Loodswezen voor staan: 'Nederlands Loodswezen staat als zelfstandige, kwalitatief hoogwaardige en betrouwbare partner in de logistieke keten voor het veilig en vlot loodsen van zeeschepen van, naar en door de Nederlandse zeehavens en Vlaamse havens aan de Schelde.'

BEROEPSUITOEFENING

De autonome beroepsuitoefening door de registerloodsen en de verzelfstandigde positie van Nederlands Loodswezen zijn belangrijke uitgangspunten. Ze garanderen een goede balans tussen publieke en private belangen en een positie als kwalitatief hoogwaardige partner in de maritieme logistieke keten.

VISIE

Nederlands Loodswezen voert de publieke en private taken en daaraan gerelateerde activiteiten uit die de loodsen toebedeeld hebben gekregen, zonder daarbij kansen uit het oog te verliezen die de organisatie en haar belanghebbenden sterker kunnen maken. De visie stoelt op drie pijlers:

- Een toekomstbestendige en toonaangevende loodsdienst
- Een loodsdienstverlening die de keten versterkt
- Een gewaardeerde gesprekspartner en adviseur

STRATEGIE

Met onderstaande strategie geven we invulling aan onze visie. In het jaarverslag verantwoorden we onze dienstverlening, prestaties en activiteiten aan de hand van de drie genoemde pijlers in onze visie:

ROL VAN DE LOODS

De loods is een hoogopgeleide professional. Hij adviseert de kapitein over de te voeren navigatie en treedt met diens toestemming op als verkeersdeelnemer. Hij is een expert die het team op de brug bijstaat met zijn kennis en met behulp van moderne technologische hulpmiddelen. Met zijn rol draagt de loods bij aan een veilige en vlotte dienstverlening in de maritieme vervoersketen. Hij heeft daarbij niet alleen oog voor publieke, maar ook voor private belangen. In meer domeinen vervult de loods een rol. Zo geeft hij in diverse overlegorganen gevraagd en ongevraagd advies over een breed palet aan maritiem gerelateerde zaken, met als gemeenschappelijke noemer het bevorderen van een veilig en vlot scheepvaartverkeer. Binnen de VTS-structuur vormen loodsen een integraal onderdeel van de veilige afwikkeling van het scheepvaartverkeer.

KERNWAARDEN

Betrokken, betrouwbaar en deskundig zijn de kernwaarden voor de loodsen en medewerkers van Nederlands Loodswezen. Die drie waarden fungeren als moreel kompas en zijn de kern van onze organisatie.

BETROKKEN

Loodsen en medewerkers zijn betrokken bij de eigen organisatie omdat zij het als een voorrecht ervaren om deelgenoot te zijn van deze organisatie, die een belangrijke maatschappelijke en wettelijke taak uitvoert. Hierdoor zijn zij ook betrokken bij de maritieme wereld, hetgeen tot uiting komt in het verzorgen van een efficiënte dienstverlening. Daarvoor nemen wij onze verantwoordelijkheid en stellen we het collectieve belang boven ieders individuele belang. Alleen door een collectieve betrokkenheid kunnen wij als organisatie groeien en onze maatschappelijke en wettelijke taak met verve blijven uitvoeren.

BETROUWBAAR

De scheepvaart rekt op ons en heeft ons nodig. We voeren onze werkzaamheden onder alle weersomstandigheden uit, punctueel en met de modernste middelen. Zodra daar om gevraagd wordt, staan we klaar. Daarmee zijn we een betrouwbare en voorspelbare partner voor onze stakeholders. Van havenautoriteiten tot beleidsbepalers en van collega dienstverleners tot mensen die in en om de haven wonen en werken.

DESKUNDIG

Met onze deskundigheid bieden wij zekerheid en maken het in ons gestelde vertrouwen waar. Daarbij zijn wij kritisch naar onszelf. Want onze deskundigheid is geen gegeven, maar iets waarin wij onszelf willen blijven ontwikkelen. Met opleiding, kennisontwikkeling en innovatie verbeteren we continu onze kennis en kunde. Wij delen onze kennis, kunde en ervaring met anderen.

GOVERNANCE

GOVERNANCE

Overheid en toezichhouders stellen steeds hogere eisen aan de governance en transparantie van semipublieke organisaties zoals de Regionale loodsencorporaties en de Nederlandse Loodsencorporatie. Deze maatschappelijke tendens juichen we toe. Deze entiteiten vervullen immers een belangrijke publieke taak. Wij dragen de verantwoordelijkheid om uit te leggen hoe wij die taak uitvoeren.

ACHTERGROND NEDERLANDS LOODSWEZEN

Tot 1 september 1988 maakte Nederlands Loodswezen onderdeel uit van de Rijksoverheid. Met ingang van 1 september 1988 is Nederlands Loodswezen verzelfstandigd. Hoofdtak is het loodsen van zeeschepen van en naar de Nederlandse zeehavens en de Vlaamse havens aan de Schelde van en naar zee. Deze taak is voorbehouden aan registerloodsen. De wijze van organiseren en de financiering zijn in de wet vastgelegd. Continuïteit en kwaliteit van de loodsdienstverlening zijn dus geborgd in wet- en regelgeving. De ACM houdt toezicht op de prijsontwikkeling van onze dienstverlening en stelt jaarlijks de tarieven vast voor schepen die de Nederlandse havens aandoen.

STRUCTUUR

Nederlands Loodswezen is de noemer waaronder een aantal entiteiten in gezamenlijkheid, maar elk met eigen taken en verantwoordelijkheden, een doelmatige loodsdienstverlening verzorgen in de Nederlandse zeehavens en de Vlaamse havens aan de Schelde. Nederlands Loodswezen bestaat uit een beroeps- en een bedrijfsorganisatie.

BEROEPSORGANISATIE

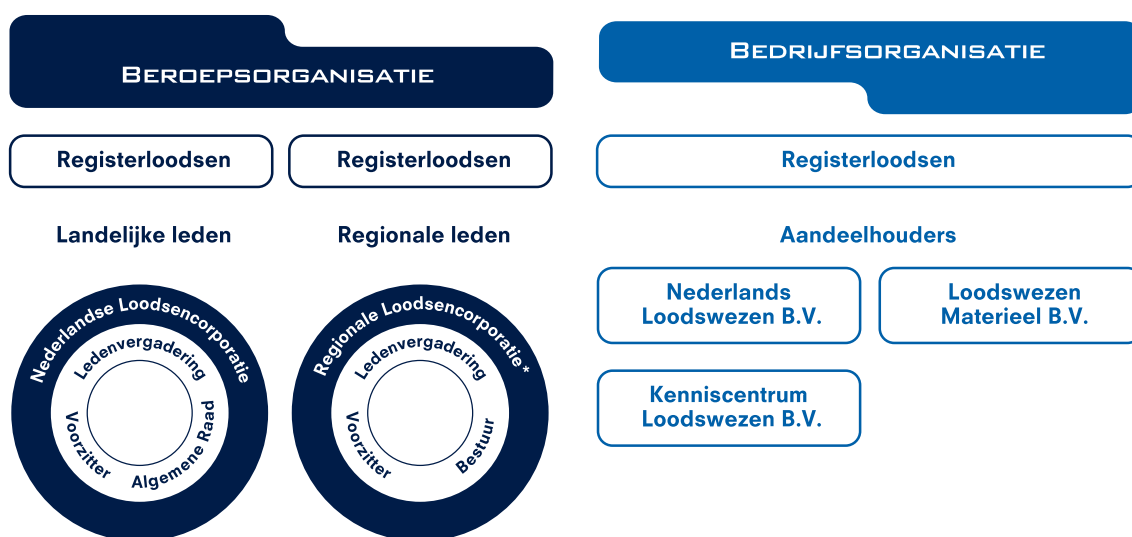
De beroepsorganisatie bestaat uit de Nederlandse Loodsencorporatie en de vier Regionale Loodsencorporaties Noord, Amsterdam-IJmond, Rotterdam-Rijnmond en Scheldemonden. Daarnaast is er een stichting die de opleidingen van loodsen verzorgt en de deskundigheid en kwaliteit van het beroep bevordert (STODEL). Deze organisaties geven samen invulling aan wettelijke taken met betrekking tot de kwaliteit van de beroepsuitoefening, de vakbekwaamheid van de loods, de bevoegdheden, de dienstverlening en de opleiding van loodsen.

BEDRIJFSORGANISATIE

De bedrijfsorganisatie bestaat uit Nederlands Loodswezen B.V., Loodswezen Materieel B.V., drie stille maatschappen (Loodsenassociatie Amsterdam-IJmond, Loodsenassociatie Rotterdam-Rijnmond/Noord en Loodsenassociatie Scheldemonden) en Kenniscentrum Loodswezen B.V. Nederlands Loodswezen B.V. geeft invulling aan de dienstverlening op het gebied van vlootbeheer, onderhoud, logistiek, planning en administratie bij het loodsen en het beloodsen van zeeschepen en is belast met de inning van het loodsgeld. Loodswezen Materieel B.V. is juridisch eigenaar van de vloot. De loodsassociaties zijn de samenwerkingsverbanden van de registerloodsen. Zij zijn verantwoordelijk voor het doen loodsen van zeeschepen. De activiteiten die niet direct gericht zijn op het loodsen en beloodsen, worden via Kenniscentrum Loodswezen B.V. verricht. Het gaat dan om activiteiten als het bieden van nautische expertise aan de maritieme sector in binnen- en buitenland.

Hieronder volgt een eenvoudige weergave van Nederlands Loodswezen (zonder de stille maatschappen en STODEL).

BEROEPSORGANISATIE & BEDRIJFSORGANISATIE

* Regionale Loodsencorporatie Noord
Regionale Loodsencorporatie Amsterdam-IJmond
Regionale Loodsencorporatie Rotterdam-Rijnmond
Regionale Loodsencorporatie Scheldemonden

PERSONALIA

SAMENSTELLING ALGEMENE RAAD

- Voorzitter Nederlandse Loodsencorporatie: de heer J.B. Mulder. Benoemd per 1 mei 2016, herbenoemd per 1 mei 2020 en expireert 1 mei 2024
- Voorzitter Regionale Loodsencorporatie Noord: de heer B. Oldenbeuving. Benoemd per 1 augustus 2014, herbenoemd per 1 augustus 2018 en expireert 1 augustus 2022
- Voorzitter Regionale Loodsencorporatie Amsterdam-IJmond: de heer J.Y. van der Laan. Benoemd per 1 maart 2014, herbenoemd per 1 maart 2018 en expireert 1 januari 2022; de heer R. de Jonge, benoemd per 1 januari 2022 en expireert per 1 januari 2026
- Voorzitter Regionale Loodsencorporatie Rotterdam-Rijnmond: de heer T.S. de Groot. Benoemd per 1 juli 2017, herbenoemd per 1 juli 2021 en expireert 1 juli 2023
- Voorzitter Regionale Loodsencorporatie Scheldemonden: de heer G.B.P. Jaburg. Benoemd per 1 mei 2018, expireert 1 mei 2022

DIRECTIE EN MANAGEMENTTEAM NLBV

DIRECTIE

- Directeur (statutair): de heer J.W. Bentinck

MANAGEMENTTEAM

- Financieel directeur: de heer W.N. Dorst
- Manager Human Resources: mevrouw N. van der Drift
- Manager Vlootbeheer: de heer T. de Vos
- Manager Informatievoorziening: de heer N.J. Donselaar
- Manager Varende Dienst: de heer A.C.J. Duivestein

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

- De heer M.J.M. Borsboom - expireert 1 juli 2023, voorzitter
- De heer R.E.A. De Meyer - expireert 1 juli 2022
- Mevrouw J.H.P.M. van der Wijst - expireert 1 juli 2024

STRATEGISCHE THEMA'S 2021

TOEKOMSTBESTENDIGE EN TOONAANGEVENDE LOODSDIENST

Als onmisbare schakel in de logistieke keten is Nederlands Loodswezen een betrouwbare partner die kwaliteit levert. Wij loodsen zeeschepen veilig en vlot. Dat doen we nu én in de toekomst.

Veilig en vlot voerden we in 2021 onze dienstverlening uit. Daar zijn we trots op, omdat de omstandigheden waaronder de loodsen en medewerkers hun werk moesten doen lastig waren. Voor het Loodswezen was het een opgave om besmettingen te voorkomen en voldoende mensen beschikbaar te hebben om de schepen steeds op tijd van een loods te voorzien.

KWALITEIT VAN DE ORGANISATIE

ARBEIDSMARKTCAMPAGNE GESTART

Met de uitstroom van registerloodsen in de komende jaren, is het heel belangrijk om voldoende nieuwe mensen op te leiden. We brengen ons beroep onder de aandacht onder de zeevarenden en op zeevaartscholen. Ook kijken we of we mbo-studenten kunnen motiveren door te stromen naar het hbo. Daarnaast werken we samen met een bureau aan een gericht plan voor arbeidsmarktcommunicatie. De nieuwe website 'werken bij het Loodswezen' is inmiddels in de lucht. We gaan ons verhaal op zo veel mogelijk plekken delen en elke geïnteresseerde vertellen over ons prachtige beroep. Daarnaast zijn we om nieuwe mensen te werven, een campagne gestart via socialmediakanalen.

DUURZAAM INZETBAAR

De veiligheid van onze mensen staat altijd voorop. Net zo belangrijk vinden we het dat loodsen en medewerkers duurzaam inzetbaar zijn: competent, gemotiveerd en gezond.

Komend jaar bekijken we of we een overstap kunnen maken naar een modern personeelssysteem voor de medewerkers. Daarmee kunnen we onder andere de inzetbaarheidsgesprekken beter registreren en opvolgen en maken we meer ruimte voor open gesprekken. Formele functioneringsgesprekken volgen vaak een afvinklijstje. We zoeken een model waarin ieders individuele situatie beter wordt besproken. In 2021 hebben we de wensen en eisen voor dat systeem in kaart gebracht.

PERMANENTE EDUCATIE

Opleiding en training zijn essentieel in een sector die altijd in beweging is. We streven naar permanente educatie voor de loodsen en medewerkers die aansluit bij de laatste ontwikkelingen. Helaas konden in 2021 alleen de meest noodzakelijke opleidingen doorgaan. Bijvoorbeeld de opleiding voor de medewerkers van de varende dienst om hun vaarbevoegdheid te behouden.

Een belangrijk onderdeel van permanente educatie is het meegroeien met de laatste technologische ontwikkelingen. De registerloods is meer dan ooit de spin in het web van de informatievoorziening aan boord van een schip. Dat vraagt naast de basisvaardigheden van ons vak ook om andere vaardigheden en nieuwe kennis, vooral op het gebied van ICT.

FORMATIE VARENDE DIENST UITGEBREID

In 2020 werden vijf extra medewerkers in vaste dienst genomen bij de varende dienst van NLBV. Door deze vaste aanstellingen zijn wij minder afhankelijk van inhuur. Ook komend jaar willen wij de flexibele inhuur verlagen en meer vaste medewerkers aan de varende dienst toevoegen. Op die manier willen wij het aantal uren overwerk verlagen. Dit past binnen ons beleid van duurzame inzetbaarheid.

“ HET VERDUURZAMEN VAN DE VLOOT IS DÉ UITDAGING WAAR WE DE KOMENDE JAREN VOOR STAAN. ”

TJEERD DE VOS, MANAGER VLOOTBEHEER

BLIK OP DE TOEKOMST

Ook met de beperkingen van covid draait de wereld door en hielden we onze blik op de toekomst gericht. We hebben in dit lastige jaar onze dienstverlening verder ontwikkeld. Op basis van het beleidsplan 2021-2025 bijvoorbeeld, zijn stappen gezet om onze interne processen verder te verbeteren.

De belangrijkste doelen vanuit de beleidsplannen NLBV en NLc voor de komende jaren zijn het reduceren van de CO₂-uitstoot met 2,5% per jaar, het doorontwikkelen van planningssoftware en navigatieondersteunende middelen, het investeren in robotisering en digitalisering, het verbeteren van rapportages en het implementeren van de Wet actualisatie markttoezicht registerloodsen.

“Aan boord van onze schepen hebben we behoorlijk wat elektriciteit nodig. Niet alleen voor de voortstuwing en het warm houden van de motoren, maar ook voor het zogenaamde ‘hotelbedrijf’ (zoals verlichting, airco en verwarming). Op zee wekken we deze stroom op met dieselmotoren, maar voor de kant liggend is het een ander verhaal. Daar willen we onze CO₂-uitstoot en andere dieselmotoremissie tot een absoluut minimum beperken. Door onze drie loodsvaartuigen te voorzien van zwaardere transformatoren en stroom te betrekken van de wal stoten we voor de kant liggend geen dieselmotoremissie meer uit en zijn we klaar voor de toekomst. Een technisch hoogstandje waar we heel trots op zijn.”

Ewoud Hoek, Technisch superintendent

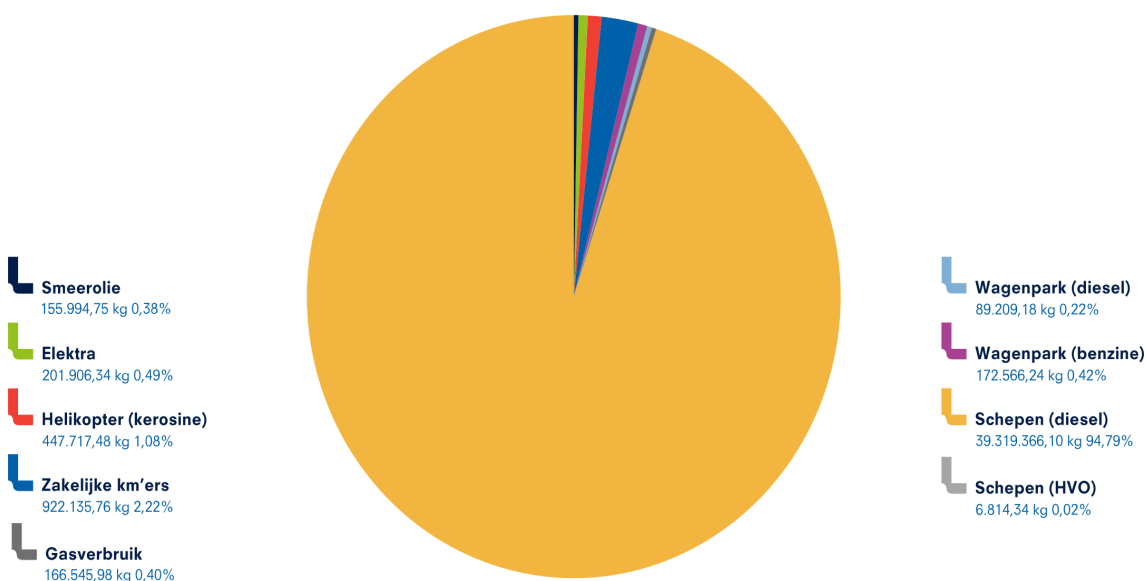
MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN EN DUURZAAMHEID

We werken nadrukkelijk aan inbedding en bewustwording van mvo in de organisatie. In bedrijfsvoering en operatie zoeken we continu naar een goede balans tussen mens, milieu en meerwaarde (People, Planet en Profit). In de eerste plaats zorgen we voor een veilige werkomgeving voor iedereen die bij of voor Nederlands Loodswezen werkt of wil werken. Daarnaast is ook het reduceren van de CO₂-uitstoot een belangrijk speerpunt van Nederlands Loodswezen.

UITEINDELIJK UITSTOOTVRIJ

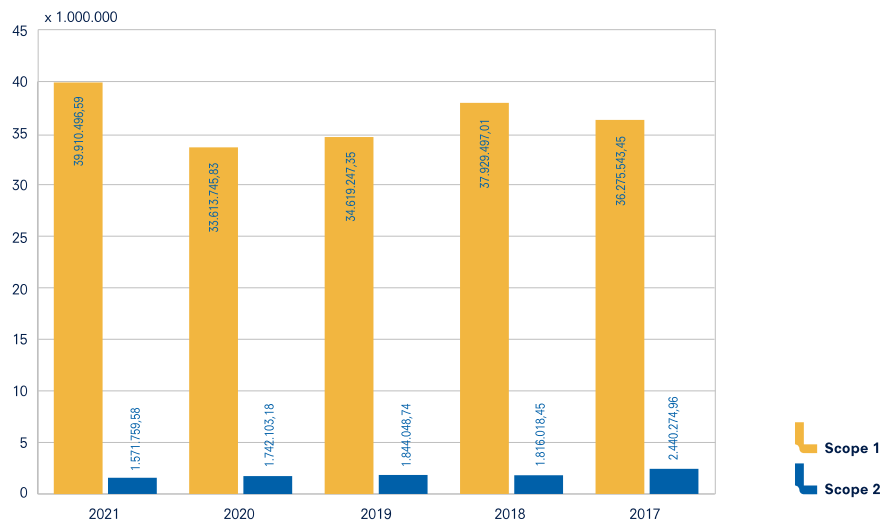
Het verminderen van onze footprint en het terugdringen van de hoeveelheid CO₂-uitstoot is een ingrijpende maatschappelijke en politieke opgave. Met het oog op de gestelde klimaatdoelen en de energietransitie wordt gewerkt aan steeds slimmere en duurzamere havenlogistiek. Het is de bedoeling om in 2050 te voldoen aan de gestelde doelen van de Green deal of Europese klimaatwet . Dat lijkt ver weg, maar betekent dat wij nu al grote stappen moeten maken, onder andere in de verduurzaming van de schepen die wij bouwen. Daarom is de afgelopen twee jaar gewerkt aan een innovatieve tender met een lagere CO₂-uitstoot. Ook voor de commissie die de vervanging van de huidige swaths gaat voorbereiden, heeft het verlagen van het fossiele brandstofverbruik van deze nog te ontwikkelen schepen de volle aandacht.

CO₂ FOOTPRINT 2021 CO₂ EMISSIE PER CATEGORIE

CO₂ FOOTPRINT 2021-2017

ONTWIKKELING CO₂ EMISSIE

SAMEN INNOVEREN

In de regio Rotterdam-Rijnmond overleggen we onder de vlag van het Deltalinqs Climate Programme samen met andere havendienstverleners hoe we elkaar kunnen versterken en hoe we gezamenlijk kunnen optrekken. Ook met technologiebedrijven zijn we in gesprek. We dagen hen uit om nieuwe technologieën te ontwikkelen en met oplossingen te komen. Wij participeren in pilots en stellen ons testvaartuig, de 'Enterprise', beschikbaar om innovaties in de praktijk te testen, zoals een alternatieve boegvorm, andere vinnen en andere coatings.

De nieuwe tender 'Mira' werd in 2020 opgeleverd en is uitgerust met lichtere motoren en een NOx-installatie, waardoor deze aanzienlijk minder brandstof verbruikt. De vaareigenschappen zijn nog niet optimaal, maar de komende periode werken we aan verbeteringen. Innoveren is leren. Voor de tenderdienst in regio Amsterdam-IJmond is een geheel nieuwe waltankinstallatie aangelegd. Hiermee is het ook mogelijk om Ad-blue te bunkeren. Dat is een bijvoeging bij diesel waarmee vaartuigen schoner varen en voldoen aan de Europese emissiestandaard.

DUURZAAMHEIDRAPPORTAGE

In het publiek jaarverslag wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. We hebben hiervoor de afgelopen jaren als uitgangspunt de GRI-standaard gebruikt. Er zijn recent nieuwe richtlijnen van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) ontwikkeld, waaraan ook het Nederlands Loodswezen dient te voldoen. In 2022 bereidt het Loodswezen zich voor om vanaf 2023 te kunnen rapporteren over kwalitatieve, kwantitatieve, toekomstige en historische informatie ten aanzien van duurzaamheid, met de bijbehorende 'key-performance-indicatoren' inclusief realisatie en doelen voor de toekomst. Daarnaast worden de belangrijkste risico's en de beheersmaatregelen in kaart gebracht. Ook wordt aandacht besteed aan het tijdig en betrouwbaar kunnen rapporteren over de relevante informatie.

LOODSDIENSTVERLENING DIE DE KETEN VERSTERKT

We zijn ons bewust van onze sleutelpositie in de logistieke keten en willen onze bijdrage voortdurend blijven verbeteren. Naast goed opgeleide mensen, een state-of-the-art-vloot en een soepel lopende organisatie, is digitalisering een steeds belangrijker aspect van het werk. Het verzamelen en analyseren van data levert een steeds grotere toegevoegde waarde op. We zijn continu op zoek naar wegen om die data in de keten te delen en breed beschikbaar te stellen. Dat maakt ons werk veiliger en voorspelbaarder en samenwerking makkelijker en efficiënter.

KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

Onze stakeholders en ketenpartners mogen rekenen op het hoogst mogelijke niveau van dienstverlening. Op die manier draagt het Loodswezen eraan bij dat Nederland tot de maritieme wereldtop blijft behoren. De Wet actualisatie markttoezicht registerloodsen verplicht ons om regelmatig kwaliteitsonderzoek uit te voeren. Elk jaar stellen we daarom een kwaliteitsrapportage op en verspreiden deze onder de betrokken partijen.

“ THE DUTCH PILOTS ALWAYS WELCOME US WITH A WARM AND FRIENDLY APPROACH, MANEUVERING THE VESSEL WITHOUT ANY STRESS AND COMPLETED WITH HIGH SUCCESS. THANKS FOR EVERYTHING. ”

MR. TAYFUN TURAL, MASTER MV. CENGIZ AMCA

Het Loodswezen werkt aan verfijning en uitbouw van kwaliteits- en veiligheidsindicatoren die een goede weergave vormen van onze dienstverlening. Deze indicatoren kunnen stakeholders een nog duidelijker beeld geven van de dienstverlening die ze van het Loodswezen mogen verwachten. De indicatoren gaan deel uitmaken van het Tariefvoorstel 2023.

KLACHT- EN TUCHTRECHTZAKEN

KLACHTEN

Gebruikers hebben de mogelijkheid een klacht in te dienen als zij van mening zijn dat de dienstverlening niet naar behoren of niet tijdig is uitgevoerd. Vanuit de ISPO-procedures worden de klachten geregistreerd, beoordeeld en afgehandeld. Zo nodig vindt terugkoppeling plaats aan de indiener van de klacht. Alle klachten worden hierbij vastgelegd, ongeacht of deze klacht gegrond of ongegrond is.

De klachten worden in twee categorieën onderverdeeld:

- Klachten over de loods; de dienstverlening aan boord
- Klachten over de organisatie; de overige dienstverlening van de organisatie

Het Loodswezen gebruikt deze klachten om zo de dienstverlening steeds verder te verbeteren.

Een klacht is als volgt gedefinieerd: 'een ontvangen reactie in het klachtensysteem waarbij ontevredenheid over de dienstverlening is geuit en waarover is gecommuniceerd met de betrokken partijen (lees: waarover een dossier is aangemaakt)'.

	Noord	A-IJmond	R-Rijnmond	Scheldemonden	Totaal
Klachten over de loods					
Verkeerd gemeerd		1	3		4
Vaargedrag		1	3		4
Veiligheid terrein			2		2
Aantal sleepboten	1				1
Corona gerelateerd (mondmasker)			2	12	14
Communicatie / reisvoorbereiding			1		1
Totaal klachten over de loods	1	2	11	12	26
Klachten over de organisatie					
Communicatie			1		1
Loods te laat			2	2	4
Overige			1	2	3
Totaal klachten over de organisatie	0	0	4	4	8
Totaal ontvangen klachten	1	2	15	16	34
Waarvan ongegrond					0
Waarvan gegrond	1	2	15	16	34

TUCHTRECHTSPRAAK

In 2021 zijn bij het tuchtcollege loodsen in Den Haag geen tuchtklachten tegen registerloodsen ingediend. Het tuchtrecht voor loodsen is vastgelegd in de Loodsenwet.

INCIDENTEN

Bij elk (bijna-)incident van een schip met een Nederlandse loods aan boord wordt na afloop door de loods een loodsverklaring opgesteld voor de regionale loodsencorporatie. Deze verklaringen hebben betrekking op alle (bijna-)incidenten of potentieel gevaarlijke situaties die tijdens het uitvoeren van de loodsdienstverlening zijn opgetreden en waarbij een loods betrokken is geweest.

De gemelde incidenten hangen niet per definitie samen met het handelen van de loods, omdat de oorzaken divers zijn. Het aantal verklaringen is daarom geen directe afspiegeling van de kwaliteit van de geleverde dienstverlening. De loodsverklaringen maken het wel mogelijk om te leren van incidenten en daarmee de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en uiteindelijk om dit soort incidenten helpen te voorkomen. Voor het waarborgen van veiligheid is deze vorm van kennisdeling van groot belang. De regio's wisselen hun bevindingen over incidenten en veiligheid van de loodsdienstverlening onder meer uit met de Rijkshavenmeesters. Zij rapporteren op hun beurt over de veiligheid aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat.

In dit jaarverslag zijn de incidenten conform de richtlijnen voor de classificatie van scheepsongevallen opgenomen. Volgens deze richtlijnen worden de incidenten onderverdeeld naar zeer ernstig (ZESO), ernstig (ESO) en minder ernstig (MESO). Het incident dat in de regio Rotterdam – Rijnmond is geclassificeerd als een ZESO betreft een bedrijfsongeval met dodelijke afloop aan boord van een sleepboot tijdens de assistentie van een zeeschip in de haven van Moerdijk.

Naast de incidenten zijn tevens het aantal 'near misses' vermeld. Een 'near miss' is een situatie waarin niets ernstigs is gebeurd, maar die makkelijk wel tot een ongeval had kunnen leiden.

INCIDENTEN 2021 ALLE REGIO'S

- Zeer ernstige scheepsongevallen
- Ernstige scheepsongevallen
- Minder ernstige scheepsongevallen

Aantal geloodste scheepsreizen	Percentage scheepsongevallen tov aantal scheepsreizen
Noord 3.467	$\frac{0}{0} = 0\%$
Amsterdam-IJmond 12.810	$\frac{1}{17} = 0,14\%$
Rotterdam-Rijnmond 55.893	$\frac{1}{70} = 0,13\%$
Scheldemonden 19.869	$\frac{0}{20} = 0,10\%$
Totaal 92.039	$\frac{2}{107} = 0,12\%$

In 2021 waren er in totaal 71 near-misses gerapporteerd: Amsterdam-IJmond 14, Rotterdam-Rijnmond 50 en Scheldemonden 7 (2020 totaal 78 near-misses).

AUDITS VERSTERKEN KWALITEIT

In 2021 vonden de jaarlijkse externe ISM-, ISPO- en ISO 9001-audits plaats. Daarnaast heeft de afdeling Audit & Risk interne audits gehouden. Deze audits worden in de risicoparagraaf toegelicht. Voor de CO₂-prestatieladder was er een externe audit. Alle regio's kregen weer een positieve beoordeling tijdens de jaarlijkse audits van International Standard for Pilot Organizations (ISPO). Toch kijken wij continu naar verbetermogelijkheden. Zo worden de observaties die in de audits naar voren komen, gebruikt om onze dienstverlening te verbeteren.

“Wij zien het Loodswezen als een goed geïedere organisatie die altijd aanwezig is. Dat vinden we gek genoeg vanzelfsprekend. Maar als je ziet hoeveel obstakels er de laatste jaren in de gehele logistieke keten zijn bijgekomen, dan is het feit dat het vrijwel altijd goed gaat eigenlijk uitzonderlijk. Vooral tijdens de pandemie merkten we dat goede communicatie essentieel is. Daarnaast was het bijzonder dat het Loodswezen moedig heeft doorgewerkt tijdens deze periode. We denken dat er bij het afmeren op de containerterminals nog tijdwinst te halen valt. We zien daar ook een belangrijke rol weggelegd voor het Loodswezen. Niet alleen als spil binnen de gehele nautische dienstverlening, maar ook aan boord van onze schepen.”

Robin de Puij, Head of Operations van Ocean Network Express (ONE)

VEILIG EN VLOT

TIJDIGHEID LOODS AAN BOORD

De ACM heeft voorgesteld een norm voor levertijden te hanteren die is gebaseerd op de gerealiseerde levertijden voor de regio's Noord, Amsterdam-IJmond en Rotterdam-Rijnmond. Vervolgens heeft de ACM een norm voor de levertijden vastgesteld uitgaande van een gelijkblijvende kwaliteit ten opzichte van voorgaande jaren. Net als voorgaande jaren is voor het boekjaar 2021 geen normpercentage voor de regio Scheldemonden (de Wetschepen) voorgesteld. Hiervoor is gekozen omdat meetresultaten van de Wetschepen in deze regio beïnvloed kunnen worden door de Scheldevaart, wat resulteert in een vertekend beeld.

Net als voorgaande jaren is door de geconsulteerde partijen aangegeven dat zij de loodsen eerder aan boord wensen te hebben dan in de regeling staat omschreven. In de 'Huidige werkwijze' is de loods al eerder aan boord dan uit de 'Regeling meldingen en communicatie scheepvaart' volgt. Continuering van de 'Huidige werkwijze' is daarom gewenst. Wij geven daar graag invulling aan. Daarom is uitsluitend het voorgenomen kwaliteitsniveau ten opzichte van de tijden van de huidige werkwijze weergegeven. Het is niet logisch een meting te doen ten opzichte van de regeling.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het percentage scheepsreizen waarbij de loods binnen de normtijd aan boord is gekomen, afgezet tegen de norm zoals deze met de ACM is afgestemd.

Regio	Tijd loods aan boord ten opzichte van huidige werkwijze			
	Aantal reizen	Aantal loodsen	Norm zoals voorgesteld door ACM	2021 realisatie
Noord	3.467	18	96%	98,1%
Amsterdam-IJmond	12.652	66	94%	98,0%
Rotterdam-Rijnmond	55.893	218	94%	98,5%
Scheldemonden*	19.198	165	Geen norm voorgesteld	96,7%
Totaal (gewogen, exclusief Scheldemonden)	72.012	302	94%	98,4%
Totaal (gewogen, inclusief Scheldemonden)	91.210	467		98,0%

NIEUWE DAVITSYSTEMEN

Onze loodsvaartuigen zijn voorzien van een verbeterd en nog veiliger systeem om de jollen onder zware weersomstandigheden op open zee te water te laten en aan boord te hijsen. Dat we in staat zijn om de schepen in die omstandigheden veilig te laten functioneren, is uniek. Het ontwerpen, fabriceren en afstellen van deze davitsystemen was een flinke puzzel, waarvan in 2021 het laatste stukje is gelegd. Alle complimenten voor onze eigen technische dienst en aan de betrokken externe bedrijven dat het ze is gelukt.

SOFTWARE-INNOVATIES

Onze navigatiesoftware Qastor is ook in 2021 verder doorontwikkeld. Deze software draait op de laptop die de loods aan boord meeneemt. Door uitwisseling met andere bronnen en door steeds slimmer gebruik van data kunnen we met deze software voorzien in belangrijke informatie ter ondersteuning van de loods tijdens het navigeren. Dit resulteert in een applicatie die op alle mogelijke digitale apparaten is te gebruiken. De applicatie is op een modern software-ontwikkelplatform gerealiseerd. Hierdoor is uitwisseling van informatie uit andere bronnen makkelijker. Met Qastor zijn we in staat om in toekomstige informatiebehoeftes te voorzien. Zo blijven wij schepen ook onder zware omstandigheden veilig en vlot de haven in en uit begeleiden.

"Loodsen vertrouwen – uiteraard naast eigen waarnemingen – ook op navigatieondersteunende middelen. Zeker nu de schepen steeds groter en de scheepvaartroutes steeds drukker worden, wordt de behoefte aan accurate, betrouwbare data nog belangrijker. Samen met de ICT'ers van Nederlands Loodswezen en externe leveranciers, ontwikkelen we zowel soft- als hardware om ons hierbij te helpen."

Xander Janssen, Registerloods regio Scheldemonden

SAMENWERKING

Naast digitalisering en innovatieve software is het ook een mensenzaak om goed samen te werken in de keten. Dat begint met het maken van duidelijke afspraken. Zo hebben we in de regio Scheldemonden met North Sea Port bijvoorbeeld heldere afspraken gemaakt op het gebied van geïntegreerd verkeersmanagement. Deze zijn vastgelegd in een procedurehandboek: wie is waarvoor verantwoordelijk? Wat zijn indicatoren dat iets niet goed gaat? Transparantie, wederzijds vertrouwen en aanpassingsvermogen zijn onze uitgangspunten.

In de regio Rotterdam-Rijnmond hebben de loodsen gedurende de hele Corona-crisis alle schepen van een loods kunnen voorzien en doen dat nog steeds. Het uitgangspunt was op een veilige en verantwoorde wijze schepen met covid-besmettingen te bedienen waarbij naar een oplossing werd gezocht om de schepen te beloodsen. Dit gebeurde in nauw overleg met Divisie Havenmeester, GGD, Port Health en de VRC. We zijn er trots op dat er geen schip op zee is blijven liggen. Op soortgelijke wijze werken we in alle regio's intensief samen.

OPTIMALE INZET

Het bestelproces voor de nautische dienstverleners is in de regio Rotterdam-Rijnmond volledig gedigitaliseerd. Op basis van regelmatige evaluaties met klanten en de havenautoriteit is het systeem geoptimaliseerd. Tijdens de evaluaties hebben we ook de robuustheid van de uitgangspunten in het bestelproces getoetst en waar nodig aangepast. Inmiddels werkt het naar ieders tevredenheid. De efficiency en voorspelbaarheid van het bestelproces zijn enorm toegenomen.

VEILIG EN VOORSPELBAAR

De Port of Amsterdam Collaboration Tool (PACT) is een hulpmiddel waarmee we de logistieke dienstverlening en planning verder optimaliseren. Alle betrokken partijen profiteren ervan wanneer we in de keten vroegtijdig data met elkaar kunnen delen. Protide is een tool die met behulp van verwachtingsmodellen berekent onder welke omstandigheden een schip al dan niet veilig kan opvaren. Hiervoor werken wij nauw samen met Rijkswaterstaat en softwareontwikkelaars.

GEWAARDEERDE GESPREKSPARTNER EN ADVISEUR

In veel contacten merken we dat onze expertise door de verschillende partijen in de keten op waarde wordt geschat. Als dienstverlener worden we vaak gevraagd om een bijdrage te leveren aan operationele vraagstukken in de haven. Daar zijn we blij mee, want dat is de rol die we graag vervullen: kennis en ervaring delen en intensief samenwerken met onze klanten en met de overheid.

Ook in de toekomst denken we mee over de grotere vraagstukken en innovaties, zoals bijvoorbeeld de energietransitie en klimaatdoelen. Hoewel het nauwelijks mogelijk was om fysiek samen te werken, hebben we het afgelopen jaar toch goed contact kunnen houden met onze partners in de haven om kennis te delen over deze onderwerpen.

“De aanloop en het vertrek van de kraanschepen van Heerema Marine Contractors zijn in Rotterdam geclassificeerd als een ‘speciaal transport’ waar toelatingscriteria met operationele limieten, werkmethoden en verkeersbegeleiding zijn gesteld. Bij de aanloop van één van onze kraanschepen werd er samen met de loodsen een idee geboren welke betrekking had op die criteria. Tijdens dit gesprek tussen de loods en het brugteam werd de scheepscapaciteit van het kraanschip gespiegeld aan de huidige omstandigheden en geldende criteria. Opvallend was dat de vastgestelde criteria niet meer bleken te passen bij de huidige scheepskarakteristieken van het opgewaardeerde en verbouwde kraanschip en ook de komst van de maasvlakte-2 was hier niet in mee geëvalueerd. Ondanks dat er tijdens deze reis verder geen vervolg afspraak werd gemaakt, werden wij enkele weken na binnenkomst benaderd door het Loodswezen om samen tot een nieuw voorstel met criteria te komen richting de havenautoriteiten. Deze kant van het Loodswezen kende ik nog niet maar heb ik als zeer prettig en deskundig ervaren. De communicatie verliep via online meetings en tekst concepten werden zeer professioneel opgesteld. Uiteindelijk zijn de opzetcriteria uitgebreid getest in het simulator centrum van Heerema Marine Contractors en is de havenautoriteit zonder verdere aanpassingen akkoord gegaan met de vernieuwde en beter passende condities bij aanloop en vertrek. Prachtig om bij deze nevenactiviteit zulke toewijding te ervaren!”

Captain Willem van Herwaarden, gezagvoerder kraanschip SSCV Sleipnir - Heerema Marine Contractors

KENNIS UITWISSELEN

LOODSPLICHT NIEUWE STIJL

In het kader van de Loodsplicht Nieuwe Stijl ontwikkelden wij opleidingen voor kapiteins die een Pilot Exemption Certificate (PEC) willen halen om zelfstandig, zonder loods, een haven te mogen invaren. Op 1 januari 2021 werd dat nieuwe stelsel van kracht. Het aantal kapiteins dat de opleiding heeft gevolgd, is nog klein. Of dat enkel te wijten was aan inreisbeperkingen door covid zal de komende jaren blijken.

WINDLASS

Vanuit de regio's Rotterdam-Rijnmond en Amsterdam-IJmond wordt deelgenomen aan het project-Windlass, een internationaal onderzoek naar winddruk op schepen onder leiding van MARIN. Ook bij ontwikkelingen en onderzoeken rondom de haventoeankelijkheid en nieuwbouw of aanpassingen in de haveninfrastructuur leveren registerloodsen een belangrijke bijdrage. Het afgelopen jaar werkten we mee aan enkele tests met onbemande vaartuigen.

NIEUWE VEERDIENST

In regio Noord werkten de registerloodsen mee aan het project voor de nieuwe veerdienst tussen Eemshaven en Noorwegen. Met simulaties bij MARIN in Wageningen onderzochten we hoe de ferry de haven in en uit kan bij verschillende windkrachten en stromingen. Een mooie uitdagende klus. Op 1 april 2022 start de nieuwe veerdienst.

EVER GIVEN

Tjitte de Groot (voorzitter regio Rotterdam-Rijnmond) werd gevraagd om in talkshow Op1 een toelichting te geven op het containerschip de Ever Given dat zes dagen lang het Suezkanaal blokkeerde. Verder had de uiteindelijke aankomst van het schip in de haven van Rotterdam veel aandacht van de media. Een mooie kans om aan een breed publiek over ons beroep te vertellen. Ook in de geschreven pers (landelijk en regionaal) konden we naar aanleiding van de Ever Given uitgebreid ingaan op het beroep.

KETENSAMENWERKING

Door verschillende processen aan elkaar te koppelen en verder te digitaliseren, wordt een grotere efficiëntie in de nautische keten bereikt. Dat zien we zowel in de Nederlandse havens als in de samenwerking met de Vlaamse havens.

HAVEN NEUTRAAL PLATFORM

Het afgelopen jaar ontwikkelden we het onafhankelijke Haven Neutraal Platform (HNP). Op dit digitale platform werken alle nautische dienstverleners en ketenpartners van Nederland en Vlaanderen samen in de regio Scheldemonden, wisselen informatie uit en overleggen samen. De komende jaren bouwen we de functies van het platform verder uit.

STAKEHOLDERMANAGEMENT

Het werk in de haven is een fijn samenspel tussen verschillende partijen – het havenbedrijf, de sleepboten, de roeiers, Nederlands loodswezen, de douane, de terminals, de scheepsagent – die allemaal hun eigen rol en taak hebben. Daar willen we een belangrijke rol in spelen. Wij beschikken over heel veel informatie. Door dat met elkaar te delen, wordt het hele proces efficiënt afgehandeld. Daarom voeren we een actieve dialoog met al onze stakeholders. We willen een integere en betrouwbare partner zijn. Bij alle besluiten die we nemen, houden we ook telkens zo veel mogelijk rekening met de belangen van andere partijen.

We zijn actief in het internationale, nationale en regionale netwerk.

“De samenwerking met het Loodswezen is zonder meer goed. Bij het Havenbedrijf kennen we de loodsen als zeer betrokken, werken we samen op vele niveaus en overleggen we over onderwerpen die onze beider organisaties raken. Zonder twijfel een van de meest intensieve relaties die we hebben. In de afgelopen twee covidjaren hadden we bijna dagelijks contact om te zoeken naar oplossingen voor problemen die op ons pad kwamen. Daarnaast werken bijvoorbeeld de loodsdienstleiders van het Loodswezen letterlijk naast onze collega's. Mooi om te zien dat ze onderling aan een half woord genoeg hebben om de juiste acties in te zetten.”

René de Vries, (Rijks)havenmeester Havenbedrijf Rotterdam

OVERLEGSTRUCTUREN

Onze kennis en kunde delen we onder meer in de vele overleggen waaraan wij deelnemen. Hier kan Nederlands Loodswezen op zijn beurt ook weer profiteren van de kennis van de andere deelnemers. Internationaal, landelijk en regionaal heeft Nederlands Loodswezen structureel overleg met een groot aantal partijen. Het gezamenlijke doel is altijd de veilige, vlotte en efficiënte doorvoer van schepen, nu en in de toekomst.

INTERNATIONAAL

Een actief voorbeeld van de samenwerking van het Loodswezen op internationaal niveau is de EMPA (European Maritime Pilots Association). Hier bekleden we een zetel in het bestuur. Deze zetel verschaft ons de mogelijkheid mee te sturen en bij te dragen in het belang van het loodsenberoep op Europees niveau. Ook is de NLc lid van de International Maritime Pilots Association (IMPA). De IMPA focust zich op wereldwijde kennisdeling over het loodsvak en de daarmee samenhangende veiligheid. Door IMPA en anderen uit de internationale loodsen-gemeenschap is richting rederijen, port-state-control en internationale beleidsmakers steeds meer aandacht gevraagd voor een correcte toepassing van voorschriften met betrekking tot loodsladders. Dat heeft niet alleen tot veel aandacht voor dit onderwerp geleid maar in een aantal gevallen ook tot ombouw van loodsladderarrangementen die veiliger zijn om em- en debarkeren van een loods mogelijk te maken. De komende jaren wordt gestreefd naar betere regelgeving, monitoring en handhaving.

LANDELIJK

In de landelijke overleggen staan doorgaans de brede en strategische thema's op de agenda. Het gaat om vaak innovatieve onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van de maritieme sector. Zo neemt de Algemene Raad van de NLc deel aan de landelijke overlegstructuur 'Klaar voor de nautische toekomst' van alle Rijkshavenmeesters. Kennisdeling en verduidelijking van de belangen van de leden staan hierin centraal. Andere voorbeelden zijn de Stichting Nederland Maritiem Land, waarvan Nederlands Loodswezen lid is van het algemeen bestuur, en de Scheepvaart Adviesgroep Noordzee. Bij deze laatste zijn alle stakeholders van de Noordzee betrokken, met name op het gebied van ruimtelijke ordening en veiligheid van het scheepvaartverkeer.

REGIONAAL

De vier RLC's zijn met hun regionale ketenpartners verbonden via regelmatig operationeel overleg. Zoals het Gemeenschappelijk Nautisch Platform waar de regio Scheldemonden zitting in heeft. De regio Amsterdam-IJmond neemt deel aan het driemaandelijks Formeel Nautisch Overleg met dienstverleners, het Centraal Nautisch Beheer, Rijkswaterstaat, bouwconsortium OpenIJ en Zeehaven IJmuiden. Ook nemen de regio's deel aan overleggen over specifieke vraagstukken en thema's. Zo neemt de regio Rotterdam-Rijnmond eens per maand deel aan het overleg van FERM (onderdeel van Rotterdam Port Cyber Resilience) voor het verhogen van de cyberveiligheid in en rondom de haven van Rotterdam en het operationeel overleg met Divisie Havenmeester Rotterdam en Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid. Deze verschillende vormen van samenwerking illustreren het belang van de binnen Nederlands Loodswezen aanwezige nautische kennis voor de verdere ontwikkeling en toekomstbestendigheid van de maritieme keten.

DIVERSE OVERLEGGEN VAN DE VIER LOODSREGIO'S

ROTTERDAM-RIJMOND

- DHMR operationeel
- FERM cyber security haven
- NOOD gezamenlijk overleg dienstverleners
- GIDS actoren overleg
- Port Call Optimisation en PRONTO
- Nautisch Risk Assessment
- Rotterdam Port Promotion Council (RPPC)
- Vereniging van Rotterdamse Cargadoors (VRC)
- Operationeel overleg met RWS

SCHELDEMONDEN

- Gemeenschappelijk nautisch platform
- Overleg VTS Loodsen
- Varia (op verzoek)
- Samenwerkend overleg loodsdiens Scheldemonden (SOLOS)
- BAB North Sea Port
- Overleg Schelddirecteuren-SOLOS (SDV-SOLOS)
- Zeeland Port Promotion Council (ZPPC)
- Werkgroep geïntegreerd verkeersmanagement Antwerpen
- Werkgroep geïntegreerd verkeersmanagement North Sea Port

AMSTERDAM-IJMOND

- Commissie Scheepsbewegingen
- Formeel Nautisch Overleg
- Technisch en Operationeel overleg
- Port Performance Meeting
- Werkgroep Verkeersmanagement
- Werkgroep Scheepvaart-Zoutindringing
- Werkgroep Verkeersmanagement
- Safety Evaluation Board

NOORD

- Havenoverleg, operationeel overleg, overleg met RWS, Groninger Seaports en Port of Harlingen
- Overleg met Duits Loodswezen
- Samenwerkende Bedrijven Eemshaven (SBE)
- Stichting Bedrijfsbelangen Eemshaven (BBE)
- VNO

RISICOBEBEER

RISICOMANAGEMENT

In deze paragraaf bieden we inzicht in het risicomanagement- en controlesysteem in 2021, vanuit het perspectief van Nederlands Loodswezen.

BESCHRIJVING RISICOMANAGEMENT- EN CONTROLESYSTEEM

Het 'Gemeenschappelijk normenkader voor financieel beheer, verantwoording en intern toezicht' en de handreiking 'Sturing Semipublieke Sector' vormen de basis voor ons risicomanagement- en controlesysteem. In dit publiek jaarverslag geven we inzicht in de stand van zaken van het risicomanagement- en controlesysteem en de uitkomsten daarvan in het boekjaar 2021.

Nederlands Loodswezen is blootgesteld aan strategische, operationele, financiële, verslagleggings- en compliance risico's. Ter beheersing hiervan gebruiken wij een risicomanagement- en controlesysteem dat aansluit op het gedachtegoed van The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).

Ons risicomanagementsysteem kent een beperkte scope. Voor het publiek jaarverslag 2021 beperken we ons voor de strategische risico's tot de gedeelde key risks. Dit zijn risico's die van toepassing zijn op meerdere entiteiten binnen het Loodswezen. Of ze hebben een zodanige impact op één entiteit dat het de hele organisatie raakt in de realisatie van de strategische en langetermijndoelstellingen. In 2021 hebben de entiteiten het risicoregister geactualiseerd. In het risicoregister zijn de key risks en de daarbij horende risicobeheersmaatregelen benoemd. Of deze beheersmaatregelen aanwezig zijn en voldoende effectief werken, wordt jaarlijks beoordeeld. Het is de ambitie van het Loodswezen om in 2022 het risicomanagementsysteem verder te ontwikkelen.

Het doel van het controlesysteem is onder andere vast te stellen hoe effectief onze risicobeperkende beheersmaatregelen daadwerkelijk zijn. In dit hoofdstuk lichten we een aantal pijlers toe van ons risicomanagement- en controlesysteem.

RISICOGOVERNANCE

Uitgangspunt bij de inrichting van de risicogovernance is het 'three lines of defence-model'. Proceseigenaren (de eerste lijn) identificeren hun risico's, rapporteren en beoordelen deze risico's en zetten ze af tegen de vast te stellen risicobereidheid.

De tweede lijn stelt de kaders, geeft advies, monitort en zorgt ervoor dat Nederlands Loodswezen voldoet aan wet- en regelgeving en intern beleid. In 2021 is het proces voor het monitoren verder geoptimaliseerd, onder andere voor de processen Loodsgeldfacturatie en -inning, handmatige boekingen, salarissen en declaraties.

De derde lijn (de interne auditfunctie) voert operational audits uit, gericht op diverse processen, waarbij de effectiviteit van het risicomanagementsysteem getoetst wordt.

Voor het jaar 2021 heeft de interne auditfunctie de auditcharter en de auditopdrachten voor de diverse entiteiten vastgesteld en uitgevoerd. In 2021 zijn audits uitgevoerd op de processen inning en facturatie loodsgeld van de regio's Rotterdam-Rijnmond en Noord, frequentiekorting Rotterdam-Rijnmond en Amsterdam-IJmond, de informatiebeveiliging, handmatige journaalposten, declaraties en inkopen.

PLANNING- EN CONTROLCYCLUS

Om de doelstellingen van Nederlands Loodswezen te behalen, nemen de diverse entiteiten in de jaarlijkse begrotingen de benodigde investeringen, activiteiten en projecten op met bijbehorende budgetten. Het bestuur van een afzonderlijke entiteit stelt de begroting op en de ledenvergadering of vergadering van vennoten stelt deze vast. De voortgang van de activiteiten en projecten wordt gedurende het jaar gemonitord, onder meer door kwartaal- en maandrapportages.

Voor het signaleren van financiële risico's en het voorspellen van onze financieringsbehoefte hanteren wij een meerjarenbegroting en een financieringsplan voor de middellange termijn. We leggen verantwoording af over de resultaten en het gevoerde beleid in de jaarverslagen. Daarnaast stellen we jaarlijks een kwaliteits- en financiële verantwoording op.

NORMEN, WAARDEN EN CULTUUR

De normen, waarden en cultuur zoals beschreven in de missie, visie en strategie van Nederlands Loodswezen vindt u in de subparagraaf Kernwaarden. Met onze gedragscode, kernwaarden, klokkenluidersregeling, alcohol- en drugsbeleid en ons beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen laten we zien wat wij belangrijk vinden in het zakelijke en maatschappelijke verkeer.

Bewustzijn, toepassing en naleving van de gedragscode en bijbehorende kernwaarden dragen bij aan het voorkomen van integriteitsrisico's. Alle nieuwe medewerkers krijgen tijdens hun inwerkprogramma een toelichting op onze gedragsregels. Aspecten als cultuur, werkdruk en bekendheid met de bedrijfscode komen ook terug in het medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Voor de registerloodsen is de Beroepsuitoefeningverordening registerloodsen van toepassing. Hierin committeert de registerloods zich in zijn beroepsuitoefening te gedragen naar de bestaande regels, verordeningen en voorschriften. Ook geeft hij aan dat hij zal handelen zoals van een goed registerloods verwacht mag worden.

KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEMEN

De vier regio's voldoen aan de Internationale Standard for Pilot Organisations. Dit is een internationaal kwaliteitsmanagementsysteem van, voor en door loodsen (zie www.ISPO-pilots.com) en de loodsenorganisaties. Het ondersteunende bedrijf Nederlands Loodswezen B.V. voldoet aan de ISO 9001-2015-norm. Door deze ISO-certificering laten wij zien dat we voldoen aan de internationale eisen op het gebied van kwaliteitsmanagement (KMS) en dat wij continu gericht zijn op het verbeteren van processen en het managen van bedrijfsrisico's. Daarnaast voldoet Nederlands Loodswezen B.V. aan de ISM-code. Dit is een internationale managementcode voor de veilige exploitatie van schepen en voorkoming van verontreiniging. Deze drie kwaliteitsmanagementsystemen worden door een onafhankelijke partij (Lloyd's Register) getoetst.

RISICOPROFIEL

Nederlands Loodswezen werkt in het belang van het publiek. Door een goed opgeleide registerloods aan boord van zeeschepen verplicht te stellen (Scheepvaartverkeerswet), wordt het risico ingeperkt dat gepaard gaat met het afwikkelen van het scheepvaartverkeer in de Nederlandse zeehavens. De kwaliteit van de loods en de dienstverlening als geheel is geborgd in de Loodsenwet. Dit wettelijke kader regelt de voorwaarden voor toelating tot het beroep van loods en de uitoefening van dat beroep.

Met een eedaflegging, verordeningen, nadere voorschriften en reglementen geven we invulling aan de normstelling en standaarden voor de verplichtingen van de registerloodsen bij hun beroepsuitoefening. Het wettelijk vastgelegde tuchtrecht biedt het instrumentarium om individuele leden van de beroepsgroep waar nodig te corrigeren.

Als positie van de registerloods is in de Loodsenwet vastgelegd dat de registerloods een individuele beroepsbeoefenaar is, die zelfstandig werkt en daarmee niet in dienst is noch in opdracht werkt van een entiteit die onder het 'begrip' Nederlands Loodswezen valt. Hierdoor is de aansprakelijkheid tijdens de uitoefening van het beroep van de registerloods niet van toepassing op de entiteiten van Nederlands Loodswezen.

Wijzigingen van wettelijke verplichtingen, veranderende economische omstandigheden en ladingstromen en voortschrijdende techniek kunnen invloed hebben op het scheepvaartaanbod. En ook op de wijze waarop Nederlands Loodswezen zijn diensten op dat moment heeft ingericht. Gelet op het grote aandeel vaste kosten is het voor Nederlands Loodswezen niet goed mogelijk om snel mee te bewegen met een plots afnemende vraag. Het Loodswezen heeft immers geïnvesteerd in een infrastructuur van mensen en middelen in vier regio's met in totaal zes zeehavengebieden. Deze infrastructuur is toegespitst op het 24/7 kunnen nakomen van de verplichtingen die voortkomen uit de Loodsenwet en Scheepvaartverkeerswet. Ook kan een plots sterk toenemende vraag slechts in beperkte mate worden opgevangen met de bestaande loodsformatie. Het opleiden van een volledig bevoegde registerloods neemt namelijk vele jaren in beslag.

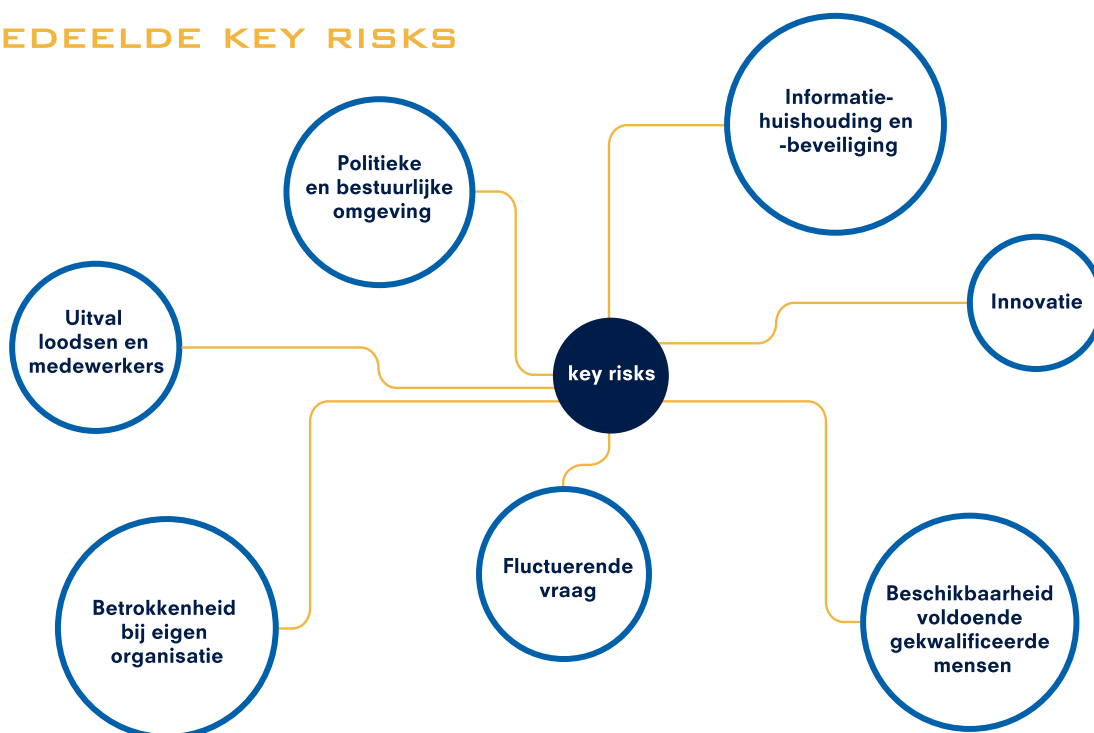
RISICOBEREIDHEID

We maken een inschatting van de risico's op kans en impact zonder interne beheersmaatregelen en vervolgens zetten we deze af tegen onze risicobereidheid. Hieruit volgt een overzicht van de verschillende waarden van de risico's. Deze waarden vormen de basis voor het bepalen van de key risks en voor het treffen van maatregelen om de risico's te beperken. Wij zijn terughoudend in het nemen van risico's. In 2022 specificeren wij onze risicobereidheid verder. De loodsdienstverlening is ingebed in de Scheepvaartverkeers- en Loodsenwet. Wij kunnen het ons niet permitteren om niet aan onze wettelijke verplichtingen te voldoen. Bij de uitoefening van het operationele proces van loodsen en beloodsen kan de impact van een incident grote gevolgen hebben. De risico's dienen daarbij dan ook zo laag mogelijk te worden gehouden.

RISICO'S PER CATEGORIE

Risicocategorie	Beschrijving
Strategie	Hieronder vallen risico's die een belemmering vormen voor de realisatie van de ondernemingsstrategie en/of voor ons bestaansrecht.
Operationeel	Hieronder vallen risico's die de operationele activiteiten beïnvloeden.
Financieel	Risico's waarbij financieel verlies optreedt door de gehanteerde financiële structuur of instrumenten, of door het ontbreken van deugdelijke financiële controles.
Compliance	Hieronder vallen risico's die voortvloeien uit de verplichtingen om te voldoen aan wet- en regelgeving.
Financiële verslaggeving	Hieronder vallen risico's die van invloed zijn op de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving.

OVERZICHT VAN DE GEDEELDE KEY RISKS

In onderstaande tabel hebben wij onze risico's samengevat opgenomen. De risico's worden hieronder verder uitgeschreven.

Categorie	Key risk	Beheersmaatregelen
Strategisch	Politieke en bestuurlijke omgeving	Het voeren van een actieve dialoog met beleidsmakers en bestuurders
	Informatiehuishouding en -beveiliging	Er is een IT strategie waar informatiebeveiliging een onderdeel van is. Het invoeren van een document management systeem Gebruik maken van moderne IT-middelen.
	Beschikbaarheid voldoende gekwalificeerde mensen	Het organiseren van wervingscampagnes en het voeren van een actief promotiebeleid. Het uitvoeren van medewerkers- en loodsentevredenheidsonderzoeken. Het ontwikkelen van een duurzaam inzetbaarheids-, communicatie- en MVO-beleid.
	Betrokkenheid loodsen bij eigen organisatie	Actief beleid voeren ten aanzien van de doorstroom van loodsen in nevenfuncties. Het intern opleiden van nieuwe bestuursleden.

	Innovatie	<p>Het (samen met partners) uitvoeren van innovatieve projecten met betrekking tot de beloodsingsvloot.</p> <p>Het zoeken van samenwerking met kennisinstututen op het gebied van optimalisatie van onderhoud van vaartuigen en duurzaamheid.</p>
	Uitval loodsen en medewerkers	Het implementeren van een bedrijfscontinuïteitsplan, het vormen van een crisisteam en het organiseren van overleg met de sector en autoriteiten.
	Snel veranderende vraag naar loodsdiensten	<p>Het vergroten van de flexibele schil in inzet van bemensing en materieel.</p> <p>Het ontwikkelen van een strategische personeelsplanning.</p> <p>Beter inzicht krijgen in de vraag naar loodsdiensten</p> <p>Samenwerking met ketenpartners in de haven optimaliseren.</p>
Operationeel	Gronding, aanvaring en brand	Het registreren, opvolgen en leren van incidenten.
	Embarkeren en debarkeren van een loods	<p>Kwalitatief hoogwaardige beloodsingsmiddelen.</p> <p>Het hebben van voldoende kwalitatief en geschoold personeel.</p>
Financieel	Het vaststellen van onjuiste tarieven door de ACM	<p>Tariefvoorstellen baseren op een wetenschappelijk model voor het ramen van het aantal reizen.</p> <p>Kosten baseren op meest recente realisatie.</p> <p>Tariefvoorstellen laten onderzoeken door een externe accountant op de redelijkheid van de aannames en de juistheid van de berekeningen.</p> <p>Verzekeren van belangrijkste risico's en afdekken prijsrisico op brandstoffen</p>
	Onvoldoende financiering beschikbaar op de lange termijn	<p>Aanpassen looptijd financiering van schepen aan economische levensduur van schepen.</p> <p>Jaarlijks toetsen financieringsbehoefte op lange termijn.</p>
	Kunnen voldoen aan verplichtingen op korte termijn	<p>Opstellen gedegen langetermijn-financieringsplan.</p> <p>Veel aandacht voor juiste en snelle facturatie, automatische incasso en opvolgen overige incassomaatregelen.</p> <p>Betalingsverkeer spreiden over twee banken.</p>
	Fraude	<p>Adequate inrichting administratieve organisatie en toegangsbeveiliging tot systemen.</p> <p>Invullen three lines of defence-model.</p> <p>Jaarlijkse opstellen fraude-risico analyse.</p>

		Verzekeren van risico's voortvloeiende uit fraude en cybercrime.
Financiële verslaglegging	Onbetrouwbare financiële verslaglegging	Het inrichten van een risicomanagement en -controlesysteem.
Compliance	Het niet voldoen aan wet- en regelgeving	Sturen op het naleven van de verordeningen vanuit de beroepsorganisatie (NLC). De geaccrediteerde opleiding tot registerloods (Master in Maritime Piloting) verzorgen en zorgen dat voldoende kandidaat-studenten toegang krijgen tot de opleiding. Juist en tijdig het Tariefvoorstel indienen en verantwoorden over de uitgevoerde taken en activiteiten aan belanghebbenden.

STRATEGISCHE RISICO'S

In deze paragraaf vindt u een beknopte omschrijving van de gedeelde key risks voor 2021. Daarnaast leest u wat per risico op hoofdlijnen de beheersingsstrategie en de interne beheersmaatregelen zijn. De strategische risico's hebben wij hieronder uitgebreid beschreven. De toelichting op de overige risico's houden we beperkt.

INFORMATIEHUISHOUDING EN -BEVEILIGING

RISICO

Het risico dat door een niet op orde en onvoldoende beveiligde informatiehuishouding onjuiste, ongewenste, niet gevalideerde, en/of verouderde informatie zowel intern gebruikt als extern gedeeld wordt. Waardoor op basis van deze informatie foutieve beslissingen genomen worden, kwaliteit niet geborgd is, niet voldaan wordt aan wet- en regelgeving, boetes worden opgelegd en/of reputatieschade ontstaat.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen zet hoogwaardige soft- en hardware in waarmee de loods aan boord maximaal ondersteund wordt in zijn beroepsuitoefening en optimaal informatie uitwisselt met de keten. Nederlands Loodswezen ontwikkelt en implementeert beleid en procedures voor informatiebeveiliging en -beheer om een bestendige informatiehuishouding te waarborgen.

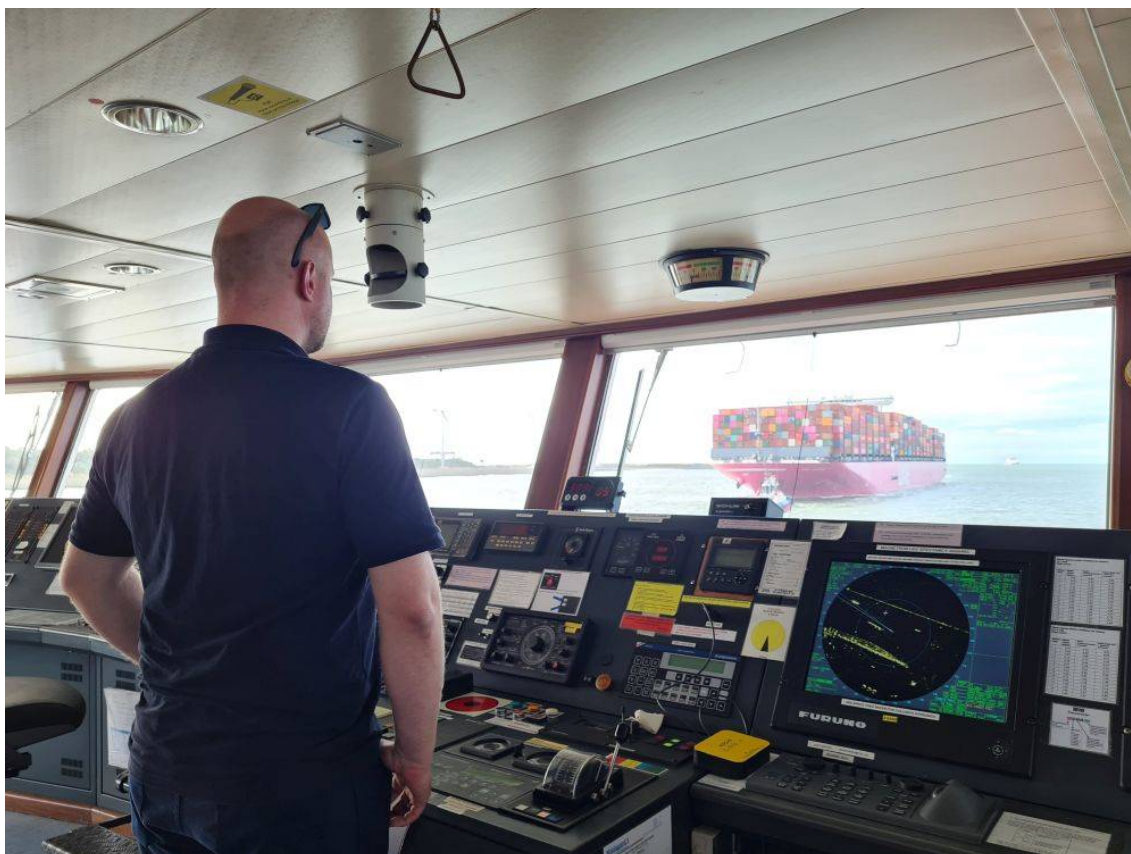
BEHEERSMAATREGELEN

Informatiebeveiliging is onderdeel van de ICT-strategie. De Chief Information Security Officer Functionaris Gegevensbescherming en de stuurgroep informatievoorziening spelen daarbij een belangrijke rol. Er is een proces geïmplementeerd voor het melden en registreren van IT-gerelateerde beveiligingsincidenten. Verder heeft het Loodswezen een cyberrisicoverzekering, die niet alleen een financiële compensatie biedt, maar ook ondersteuning in het crisismanagement in geval van een cybercrime.

“ EEN VAN DE SPEERPUNTEN VANUIT HR WAS DE VERDERE IMPLEMENTATIE VAN DE AVG-WETGEVING. MET DE AANSTELLING VAN EEN FUNCTIONARIS GEGEVENSBESCHERMING HEBBEN WE HIER IN 2021 EEN MOOIE STAP IN GEZET. ”

NANCY VAN DER DRIFT, HR-MANAGER

Ter verbetering van de informatiehuishouding zijn documenten gecategoriseerd en wordt documentmanagement verder doorontwikkeld door het invoeren van een documentmanagementsysteem. De voor de loodsen ondersteunende processen aan de wal zijn voorzien van moderne IT-middelen.

BESCHIKBAARHEID VOLDOENDE GEKwalificeERDE MENSEN

RISICO

Het risico dat de doelgroep van potentiële loodsen en ondersteunende medewerkers versmalt, waardoor voldoende instroom van loodsen en medewerkers in gevaar komt.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen positioneert zich als aantrekkelijke organisatie in de maritieme sector door goede arbeidsvoorwaarden te hanteren en voor goede arbeidsomstandigheden te zorgen en door maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Nederlands Loodswezen is actief in arbeidsmarktcommunicatie om voldoende instroom te garanderen.

BEHEERSMAATREGELEN

Het organiseren van wervingscampagnes en het voeren van een actief promotiebeleid. Daarnaast onderhouden we contacten met zeevaartscholen en onderzoeken we hoe loodsenorganisaties in het buitenland hun instroom borgen. Met regelmaat voeren we medewerkers- en

loodsentevredenheidsonderzoeken uit. In ontwikkeling zijn onder andere het opstellen van duurzaam inzetbaarheids- en communicatiebeleid. Daarnaast wordt het beleid voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen verder uitgerold. Het Instellingsbestuur van de opleiding tot registerloods (OTR:MMP) heeft een aantal additionele acties uitgezet, waaronder het benoemen van een coördinator instroom.

“ VANUIT DE WERKGROEP DUURZAAMHEID GROEIEN WE STEEDS MEER IN ONZE ADVISERENDE EN ONDERSTEUNENDE ROL OM PROJECTEN EN INITIATIEVEN BINNEN HET LOODSWEZEN TE VERSNELLEN. ”

GERRIT PEEKSTOK, VOORZITTER WERKGROEP DUURZAAMHEID

BETROKKENHEID BIJ EIGEN ORGANISATIE

RISICO

Het risico van afnemende betrokkenheid van de loodsen bij de besturing, besluitvorming en uitvoering van taken binnen de eigen organisatie, waardoor kwaliteit en continuïteit van de loodsdienstverlening onder druk komt te staan.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen voert een actief beleid om de betrokkenheid en participatie van loodsen op peil te houden en verder uit te bouwen. Loodsen worden gestimuleerd om naast het loodswerk ook andere taken binnen de organisatie uit te voeren en zich verder te ontwikkelen.

BEHEERSMAATREGELEN

Actief beleid voeren voor de doorstroom van loodsen in nevenfuncties. Het inzetten van communicatiemiddelen om de participatie aan vergaderingen te vergroten. Verder worden er rondetafelgesprekken gehouden.

INNOVATIE

RISICO

Het risico dat niet tijdig kan worden ingespeeld op maritieme innovatieve ontwikkelingen en de mogelijke effecten daarvan op de loodsdienstverlening.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen is een loodsdienst die wereldwijd vooroploopt in kwaliteit en veiligheid van dienstverlening en daarvoor benodigde innovaties. Nederlands Loodswezen neemt een actieve rol in relevante ontwikkelingen binnen het maritieme domein en houdt oog voor de vertaling naar praktische bruikbaarheid. Hierbij wordt ook rekening gehouden met een zo laag mogelijke belasting van het milieu.

BEHEERSINGSMAATREGELEN

In het jaarplan is een doelstelling geformuleerd om innovatieve projecten voor de beloodsingsvloot uit te voeren. Samen met partners nemen we aan deze innovatieve projecten deel. Met kennisinstituten zoeken we samenwerking bij de optimalisatie van het onderhoud aan vaartuigen. Daarnaast wordt voor de toekomstige vloot ingezet op de verdere ontwikkeling van schepen met een lagere belasting van het milieu. Hiervoor zijn in de meerjarenbegroting ook extra financiële middelen opgenomen.

POLITIEKE EN BESTUURLIJKE OMGEVING

RISICO

Het risico dat binnen de politieke en bestuurlijke omgeving onvoldoende nautische kennis en begrip van het maritieme speelveld aanwezig is, waardoor beleidskeuzes worden gemaakt die onvoorziene effecten hebben op de continuïteit en kwaliteit van de organisatie en de loodsdienstverlening.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen draagt bij aan de totstandkoming van (inter)nationaal nautisch beleid en brengt het belang van het loodsen van zeeschepen bij politiek en beleidsbepalers onder de aandacht.

BEHEERSMAATREGELEN

Het voeren van een actieve dialoog met beleidsmakers en bestuurders op zowel (inter)nationaal niveau als regionaal niveau, zoals bijvoorbeeld met beleidsmakers en bestuurders van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat, ACM en havenmeesters.

UITVAL LOODSEN EN MEDEWERKERS

RISICO

Het risico dat op korte termijn, bijvoorbeeld vanwege een pandemie, loodsen en medewerkers uitvallen waardoor de continuïteit en kwaliteit van de loodsdienstverlening in gevaar komt.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen neemt adequate maatregelen in geval van uitval van loodsen en medewerkers.

BEHEERSMAATREGELEN

De implementatie van een bedrijfscontinuïteitsplan en de vorming van een crisisteam, zoals in het geval van de covidpandemie. Het gebruikmaken van moderne IT-hulpmiddelen, planningstools en monitorinstrumenten om de beschikbaarheid te optimaliseren en het voor medewerkers mogelijk te maken om vanaf verschillende locaties te werken. Nauw en structureel overleg met de sector en de autoriteiten om te borgen dat de loodsen hun werk zo veilig mogelijk kunnen uitvoeren.

SNEL VERANDERENDE VRAAG NAAR LOODSDIENSTEN

RISICO

Het risico van een fluctuerende vraag naar loodsdiensten, waarbij omvang en duur onvoorspelbaar zijn. Hierdoor ontstaat er significante over- óf ondercapaciteit in mensen en materieel en komt de continuïteit en kwaliteit van de loodsdienstverlening in gevaar.

BEHEERSINGSSTRATEGIE

Nederlands Loodswezen streeft naar een organisatie die adequaat kan inspelen op een snel veranderende vraag zonder het veiligheidsniveau en de kwaliteit van de dienstverlening aan te tasten.

BEHEERSMAATREGELEN

Het vergroten van de flexibele schil in inzet van mensen en materieel, meer focus op fasering van de investeringen in de vloot, alsook het ontwikkelen van een strategische personeelsplanning. Verder een beter inzicht krijgen in de vraag naar loodsdiensten door het optimaliseren van juistheid en frequentie van reizenramingen. En tot slot de samenwerking met ketenpartners in de haven optimaliseren.

OPERATIONELE RISICO'S

Nederlands Loodswezen heeft de risico's van het operationele proces die de veiligheid betreffen van mens en milieu en de arbeidsomstandigheden geïnventariseerd. Ook zijn er maatregelen getroffen om de kans op een incident, ongeval en schade te verkleinen. Belangrijke instrumenten om deze operationele risico's in kaart te brengen, zijn de kwaliteitsmanagementsystemen ISPO, ISO en ISM.

Bij operationele risico's denken wij in eerste instantie aan risico's op het water. De grootste operationele risico's voor Nederlands Loodswezen zijn gronding, aanvaring en brand waarbij beloodsingsmiddelen betrokken zijn. Het embarkeren en debarkeren van een loods op volle zee is een belangrijk operationeel risico dat bij Nederlands Loodswezen de volledige aandacht heeft. Wij hebben een registratiesysteem om incidenten in kaart te brengen, om hiervan te leren en maatregelen te nemen om herhaling van een incident te voorkomen. Kwalitatief hoogwaardige

beloodsingsmiddelen met voldoende gekwalificeerd en getraind personeel zijn daarbij onontbeerlijk.

Incidenten waarbij een loods tijdens de uitoefening van zijn beroep is betrokken, beschouwen we niet als operationele risico's voor Nederlands Loodswezen. De registerloods is immers een zelfstandig beroepsoefenaar en is niet in dienst bij een entiteit binnen Nederlands Loodswezen of daarbuiten. Dit laat onverlet dat het varen met zeeschepen in druk bevaren vaarwateren altijd risico's met zich meebrengt. De risicobeheersmaatregelen die hiervoor worden genomen, liggen bij de bevoegde autoriteit. Het verplicht aan boord zetten van een goed opgeleide registerloods is een maatregel om dit risico te beheersen.

FINANCIËLE RISICO'S

De belangrijkste financiële risico's zijn het vaststellen van onjuiste tarieven, onvoldoende beschikbare financiering op lange termijn, het niet kunnen voldoen aan de verplichtingen op korte termijn en fraude.

TARIEVEN

Bij de meeste diensten van Nederlands Loodswezen gaat het om gereguleerde activiteiten. De tarieven daarvoor worden vooraf telkens voor een periode van 12 maanden vastgesteld. Dat doet de ACM voor de Nederlandse havens en de Vlaamse minister van Mobiliteit voor de Vlaamse Scheldehavens. Als er onjuiste tarieven worden vastgesteld, kan de continuïteit in gevaar komen. Om het risico op onjuiste tarieven te verkleinen, zijn de tariefvoorstellen gebaseerd op een onderliggend wetenschappelijk model voor het ramen van het aantal reizen. Verder zijn de kosten gebaseerd op de meest recente realisatie en zijn de tariefvoorstellen door een externe accountant onderzocht op de redelijkheid van de aannames en de juistheid van de berekeningen. Belangrijke bedrijfsrisico's zijn verzekerd en het prijsrisico op brandstoffen (behoudens biobrandstoffen) is grotendeels afgedekt.

FINANCIERING

Als er op de lange termijn onvoldoende financiering beschikbaar is, zijn we niet meer in staat om de noodzakelijke investeringen in bedrijfs- en beroeps ondersteunende middelen te doen. Daardoor komen de kwaliteit van en de continuïteit in de bedrijfsvoering in gevaar. Om dit risico te verkleinen, zijn de looptijden van de financiering van de schepen met een lange levensduur aangegaan voor de gehele economische levensduur van de schepen. Zodoende is gedurende de economische levensduur geen herfinanciering nodig. Ook is de financieringsbehoefte op lange termijn jaarlijks opnieuw beoordeeld en getoetst aan de hand van een investerings- en financieringsplan voor de lange termijn, rekening houdend met de korte termijn financieringsbehoefte.

VERPLICHTINGEN OP KORTE TERMIJN

Wordt er niet voldaan aan de verplichtingen op korte termijn, dan komt de uitvoering van de bedrijfsvoering in gevaar. Om dit risico te verkleinen, is het langetermijn-financieringsplan gebaseerd op het dieptepunt aan liquide middelen gedurende het boekjaar. Voor de aanwezige rekeningcourantfaciliteiten is slechts een gedeeltelijke benutting meegenomen. Verder is er veel aandacht voor juiste en snelle facturering van uitgevoerde diensten, stimulering van automatische incasso en actieve opvolging van overige incasso. Het betalingsverkeer is verdeeld over twee banken, waardoor er altijd een alternatief kanaal beschikbaar is om gelden te ontvangen en betalingen uit te voeren.

FRAUDE

Fraude leidt ertoe dat onterecht middelen uit de organisatie worden onttrokken. Daardoor komt de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar of het resultaat onder druk te staan. Belangrijke maatregelen om dit risico te verkleinen, zijn een adequate inrichting van de administratieve organisatie en toegangsbeveiliging tot geautomatiseerde systemen. Met autorisatielimieten beperken wij de risico's bij uitgaven en het aangaan van verplichtingen. Deze limieten zijn vastgelegd in het bevoegdhedenbeleid en de procuratieregeling. Ook het hanteren van het 'three lines of defence-principe' is een essentiële maatregel. Het frauderisico wordt jaarlijks beoordeeld via een frauderisico-analyse. Er zijn verzekeringen afgesloten voor het risico van fraude en cybercrime. Daardoor wordt het financiële gevolg van een eventuele fraude sterk gereduceerd.

OVERIGE FINANCIËLE RISICO'S

Nederlands Loodswezen maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) om bepaalde rente- en prijsrisico's op brandstoffen zo veel mogelijk af te dekken. We voeren geen substantiële transacties in buitenlandse valuta uit en lopen daardoor geen valutarisico. Deze financiële instrumenten worden bij de financiële vaste activa in de jaarrekening toegelicht.

FINANCIËLE VERSLAGLEGGINGSRISICO'S

Hieronder vallen risico's die van invloed zijn op de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging. Zoals het niet voldoen aan de inrichtingsvoorschriften, de consistentie van de verschillende rapportages onderling en in de tijd, de kwalitatieve onderbouwing van balansposten en de tijdigheid waarop de verslaglegging gereed moet zijn. Om deze risico's te verkleinen, hebben wij het risicomanagement- en controlesysteem ingericht zoals hierboven beschreven.

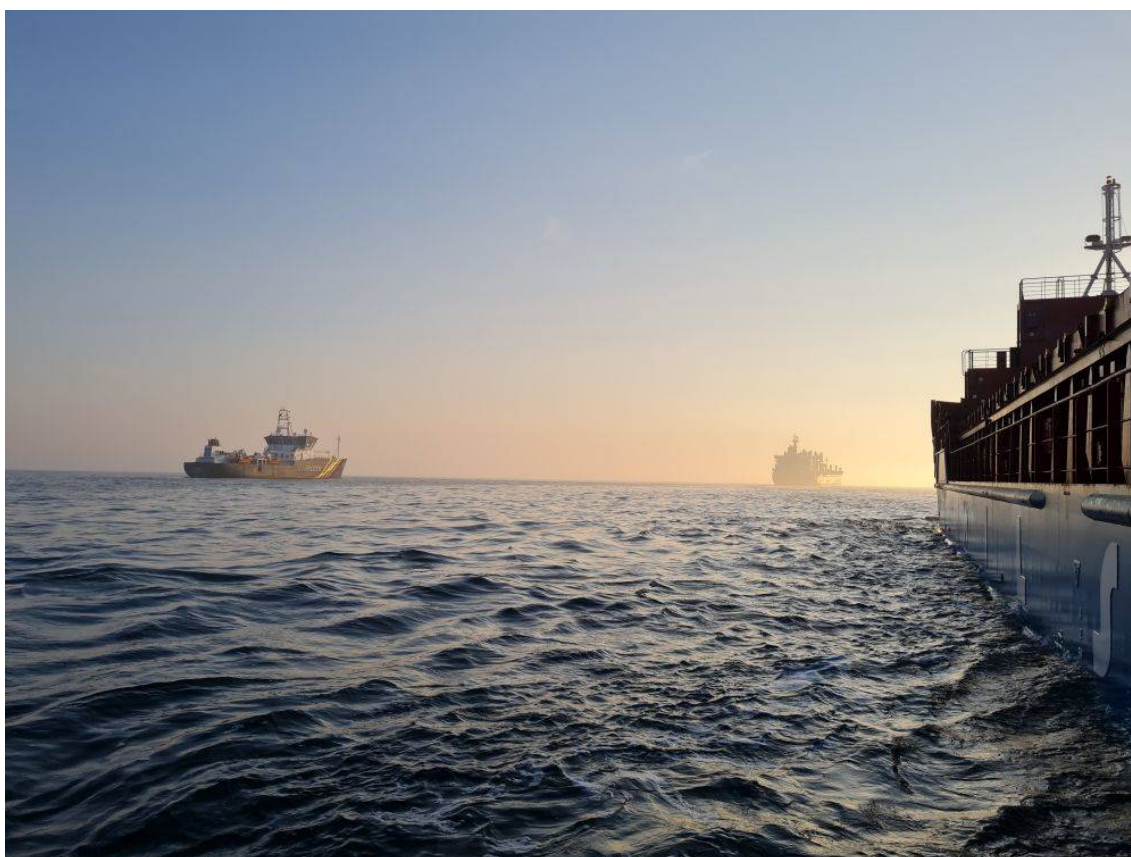
COMPLIANCE RISICO'S

Hieronder vallen risico's die voortvloeien uit de verplichtingen om te voldoen aan wet- en regelgeving. Bij het risicoprofiel is al aangegeven dat de Loodsenwet voor Nederlands Loodswezen belangrijk is. Hierin is de borging geregeld van een doelmatige loodsdienstverlening. Hieronder vallen de beroepsuitoefening van de registerloodsen, de ondersteuning daarbij en de financiering daarvan via de tarieven. Het niet voldoen aan de bepalingen van de Loodsenwet brengt de continuïteit in en de kwaliteit van de taakuitoefening, zoals genoemd in de Loodsenwet ('licence to operate'), in gevaar. Om deze risico's te verkleinen, zorgen wij ervoor dat we

- sturen op het naleven van de verordeningen vanuit de beroepsorganisatie (NLC);
- de geaccrediteerde opleiding tot registerloods (Master in Maritime Piloting) verzorgen en dat voldoende kandidaat-studenten toegang krijgen tot de opleiding door het uitgeven van bewijzen tot deelname en het toekennen van studievergoedingen;
- juist en tijdig het Tariefvoorstel indienen en aan belanghebbenden verantwoorden over de uitgevoerde taken en activiteiten.

OPGETREDEN RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Geen van de bovengenoemde risico's heeft zich in 2021 op zo'n manier voorgedaan dat het voortbestaan van het Loodswezen als geheel in gevaar is geweest.

IN CONTROL-VERKLARING

Met ons risicomanagement- en controlesysteem streven wij ernaar de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en het verrast worden door omstandigheden zo veel mogelijk te reduceren. Maar geen enkel systeem van intern risicomanagement en controle biedt een absolute zekerheid voor het bereiken van ondernemingsdoelstellingen. Net zo min is het mogelijk alle onjuistheden, fraude, incidenten en overtredingen van wetten en regels geheel te voorkomen.

Op basis van rapportages en informatie van de verschillende afdelingen en entiteiten die deel uitmaken van ons risicomanagement- en controlesysteem, zijn de ondertekenaars van deze in control-verklaring van mening dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat deze terecht is opgesteld vanuit een continuïteitsveronderstelling. Ook zijn we van mening dat het risicomanagement- en controlesysteem naar behoren heeft gewerkt, met inachtneming van de stand van zaken zoals in [Risicomanagement](#) en [Risicoprofiel](#) beschreven.

Het optimaliseren van de werking van het interne risicomanagement- en controlesysteem en het monitoren daarvan, blijft voor het bestuur een belangrijk aandachtspunt. In het verslagjaar zijn zowel de opzet als de werking van dit systeem frequent en intensief besproken in de Bestuursraad, samen met de Raad van Commissarissen. In dit jaar hebben zich geen integriteitsissues voorgedaan die van invloed zijn op het risicoprofiel.

ONDERTEKENING

Zoals beschreven in hoofdstuk [Structuur](#) van het publiek jaarverslag is Nederlands Loodswezen de verzamelnaam van de Nederlandse Loodsencorporatie, de vier regionale loodsencorporaties, Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen, Nederlands Loodswezen B.V., Loodswezen Materieel B.V. Dit zijn verschillende juridische entiteiten met eigen bestuursorganen.

In dit publiek jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over alle entiteiten van Nederlands Loodswezen. Aansluitend op de juridische structuur en de verantwoordelijkheden daarbinnen, wordt de in control-verklaring ondertekend door de bestuurder van iedere entiteit voor de taken en verantwoordelijkheden die belegd zijn bij de betreffende entiteit.

J.W. Bentinck

J.B. Mulder

R. de Jonge

Directeur
Namens Nederlands
 Loodswezen B.V., als
 zelfstandige entiteit en als
 beherend vennoot van de
 loodsassociaties

Voorzitter
Namens Nederlandse
 Loodsencorporatie
Namens Stichting Opleiding- en
 Deskundigheidsbevordering
 Registerloodsen

Voorzitter
Namens
 Regionale Loodsencorporatie
 Amsterdam-IJmond

B. Oldenbeuving

Namens Loodswezen Materieel
 B.V.

Voorzitter
Namens Regionale
 Loodsencorporatie Noord

T.S. de Groot

Voorzitter
Namens Regionale
 Loodsencorporatie Rotterdam-
 Rijnmond

G.B.P. Jaburg

Voorzitter
Namens Regionale
 Loodsencorporatie
 Scheldemonden

VERSLAG VAN DE RVC

VERSLAG VAN DE RVC

Voor het tweede jaar op rij heeft het Loodswezen de covidstorm weten te trotseren. Op een bewonderenswaardige wijze is de dienstverlening voortgezet, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarvoor geven wij een groot compliment aan iedereen in de organisatie. De protocollen en maatregelen die in 2020 in allerijl werden opgezet, bewezen ook het afgelopen jaar hun dienst. De flexibiliteit van loodsen en ondersteunende medewerkers wordt inmiddels langdurig op de proef gesteld. Het invullen van roosters was niet eenvoudig en de werkdruk bleef onverminderd hoog. Maar ondanks de zorgen richten we als controlerend en adviserend orgaan onze blik met vertrouwen vooruit. De echte impact van de Loodsplicht Nieuwe Stijl moet nog blijken, maar we zagen herstel van het aantal scheepsreizen en er werden mooie projecten uitgevoerd.

VEEL AANDACHT VOOR ICT

ICT was in 2021 prioriteit. Vooral cybersecurity en informatiebeveiliging zijn belangrijke thema's. Binnen de hele organisatie groeit het besef dat ICT een bedrijfsvoorwaarde is, zowel operationeel als ondersteunend. Hoewel digitalisering vele voordelen biedt voor de voorspelbaarheid en efficiëntie, neemt tegelijkertijd de dreiging van cybercriminaliteit toe. Het is daarom voor alle onderdelen van onze organisatie essentieel dat protocollen en systemen op orde zijn om de veiligheid te waarborgen. Het IT-beraad functioneert goed en ook tijdens de jaarlijkse audits en IT-controle door de accountant kreeg dit punt extra aandacht.

Met rasse schreden ontwikkelt de digitalisering zich in de verschillende regio's. Het verzamelen, analyseren en delen van data is in toenemende mate onderdeel van ons werk. Met havendiensten en andere partners in de nautische keten worden inmiddels flinke stappen gezet in de ontwikkeling van gedeelde systemen, digitale diensten en tools. Dat leidt tot een grotere efficiëntie en voorspelbaarheid van het hele logistieke proces in de havens. Bovendien beschikken wij als centrale speler in dat proces over veel waardevolle informatie. Door die data breed in te zetten, kunnen we onze ketenpartners ondersteunen en onze eigen positie versterken. De Raad volgt deze interessante ontwikkelingen op de voet.

MEERJARENBEGROTING

In 2021 is vanuit het Normenkader Financieel Beheer een meerjarenbegroting opgesteld. De integratie in de organisatie had een behoorlijke impact. Toch kunnen we nu al constateren dat het Loodswezen de vastgestelde meerjarenbegroting steeds vaker inzet om beleidsbeslissingen te ondersteunen.

BELANGRIJK DOSSIER

De nieuwe Wet actualisatie markttoezicht registerloodsen (WAMR) treedt op 1 januari 2022 in werking. Het is een belangrijk dossier voor de sector. Na 6 jaar van intensieve gesprekken zijn we tevreden met het resultaat. De structuur van onze publiek-private functie is grotendeels overeind gebleven. We kijken met tevredenheid terug op onze inbreng in de besluitvorming; niet alleen de corporaties, maar ook NLBV en de Raad van Commissarissen zijn nauw betrokken geweest bij de besprekingen.

HECHTERE SAMENWERKING

We zetten ons actief in voor een steeds hechtere samenwerking in de keten. Zowel nationaal als internationaal is onze organisatie altijd goed aangesloten in de maritieme ketens.

Het is mooi om te zien hoe de samenwerking tussen Nederlands Loodswezen en Vlaams Loodswezen in de regio Scheldemonden is versterkt. We werken hechter en nauwer samen. Intern is een goede samenwerking even belangrijk. Hoewel er uiteraard verschillen zijn tussen de regio's, geloven wij in de kracht van het geheel. We leren van elkaar en we denken met elkaar mee. Met een gezamenlijke aanpak zijn we beter in staat om de grote thema's van de komende jaren op te pakken, zoals de duurzaamheidsopgave, duurzame inzetbaarheid en cybersecurity.

PROFESSIONELE EN KUNDIGE PARTIJ

De gesprekken rondom de WAMR hebben ons geleerd hoe belangrijk een duidelijke positionering en profilering is. In dit geval richting de politiek, maar dit geldt ook richting marktpartijen en het publiek. Want ook voor het aantrekken van nieuwe medewerkers is het van belang dat we zichtbaar zijn. Daarvoor moeten we meer naar buiten treden en communiceren. De twee-jaarlijkse 360-graden-survey onder opdrachtgevers, klanten, kapiteins, havens en eigen medewerkers bevestigt met een goed rapportcijfer nogmaals dat wij goed werk leveren. Zelfs in tijden van covid. We zijn een zeer professionele, kundige partij. Dat verhaal mogen we vaker en beter voor het voetlicht brengen.

“ IN 2021 IS OP EEN BEWONDERENSWAARDIGE WIJZE DE
DIENSTVERLENING VOORTGEZET, ZOWEL KWALITATIEF ALS
KWANTITATIEF. ”

MATTHIEU BORSBOOM, VOORZITTER RVC

WERKWIJZE RAAD

Door covid hebben we alle bijeenkomsten van de Raad in 2021 online gehouden. Ook het contact met het bestuur vond voor het merendeel op afstand plaats. Toch zijn we door het jaar heen steeds goed geïnformeerd gebleven over het reilen en zeilen van de organisatie en hebben we onze controlerende en adviserende taken goed kunnen uitvoeren. Het was jammer dat we slechts één werkbezoek hebben kunnen afleggen. Ditmaal was dat aan de Rotterdamse haven. We hopen komend jaar weer alle regio's te kunnen bezoeken.

In juli 2021 startte de tweede termijn van Anne Marie van der Wijst. De procedure om een opvolger voor directeur NLBV Willem Bentinck te vinden loopt. De eerste gesprekken zijn geweest en krijgen een vervolg in 2022. Eind maart is de opvolger waarschijnlijk bekend. Overigens, vonden deze sollicitatiegesprekken wel fysiek plaats.

VERDER INNOVEREN

Het Loodswezen heeft afgelopen jaar onverminderd getoond dat de kwaliteit en betrouwbaarheid gegarandeerd voorop blijven staan. Ook tijdens de langdurige covidperiode. Daarvoor willen we nogmaals onze dank uitspreken. Uiteraard kijken we graag vooruit. Naar het nieuwe 'normaal' en hoe we verder kunnen innoveren. Wij hebben daar alle vertrouwen in.

Matthieu Borsboom, voorzitter Raad van Commissarissen
Hoek van Holland, 29 maart 2022

De Raad van Commissarissen van het Nederlands Loodswezen B.V.

Matthieu Borsboom
Rudi De Meyer
Anne Marie van der Wijst

FINANCIËEL VERSLAG

TARIEVEN EN TOEZICHT

In de Loodsenwet is bepaald dat de ACM de loodsgeldtarieven vaststelt voor de schepen die de Nederlandse havens aandoen. Op basis van een voorstel van het Loodswezen stelt de ACM vóór 1 januari van ieder jaar deze tarieven vast. Na deze tariefvaststelling zijn de risico's van onvoorziene kosten en/of een minder dan vooraf voor het jaar ingeschat aantal geloodste scheepsreizen geheel voor de registerloodsen.

De twee belangrijkste elementen van het tariefvoorstel zijn de begrote kosten en het aantal te verwachten te loodsen scheepsreizen, exclusief de dienstverlening aan de Vlaamse Scheldehavens. Voorafgaand aan het indienen van dit tariefvoorstel bij de ACM vindt er een consultatie plaats met vertegenwoordigers van bij ministeriële regeling aangewezen openbare lichamen betrokken bij het bestuur van een of meer zeehavens en representatieve organisaties van ondernemers in het scheepvaart- en havenbedrijf. Zij worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op het voorstel kenbaar te maken.

In het Tariefvoorstel 2022 is uitgegaan van de reizenraming van Ecorys van september 2021. Bij de raming is verder rekening gehouden met een impact van het coronavirus op de economische ontwikkelingen op basis van het basisscenario van het CPB van september 2021, en met de impact van de Loodsplicht Nieuwe Stijl. Op basis van het tariefvoorstel heeft de ACM het loodsgeldtarief voor 2022 vastgesteld op plus 1,66%. De raming van 92.852 reizen is de meest waarschijnlijke uitkomst van het model als middenwaarde van een bandbreedte tussen minimaal 90.976 reizen en maximaal 94.728 reizen.

RESULTATEN 2021

In de onderstaande tabel is een vergelijking opgenomen tussen het werkelijke resultaat en het begrote resultaat over 2021.

Vergelijking werkelijke resultaat en begroot resultaat 2021			
<i>(in duizenden euro's)</i>			
	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Vershil
Opbrengsten			
Loodsgelden	209.628	212.631	-3.003
Andere tarieven	277	111	166
Overige inkomsten	390	375	15
Opbrengsten exploitatierekening (10)	210.295	213.117	-2.822
Kosten			
Arbeidsvergoeding loodsen (11)	99.962	102.866	-2.904
Beloodsen en plannen (12)	70.661	72.665	-2.004
Overige regionale kosten (13)	10.600	11.646	-1.046
Overige landelijke kosten (14)	14.125	14.563	-438
Publiekrechtelijke beroepsorganisatie (15)	5.565	5.964	-399
Vermogensvergoeding (16)	5.273	5.413	-140
Totaal kosten	206.186	213.117	-6.931
Exploitatieresultaat	4.109	0	4.109

De lagere omzet loodsgelden wordt veroorzaakt door een lagere gemiddelde omzet per loodsreis. Het aantal geloodste scheepsreizen reizen was hoger dan begroot (1,13%) maar doordat de gerealiseerde reizen een gemiddeld lagere diepgang hadden dan geraamd, was de gemiddelde opbrengst per reis lager. Daarnaast is de omzet loodsgelden lager doordat de frequentiekorting lager was begroot (5%). Door een lager aantal calls in verhouding met het aantal reizen dat gemaakt is door containerschepen, komen deze schepen in lagere treden van de kortingsmatrix en daalt de korting.

Bij de kosten zijn de kosten arbeidsvergoeding voor de inzet registerloodsen € 2.904.000 lager dan begroot. De vergoeding voor directe loodsuren is lager dan begroot, terwijl het aantal gerealiseerde reizen juist hoger ligt dan begroot. Dit sluit aan bij bovenstaande verklaring van de afwijking in de omzet. In verhouding zijn er meer bruguren gemaakt in de lagere scheepsklassen dan de hogere scheepsklassen ten opzichte van de begroting. Daarnaast is de vergoeding voor indirecte loodsuren lager ten opzichte van de begroting. De afname wordt voornamelijk veroorzaakt door een lager aantal beschikbaarheidsuren.

De lagere kosten voor beloodsen en plannen worden grotendeels veroorzaakt door de lagere kosten bemanning vaartuigen (€ 2,2 miljoen). De vrijval in de voorziening NUR (Nieuwe Uittrede Regeling) bedraagt door de oplopende rente en een lagere deelnamekans € 1,4 miljoen. Daarnaast hebben door covidmaatregelen diverse pr-activiteiten en evenementen geen doorgang kunnen vinden, waardoor ook geen bemanning voor de activiteiten werd ingezet. Hierdoor zijn zowel het aantal ingehuurde personeelsleden als het aantal uren overwerk lager dan begroot.

FINANCIËLE POSITIE

DE FINANCIËLE POSITIE OP LANGE TERMIJN

Voor de financiering van de bestaande vloot zijn langlopende leningen aangetrokken, waarvan de looptijden overeenkomen met de economische levensduur. Hierdoor is de financiering daarvan gedurende deze periode gewaarborgd. Het renterisico op deze leningen is afgedekt via rentederivaten (in de meeste gevallen via renteswaps en voor één lening via een collar (combinatie van een bij elkaar behorende rente-cap en rente-floor). De omvang en looptijden van de rentederivaten loopt exact gelijk op met de bijbehorende leningen.

Met de financiers is de afspraak gemaakt dat het eigen vermogen minimaal 28% van het balanstotaal bedraagt. Eind 2021 ligt dit op 40,4% waarmee aan deze eis wordt voldaan.

Op basis van de beschikbare financiële prognose wordt verwacht dat, rekening houdende met de geplande investeringen, ook de komende jaren aan de eisen van de financiers kan worden voldaan.

Financiële positie op lange termijn (Alle bedragen in € 1.000)					
Balans	2021	2020	2019	2018	2017
Investeringen in MVA in het betreffende boekjaar	5.910	9.168	8.265	8.385	10.428
Geïnvesteed bedrag in MVA ultimo boekjaar	100.135	108.110	114.838	122.360	129.825
Gemeenschappelijk vermogen korte termijn	12.539	12.385	9.042	12.414	11.793
Gemeenschappelijk vermogen lange termijn	51.623	50.938	49.844	49.483	50.338
Totaal gemeenschappelijk vermogen (= eigen vermogen)	64.162	63.323	58.886	61.897	62.131
Vaste activa	100.518	108.497	115.206	122.725	130.187
Vlottende activa	58.400	53.873	52.915	42.973	46.167
Balanstotaal	158.918	162.370	168.121	165.698	176.354
Solvabiliteit (Eigen vermogen / Balanstotaal)	40,4%	39,0%	35,0%	37,4%	35,2%

DE FINANCIËLE POSITIE OP KORTE TERMIJN

De financiële positie op korte termijn is goed. Het nettowerkkapitaal is positief en de current ratio is 2,45

Financiële positie op korte termijn					
(Alle bedragen in € 1.000)					
Balans	2021	2020	2019	2018	2017
Vorraden	3.458	3.079	3.074	3.000	2.851
Vorderingen en overlopende activa	12.206	10.139	14.218	13.851	12.322
Liquide middelen	42.736	40.655	35.623	26.122	30.994
Vlottende activa	58.400	52.915	52.915	42.973	46.167
Vlottende passiva	23.815	22.007	24.737	21.166	23.328
Netto werkkapitaal (Vlottende activa -/ vlottende passiva)	34.585	31.866	28.178	21.807	22.839
Current ratio (Vlottende activa / vlottende passiva)	2,45	2,45	2,14	2,03	1,98

Het nettowerkkapitaal eind 2021 is € 34,6 miljoen. Het eigen vermogen korte termijn is € 12,6 miljoen. Indien dit na het vaststellen van de jaarrekening 2021 wordt uitgekeerd, resteert nog een positief saldo van € 22 miljoen. Verder beschikt het Loodswezen over een tweetal rekening-courantfaciliteiten van in totaal € 10,5 miljoen waarvan geen gebruik is gemaakt.

Het Loodswezen kan ook op korte termijn aan zijn financiële verplichtingen voldoen.

Op basis van de door het bestuur gemaakte analyse van de financiële positie eind 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2025 is er geen reden te twijfelen aan de continuïteit en de mogelijkheid om de geplande investeringen die nodig zijn voor de toekomstige bedrijfsvoering te kunnen financieren. De onderkende key risks kunnen in voldoende mate worden beheerst. In de jaarrekening 2021 is voor de waardering dan ook uitgegaan van het continuïteitsprincipe.

VERWACHTINGEN VOOR 2022

COVID-19

Nederlands Loodswezen is sinds 2020 geconfronteerd met de gevolgen van het covid-19 virus.

Scheepvaartafwikkeling, waartoe het loodsen van zeeschepen behoort, is door de Rijksoverheid aangemerkt als vitaal proces voor Nederland. Binnen Nederlands Loodswezen is een crisisteam gevormd om maatregelen te nemen om de negatieve effecten te beheersen en de dienstverlening zo veel als mogelijk ongestoord door te laten gaan. De genomen maatregelen zijn steeds effectief gebleken, waardoor de dienstverlening kon worden voortgezet. In de voor 2022 vastgestelde tarieven is rekening gehouden met het verminderde aantal te loodsen scheepsreizen.

Nederlands Loodswezen verwacht dat zij haar activiteiten zal kunnen voortzetten.

IMPACT VAN DE OORLOG RUSLAND – OEKRAÏNE:

In februari 2022 is de oorlog tussen Rusland en Oekraïne uitgebroken. Vanwege getroffen sancties zal deze naar verwachting een negatief effect hebben op de omvang van het aantal te loodsen scheepsreizen in 2022. Een exacte schatting hiervan is niet te maken. De handel met Rusland en Oekraïne betreft slechts een beperkt deel van de in- en uitvoer van Nederland en een deel van de wegvallende handel met deze landen zal waarschijnlijk gecompenseerd worden door goederenstromen vanuit/naar andere landen of substituten voor gas (zoals LNG en kolen). Ondanks dat er sprake is van onzekerheid over de mate van afname, zal het effect op het activiteitsniveau en de daarmee samenhangende omzet hierdoor naar verwachting beperkt zijn.

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne zal naar verwachting leiden tot een grotere prijsstijging dan hetgeen verwerkt is in de tarieven 2022. De kosten van het Loodswezen bestaan voor ongeveer 75% uit de arbeidsvergoeding van loodsen, de personeelskosten van NLBV, waarvoor vastgestelde indexeringen gelden, alsmede kosten van afschrijvingen van reeds in gebruik genomen bedrijfsmiddelen.

Voor de eigen vaartuigen geldt dat 80% van het prijsrisico van de begrote brandstofkosten is afgedekt via dieselswaps en voor de helikosten zijn brandstofprijzen via de leverancier gefixeerd. Het Loodswezen loopt hierdoor een beperkt prijsrisico op brandstof. Daarnaast loopt het Loodswezen prijsrisico op de resterende kosten. Het geschatte totale effect van de hogere prijzen in 2022 zal waarschijnlijk rond de 1% van de omzet liggen.

Aangezien de tarieven voor 2022 reeds zijn vastgesteld, komen de effecten van wijzigingen van het activiteitsniveau en de daarmee samenhangende omzet, alsmede de effecten van hogere prijzen, voor rekening van het Loodswezen.

De tariefvoorstellen voor 2023 en verder moeten nog worden opgesteld. Het Tariefvoorstel 2023 kan in september 2022 op basis van de meest recente ontwikkelingen worden bijgesteld. Het Loodswezen gaat er vanuit dat er op dat moment meer inzicht is in de effecten van deze oorlog voor de Nederlandse economie om tot een zo betrouwbaar mogelijke reizenraming 2023 te komen. Zodoende kunnen in het in te dienen Tariefvoorstel 2023 de verwachte effecten van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne meegenomen worden in de berekeningen van het in te dienen Tariefvoorstel 2023.

Het Loodswezen is zich bewust van een verhoogd risico op cyberaanvallen en besteedt extra aandacht aan de maatregelen om dit risico te mitigeren. Het Loodswezen heeft geen financiële belangen in of handelsrelaties met partijen in Rusland of Belarus.

Het Loodswezen verwacht dat zij de effecten van eventuele lagere omzet en hogere kosten kan dragen en daarmee haar activiteiten zal kunnen voortzetten.

In onderstaande tabel is de exploitatierekening opgenomen van de diensten en taken van Nederlands Loodswezen die vallen onder artikel 27a van de Loodsenwet. Voor het jaar 2022 zijn de cijfers van het Tariefvoorstel 2022 opgenomen, waarbij ook rekening is gehouden met de opbrengsten en kosten van het Nederlandse aandeel in de Scheldevaart:

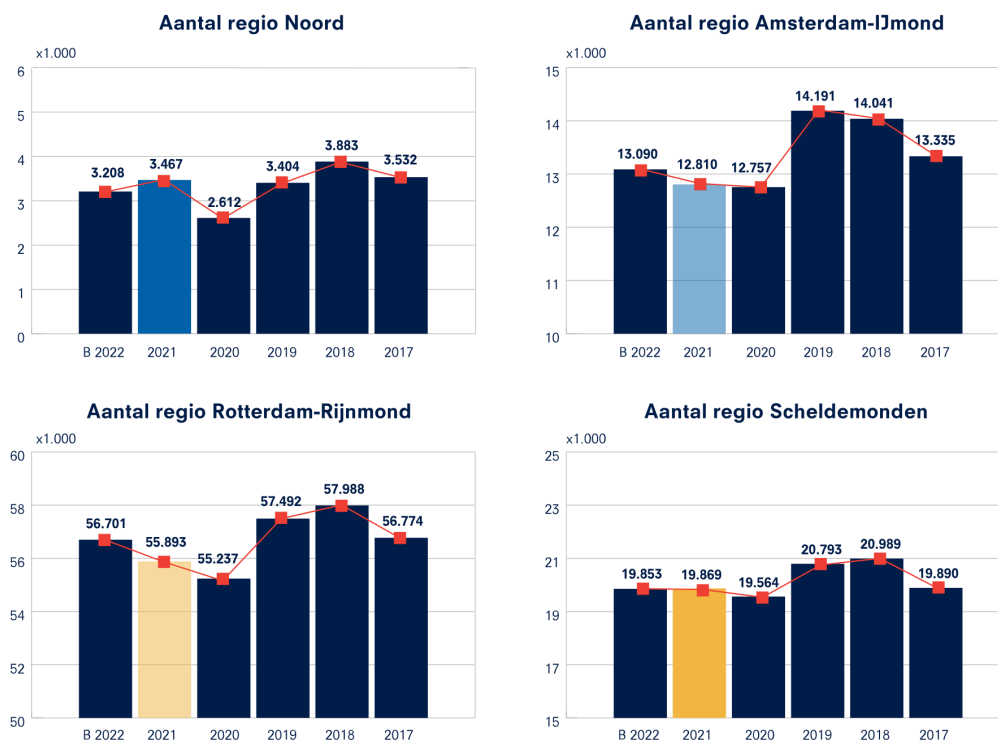
(in duizenden EUR)	Begroot 2022	Begroot 2021	Werkelijk 2021
Opbrengsten			
Loodsgelden	216.972	212.631	209.628
Andere tarieven	263	111	277
Overige inkomsten	423	375	390
Opbrengsten exploitatierekening	217.658	213.117	210.295
Kosten			
Arbeidsvergoeding loodsen	104.762	102.866	99.962
Beloodsen en plannen	73.285	72.665	70.661
Overige regionale kosten	12.060	11.646	10.600
Overige landelijke kosten	15.628	14.563	14.125
Publiekrechtelijke beroepsorganisatie	6.766	5.964	5.565
Vermogensvergoeding	5.157	5.413	5.273
Totaal kosten	217.658	213.117	206.186
Exploitatieresultaat	0	0	4.109

De ontwikkeling van de omzet en rentabiliteit zijn afhankelijk van het scheepvaartaanbod.

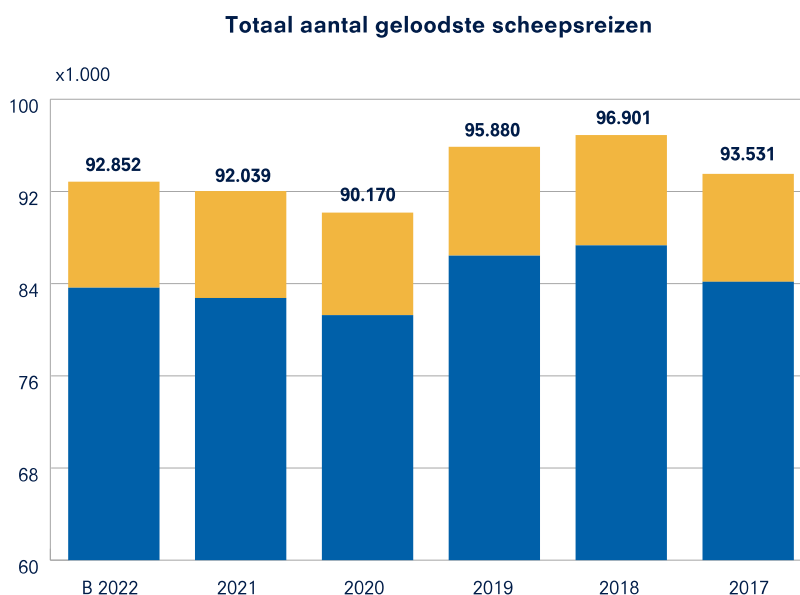
De arbeidsvergoeding loodsen is voor een groot deel afhankelijk van het geraamd aantal te loodsen scheepsreizen. In 2022 wordt een toename van het aantal reizen voorzien van 2% ten opzichte van de raming 2021. De uurtarieven registerloodsen worden jaarlijks geïndexeerd met de CBS-index cao-lonen.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van het aantal geloodste en te loodsen scheepsreizen over de periode 2016-2022 (inclusief bijzondere reizen). De prognose voor 2022 is op 92.852 te loodsen scheepsreizen gesteld. Dit aantal ligt circa 0,9% boven de realisatie over 2021 van 92.039 reizen.

GELOODSTE / TE LOODSEN SCHEEPSREIZEN 2022-2017

GELOODSTE / TE LOODSEN SCHEEPSREIZEN 2022-2017

LOODSEN EN MEDEWERKERS

Het aantal loodsen (in FTE) neemt toe van 455,45 loodsen in 2021 naar 461,8 in 2022. Het aantal medewerkers is voor 2022 begroot op 469,4 FTE (inclusief inhuur, 2021: 453,99).

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel zijn de cijfers van de investeringsbegroting 2022 samengevat:

Investeringsbegroting 2022 (in € 1.000)

Overzicht geraamde investeringen Loodswezen voor 2021:

A Vaartuigen

Diverse investeringen grote loodsvaartuigen	750	
Nieuwbouw tenders	4.500	
Diverse investeringen jet gedreven tenders	1.029	
	<hr/>	6.279

B Onroerend goed

Diverse renovaties van bestaande panden, steigers en pontons	935	
Inrichting gebouwen	455	
	<hr/>	1.390

C Overige investeringen

C.1 Loodstechnische hulpmiddelen

Nautisch ondersteunende systemen	425	
Portofoons, helipakken en reddingsvesten	461	
	<hr/>	886

C.2 ICT systemen (hard- en software)

Wijzigingen ICT-systemen (incl. SPIL en LIS)	2.896	
	<hr/>	2.896

C.3 Overige investeringen

Opleidingsmiddelen loodsen	169	
Diverse kleine investeringen	320	
	<hr/>	489
		4.271

Totaal generaal 2022

11.940

Voor 2022 is de desinvestering van twee tenders voorzien.

FINANCIERING INVESTERINGEN

Bij het opstellen van het vervangingsplan van de vloot voor de periode 2015-2030 en voor het aantrekken van de financiering voor de nieuwe tenders is een langetermijnprognose gemaakt voor de investeringen, de financiële positie en de financiering van het Loodswezen. De belangrijkste uitgangspunten daarin zijn:

- De inbreng van een kapitaal van € 100.000 per loods bij een loodsformatie van minimaal 425 loodsen.
- De aangegane investeringsverplichtingen tot en met 2021 zijn gefinancierd via het beschikbare eigen vermogen en de aangegane leningen en beschikbare rekening-courantfaciliteiten.
- De gestelde solvabiliteits van de banken is 28%, waarbij eigen vermogen wordt gedefinieerd als eigen vermogen lang (kapitaalbreng loodsen) en eigen vermogen kort (ingehouden winst ultimo boekjaar) gebaseerd op het gemeenschappelijk vermogen van de loodsenassociaties.

Op basis van de meest recente versie van de meerjaren financiële planning kunnen de investeringen 2022 uit de beschikbare financiële middelen en kredieten voldaan worden en hoeven hiervoor geen nieuwe financieringen te worden aangetrokken.

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de huidige externe langlopende financieringen.

Lening	Aflossing 2022	Saldo 31-12-2022	Aflossing 2023	Saldo 31-12-2023
Swath's ABN AMRO		-	-	-
Polaris ABN AMRO / BNG	1.100.000	9.900.000	1.100.000	8.800.000
Pollux ABN AMRO / BNG	1.100.000	11.000.000	1.100.000	9.900.000
Procyon ABN AMRO / BNG	1.000.000	11.000.000	1.000.000	10.000.000
Tenders Rabobank	960.000	4.560.000	960.000	3.600.000
	4.160.000	36.460.000	4.160.000	32.300.000

JAARREKENING 2021

OVERZICHT VERMOGEN PER 31 DECEMBER 2021

(in duizenden EUR)	2021	2020
<i>Vaste activa</i>		
Materiële vaste activa (1)	100.135	108.110
Financiële vaste activa (2)	383	387
Totaal vaste activa	100.518	108.497
<i>Vlottende activa</i>		
Vorraden (3)	3.458	3.079
Vorderingen en overlopende activa (4)	12.206	10.139
Liquide middelen (5)	42.736	40.655
Totaal vlottende activa	58.400	53.873
Kortlopende schulden en overlopende passiva (6)	23.815	22.007
Uitkomst van vlottende activa min vlottende passiva	34.585	31.866
Uitkomst activa min kortlopende schulden	135.103	140.363
Langlopende schulden (7)	45.470	50.503
Voorzieningen (8)	25.471	26.537
Eigen vermogen (9)	64.162	63.323
Totaal gefinancierd	64.162	63.323

EXPLOITATIEREKENING OVER 2021

(in duizenden EUR)	2021	2020
Opbrengsten		
Loodsgelden	209.628	198.413
Andere tarieven	277	107
Overige inkomsten	390	364
Opbrengsten exploitatierekening (10)	210.295	198.884
Kosten		
Arbeidsvergoeding loodsen (11)	99.962	95.040
Beloodsen en plannen (12)	70.661	72.815
Overige regionale kosten (13)	10.600	10.174
Overige landelijke kosten (14)	14.125	13.400
Publiekrechtelijke beroepsorganisatie (15)	5.565	5.084
Vermogensvergoeding (16)	5.273	5.557
Totaal kosten	206.186	202.070
Exploitatieresultaat	4.109	-3.186

KASSTROOMOVERZICHT VAN DE MIDDELEN 2021

(in duizenden EUR)	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat exclusief vermogensvergoeding	9.382	2.371
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen en overige waardeveranderingen (1)	13.508	15.734
Mutatie financiële vaste activa (2)	0	1
Mutatie operationele vorderingen	-2.067	4.079
Mutatie voorraden	-379	-5
Mutatie operationele schulden	2.569	-3.379
Mutatie voorzieningen (8)	-1.066	-1.414
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	21.947	17.387
Mutaties uitkering winst aan loodsen (9)	-4.821	6.901
Saldo ontvangen en betaalde rente (15)	-5.177	-5.298
	-9.998	1.603
Kasstroom uit bedrijfsvoering	11.949	18.990
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiele vaste activa (1)	-5.897	-9.183
Desinvesteringen in materiële vaste activa	377	175
Kasstroom uit investeringen	-5.520	-9.008
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Stortingen kapitaal loodsen (9)	1.100	1.200
Mutaties overige reserves (9)	-415	-106
Ontvangsten en aflossing langlopende schulden (7)	-5.033	-6.044
Kasstroom uit financiering	-4.348	-4.950
Netto kasstroom	2.081	5.032
Stand liquide middelen begin boekjaar	40.655	35.623
Stand liquide middelen ultimo boekjaar	42.736	40.655

ALGEMEEN

Nederlands Loodswezen is de algemene noemer waaronder een aantal entiteiten in gezamenlijkheid maar elk met eigen taken en verantwoordelijkheden een doelmatige loodsdienstverlening verzorgt in de Nederlandse zeehavens en de Vlaamse havens aan de Schelde. Nederlands Loodswezen bestaat uit een beroeps- en een bedrijfsorganisatie.

BEROEPSORGANISATIE

De beroepsorganisatie bestaat uit de Nederlandse Loodsencorporatie en de vier Regionale Loodsencorporaties Noord, Amsterdam-IJmond, Rotterdam-Rijnmond en Scheldemonden. Daarnaast is er een stichting die de opleidingen van loodsen verzorgt en de deskundigheid en kwaliteit van het beroep bevordert (STODEL). Deze organisaties geven samen invulling aan wettelijke taken met betrekking tot de (kwaliteit van de) beroepsuitoefening, de vakbekwaamheid van de loods, de bevoegdheden, de dienstverlening en de opleiding van (toekomstige) loodsen.

BEDRIJFSORGANISATIE

De bedrijfsorganisatie bestaat uit Nederlands Loodswezen B.V., Loodswezen Materieel B.V., drie stille maatschappen (Loodsenassociatie Amsterdam-IJmond, Loodsenassociatie Rotterdam-Rijnmond/Noord en Loodsenassociatie Scheldemonden).

Nederlands Loodswezen B.V. geeft invulling aan de dienstverlening op het gebied van vlootbeheer, onderhoud, logistiek, planning en administratie bij het loodsen en het beloodsen van zeeschepen en is belast met de inning van het loodsgeld. Loodswezen Materieel B.V. is juridisch eigenaar van de vloot. De loodsenassociaties zijn de samenwerkingsverbanden van de registerloodsen; zij zijn verantwoordelijk voor het doen loodsen van zeeschepen.

De diensten en taken die door het Loodswezen worden uitgevoerd zijn geregeld in de Loodsenwet en betreffen het loodsen van zeeschepen (door de registerloodsen als individuele autonome beroepsbeoefenaar), een aantal andere wettelijke taken, zoals het opleiden van verklaringhouders en een (zeer beperkt) aantal niet gereguleerde taken. Conform het bepaalde in artikel 27 van de Loodsenwet worden de tarieven die het Loodswezen voor haar wettelijke taken in rekening mag brengen vastgesteld door de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

De in deze jaarrekening opgenomen cijfers betreffen de samengevoegde cijfers van de organisaties van het Nederlands Loodswezen waarbinnen de desbetreffende diensten en taken worden uitgevoerd die onder toezicht van de ACM staan. De cijfers zijn ontleend aan de administraties en de statutaire jaarrekeningen over 2021 en 2020 van de betreffende organisaties binnen het Loodswezen.

TOELICHTING COVID-19-VIRUS

Het Nederlands Loodswezen is sinds 2020 geconfronteerd met de gevolgen van het covid-19 virus.

Scheepvaartafwikkeling, waartoe het loodsen van zeeschepen behoort, is door de Rijksoverheid aangemerkt als vitaal proces voor Nederland. Binnen Nederlands Loodswezen is een crisisteam gevormd om maatregelen te nemen om de negatieve effecten te beheersen en de dienstverlening zo veel als mogelijk ongestoord door te laten gaan. De genomen maatregelen zijn steeds effectief gebleken, waardoor de dienstverlening kon worden voortgezet. In de voor 2022 vastgestelde tarieven is rekening gehouden met het verminderde aantal te loodsen scheepsreizen.

Het Nederlands Loodswezen verwacht dat zij haar activiteiten zal kunnen voortzetten.

“ IN 2021 WERDEN DE CONTINUDIENSTEN VOLLEDIG BEHEERST DOOR CORONA. DIT LEIDDE REGELMATIG TOT GROTE UITDAGINGEN BIJ DE VARENDE DIENST EN DE LOODSENCOÖRDINATIETEAMS OM DE DIENSTEN OP TE VULLEN. ”

- TON DUIVESTIEN, MANAGER VARENDE DIENST

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Bovenstaande statutaire jaarrekeningen worden opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels. Dit betekent dat de desbetreffende jaarrekeningen zoveel mogelijk zijn opgesteld conform de eisen zoals die in Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn geformuleerd en dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen zoveel mogelijk voldoen aan Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en aan de nadere uitwerking van de normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, zoals die zijn vastgelegd in de door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) geformuleerde Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (Richtlijnen). Deze eisen en bepalingen gelden als de normen in het maatschappelijk verkeer voor jaarrekeningen in Nederland.

In een aantal gevallen gelden in het kader van de tariefregulering specifieke grondslagen, die zijn gebaseerd op en vastgelegd in wet- en regelgeving, het Kostentoerekeningssysteem Loodswezen 2019-2023 en besluiten van de ACM in het kader van de tariefregulering van het Loodswezen. Voor de posten waarvoor specifieke grondslagen gelden, zijn deze specifieke grondslagen gehanteerd in deze jaarrekening. De indeling van de exploitatierekening is eveneens gebaseerd op de indeling zoals deze wordt gehanteerd in het kader van het tarieftoezicht. Door deze grondslagen en wijze van presentatie te hanteren heeft deze jaarrekening dezelfde grondslagen als het jaarlijkse tariefvoorstel en de jaarlijkse financiële verantwoording die bij de ACM worden ingediend. Het hanteren van deze grondslagen is, in het kader van de gesprekken over het voldoen aan het Normenkader Financieel beheer, ook afgestemd met het ministerie van IenW.

Deze jaarrekening bevat zowel de opbrengsten en kosten die samenhangen met de dienstverlening aan de Nederlandse havens (onder tarieftoezicht ACM) als ook de opbrengsten en kosten die samenhangen met het Nederlandse aandeel in de loodsdienstverlening aan de Scheldevaart (27,5% van de loodsdiensten naar de Vlaamse Scheldehavens worden door Nederlandse registerloodsen uitgevoerd).

De posten waarvoor specifieke grondslagen zijn gehanteerd betreffen:

ARBEIDSVERGOEDING REGISTERLOODSEN:

De registerloodsen zijn zelfstandig beroepsbeoefenaar en ontvangen geen loon of salaris. In het kader van de tariefregulering zijn uurtarieven voor de werkzaamheden van loodsen bepaald, die zijn vastgelegd in de Regeling markttoezicht registerloodsen. Er zijn uurtarieven bepaald voor directe loodsuren (Directe Productieve Loodstaken aan boord en loodsen op afstand) en indirecte loodsuren (Indirect Productieve Loodstaken, zoals bestuurstaken, loodsdienstleider en opleidingen, reis- en wachturen en beschikbaarheidsuren). De arbeidsvergoeding in deze jaarrekening is gebaseerd op de arbeidsvergoeding volgens de uurtarieven die gelden in het kader van de tariefregulering, zoals verwerkt in de Financiële Verantwoording 2021.

VERMOGENSVERGOEDING:

In de statutaire jaarrekeningen is rekening gehouden met de werkelijke betaalde rente aan financiers voor leningen die zijn aangetrokken voor de financiering van vaartuigen, alsmede met een interne vergoeding aan registerloodsen voor het door hen ingebrachte eigen vermogen. In het kader van de tariefregulering mag niet worden uitgegaan van de werkelijke financieringslasten, maar dient te worden uitgegaan van een normatieve vergoeding voor de financieringslasten gebaseerd op de gemiddelde capital base van materiële vaste activa, voorraden en een toeslag voor werkkapitaal op basis van een door de ACM vastgesteld WACC percentage (2021 en 2020: 4,6%). In deze jaarrekening is uitgegaan van de normatieve vermogensvergoeding in het kader van de tariefregulering, zoals verwerkt in de Financiële Verantwoording 2021.

RENTE TIJDENS DE BOUW VAN GROTE INVESTERINGEN (SCHEPEN EN GEBOUWEN):

In de statutaire stukken vormt de rente betaald aan derden vanwege de financiering met vreemd vermogen onderdeel van de betreffende materiële vaste activa. In het kader van de tariefregulering vormen activa in aanbouw geen onderdeel van de capital base en mogen deze pas in de capitalbase worden toegevoegd als zij in gebruik zijn genomen, waarbij rente tijdens de bouwperiode moet worden berekend op basis van het percentage vreemd vermogen dat onderdeel van de WACC is. Hierdoor ontstaat een verschil tussen de waardering van de materiële vaste activa volgens de statutaire stukken en de waarden volgens de stukken in het kader van de tariefregulering. Omdat in deze jaarrekening is uitgegaan van de grondslagen die gelden voor de tariefregulering zijn de materiële vaste activa in deze jaarrekening gebaseerd op de waarde die hiervoor geldt in het kader van de tariefregulering. Hierdoor is de waarde van de materiële vaste activa € 2.900.480 (eind 2020: € 3.204.255) hoger dan in de statutaire stukken. Dit waardeverschil is verwerkt onder het eigen vermogen.

OVERIGE GRONDSLAGEN

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van Nederlands Loodswezen zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Er heeft zich in 2021 geen stelselwijziging en schattingswijzigingen voorgedaan en de waarderingsgrondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2020.

De jaarrekening is opgesteld in euro's, dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Nederlands Loodswezen. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de resultatenrekening, tenzij hedge-accounting wordt toegepast. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum (of de benaderde koers).

De waarderingsgrondslagen worden hieronder uiteengezet.

De **materiële vaste activa** worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de verrekening investeringen.

Nederlands Loodswezen B.V. beoordeelt jaarlijks of een vast actief onderhevig is aan een bijzondere waardevermindering. Indien de realiseerbare waarde van een actief lager is dan de boekwaarde van een actief en de verwachting is dat deze waardevermindering duurzaam is, zal het waardeverminderingsverlies in de verrekening kosten en investeringen worden verwerkt, conform de gemaakte meerjaren afspraken met de ACM.

Financiële vaste activa: Deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde methode. Invloed van betekenis wordt bereikt als 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Derivaten worden bij eerste opname in de balans opgenomen tegen reële waarde, de vervolgwaaardering van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende van het derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Indien het onderliggende niet-beursgenoteerd is, wordt het derivaat tegen kostprijs of lagere marktwaarde opgenomen. De wijze van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide financieel instrument is afhankelijk van of er met het afgeleide financiële instrument hedge-accounting wordt toegepast of niet.

Nederlands Loodswezen past kostprijs hedge-accounting toe voor rente derivaten. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit gedocumenteerd. Door middel van een periodieke test wordt de effectiviteit van de hedgerelatie vastgesteld. Dit wordt gedaan door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie.

Nederlands Loodswezen B.V. past cashflow hedge accounting toe voor haar toekomstige inkopen van brandstof, en eventuele toekomstige inkopen in vreemde valuta. Voor de rentederivaten wordt echter kostprijs hedge-accounting toegepast. Doordat toekomstige inkopen niet in de balans worden verwerkt, worden de brandstof- en valutaderivaten niet gewaardeerd. Indien de afgedekte post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, wordt ook het derivaat tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Indien van toepassing, wordt het ineffektieve deel van de waardeverandering van de valutatermijn- en brandstofcontracten en rentederivaten verantwoord in de resultatenrekening onder de financiële baten en lasten.

De marktwaarde van een aantal afgeleide financiële instrumenten is in een aantal gevallen negatief. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door een lagere rente- en valutastand of brandstofprijs dan die ten tijde van het afsluiten van het contract. Door het toepassen van kostprijs-hedge of cashflowhedge -accounting wordt geen voorziening gevormd voor derivaten met een negatieve marktwaarde.

De **voorraden** bestaan uit reserveonderdelen en brandstof voor de schepen en zijn gewaardeerd op de historische gemiddelde verkrijgingsprijs, onder aftrek van een voorziening voor incourantheidtoepassing.

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

De **liquide middelen** worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De **kortlopende schulden** worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen, die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen op basis van contante waarde tenzij de tijdswaarde niet relevant is dan wordt het op basis van nominale waarde opgenomen. Voor de panden wordt geen gebruik gemaakt van een voorziening voor groot onderhoud.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Kenniscentrum Loodswezen B.V. en Stichting Algemeen Beroepsfonds Registerloodsen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

RISICO'S

VALUTARISICO

Het Nederlands Loodswezen loopt over haar gefactureerde omzet geen valutarisico. De facturatie van loodsgelden en bijkomende vergoedingen vindt plaats in euro.

De bedrijfskosten worden eveneens vrijwel in zijn geheel in euro betaald. Indien er incidenteel investeringen of andere kosten worden gemaakt in niet-eurovaluta, wordt het valutarisico van transacties van substantiële omvang daarop zoveel mogelijk via valutaderivaten afgedekt.

RENTERISICO

Het Nederlands Loodswezen loopt renterisico over de rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Voor de financiering van de aanschaf van enkele vaartuigen zijn leningen met een variabele rente bij verschillende banken afgesloten. De rente is in verregaande mate afgedekt met rente derivaten. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar de toelichting bij de financiële vaste activa c.q. de desbetreffende leningen.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Nederlands Loodswezen risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd. De beschikbare liquide middelen worden op een rekening-courant geplaatst tegen variabele rente of op deposito gezet tegen een vooraf vastgestelde termijnrente.

KREDIETRISICO

Het Nederlands Loodswezen heeft geen significante concentraties van kredietrisico. De levering van diensten vindt plaats op basis van krediettermijnen van 30 dagen. Er wordt een actief incassobeleid gevoerd, waarbij indien noodzakelijk, vorderingen uit handen worden gegeven of een schip aan de ketting wordt gelegd. Nederlands Loodswezen B.V. maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

PRIJSRISICO BRANDSTOF

Binnen het wettelijke regime dient het Nederlands Loodswezen begin juni van elk jaar haar calculaties voor het tarief van het daarop volgende jaar gereed te hebben. Nadat de tarieven uiterlijk 15 juli (voorafgaand aan het jaar waarop de tarieven betrekking hebben) zijn ingediend, is er geen mogelijkheid tot bijstelling meer. Onder de kosten van het Nederlands Loodswezen zijn ook brandstofkosten begrepen. Bij sterke fluctuatie van de brandstofprijzen is er geen mogelijkheid de tarieven daarvoor (eventueel tijdelijk) aan te passen. Teneinde het prijsrisico op brandstofprijzen te minimaliseren wordt de brandstofprijs voorafgaande aan het maken van de tariefcalculaties in belangrijke mate ingedekt op basis van het geschatte jaarverbruik.

TOELICHTING

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en deposito's. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividend en het resultaat van de deelneming zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa worden verwerkt tegen aanschafwaarde en zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

Onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten zijn de mutaties voor de financiering door de loodsassociaties op lange termijn opgenomen. Verder is hieronder de opname uit de langlopende leningen ter financiering van de in aanbouw zijnde loodsvaartuigen en tenders opgenomen.

TOELICHTING OP HET

VERMOGEN EN DE

EXPLOITATIEREKENING

(1) MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa in aanbouw en of vooruitbetaald betreffen nog niet in gebruik genomen activa. Alle kosten dan wel uitgaven die te kwalificeren zijn aan de materiële vaste activa in aanbouw en of vooruitbetaald worden verwerkt als materiële vaste activa in aanbouw.

Het juridisch eigendom van de schepen berust bij Loodswezen Materieel B.V. Dit is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen gehouden worden door de loodsen. Op een deel van de materiële vaste activa zijn zekerheden gevestigd ten behoeve van de financiers van langlopende leningen. Deze zekerheden zijn nader toegelicht bij de desbetreffende leningen.

De kosten van groot onderhoud aan de schepen worden bestreden uit de voorziening voor groot onderhoud.

Onder de materiële vaste activa is immateriële vaste activa (software) begrepen met een aanschafwaarde van € 28.222.936 en een boekwaarde van € 5.481.611 (2020: aanschafwaarde € 26.306.242 en boekwaarde € 5.462.650). Volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving zou dit als immateriële vaste activa moeten worden geclassificeerd. Volgens de bepalingen van het Kostentoerekeningssysteem 2019-2023 dient dit als materiële vaste activa te worden aangemerkt. De bepalingen van het Kostentoerekeningssysteem 2019-2023 zijn ook van toepassing op het Publieke Jaarverslag van het Loodswezen. Door dit in deze jaarrekening als materiële vaste activa aan te merken wordt deze post op een consistente wijze in alle verantwoordingen van het Loodswezen verwerkt. Het Loodswezen zal bij de eerstvolgende vaststelling van een nieuw kostentoerekeningssysteem voorstellen om software aan te merken als immateriële vaste activa. Indien de ACM instemming met deze wijziging in het kostentoerekeningssysteem verleend zal de classificatie worden gewijzigd.

Verloop materiële vaste activa 2021:

(in duizenden EUR)	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Schepen	Inventarissen en installaties	Software (IVA)	Activa in aan- bouw of vooruitbetaald	Totaal generaal
--------------------	---	---------	-------------------------------------	-------------------	---	--------------------

1 januari 2021

Aanschafwaarde	19.671	191.112	16.470	26.306	2.457	256.016
Cum. Afschrijving	11.195	103.503	12.365	20.844	0	147.907
Boekwaarde	8.476	87.609	4.105	5.462	2.457	108.109

Mutaties 2021

Investeringen	167	709	1.620	1.694	1.720	5.910
Herrubriceringen	70	1.064	386	308	-1.827	0
Aanschafwaarde desinvesteringen	-12	-549	-1.514	-85	0	-2.160
Cum. Afschrijving desinvesteringen	12	302	1.385	84	0	1.783
Bijzondere waardevermindering	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen 2021	-674	-9.322	-1.531	-1.981	0	-13.508
Saldo mutaties	-437	-7.796	346	20	-107	-7.974

31 december 2021

Aanschafwaarde	19.896	192.336	16.962	28.223	2.350	259.767
Cum. Afschrijving	11.857	112.524	12.511	22.741	0	159.633
Boekwaarde	8.039	79.812	4.451	5.482	2.350	100.134

Afschrijvingspercentages:	2,25% - 20%	6,67% - 20%	20%	20%	0%
---------------------------	----------------	----------------	-----	-----	----

Op terreinen wordt niet
afgeschreven.

(2) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De specificatie en het verloop over 2021 van de financiële vaste activa was als volgt:

Specificatie financiële vaste activa (in duizenden EUR)	2021	2020
Deelneming in groepsmaatschappijen	383	387
Financiële instrumenten	0	0
Stand per 31 december	383	387

DEELNEMING KCLW (KENNISCENTRUM LOODSWEZEN B.V.)

Hieronder is de 100%-deelneming in Kenniscentrum Loodswezen B.V. te Rotterdam opgenomen. Kenniscentrum Loodswezen B.V. is per 5 september 2001 opgericht. De waardering van de deelneming geschiedt op basis van de nettovermogenswaarde.

Het verloop over 2021 was als volgt: (in duizenden EUR)	2021	2020
Boekwaarde per 1 januari	387	367
Waardemutatie boekjaar (resultaat)	-4	20
Boekwaarde per 31 december	383	387

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Nederlands Loodswezen maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) om bepaalde rente-, valuta- en prijsrisico's zoveel mogelijk af te dekken.

Overzicht boekwaardes financiële instrumenten: (in duizenden EUR)				
Omschrijving	Nominaal	Looptijd	2021	2020
Cap en floor ABN-AMRO	€ 16.150	2006-2020	0	0
Swap ABN-AMRO I+II	€ 44.000	2010-2033	0	0
Swap ABN-AMRO III	€ 20.000	2011-2034	0	0
SWAP Rabobank	€ 14.400	2013-2028	0	0
Brandstofprijzen	€ 3.323	2018-2019	0	0
Stand per 31 december			0	0

CAP EN FLOOR ABN-AMRO BANK

Deze lening is in 2004 afgesloten en heeft een looptijd tot eind 2020. Om het renterisico op deze lening af te dekken is een 15-jarige rentecap afgesloten, die in 2006 is ingegaan en eind 2020 afloopt. Om de kosten van deze rentecap te beperken is tevens een rentefloor voor dezelfde looptijd afgesloten. De omvang van de rentecap en rentefloor lopen parallel aan de afgesloten lening. De laatste aflossing van de lening heeft op 4 januari 2021 plaatsgevonden, waarmee zowel de lening als het daarop betrekking hebben derivaat per die datum geheel zijn beëindigd. De aanschafkosten van de rentecap en rentefloor worden vanaf 2006 pro rata met het verloop van de lening ten laste van het resultaat gebracht.

(in duizenden EUR)	2021	2020
Stand per 1 januari	0	1
Mutaties	0	-1
Stand per 31 december	0	0

Deze rentecap heeft in 2020 en 2021 geen marktwaarde meer, maar had nog wel een rentefloor in 2020 van € -/2.986.

SWAPS ABN-AMRO BANK

In 2010 is een langlopende lening voor € 44 miljoen gesloten ter financiering van twee loodsvaartuigen (lening I en II). Deze lening is verstrekt door een combinatie van ABN-AMRO Bank N.V. en N.V. Bank Nederlandse Gemeenten. In 2011 is een additionele lening ad € 20,0 miljoen afgesloten voor het derde loodsvaartuig (lening III). De totale lening bedraagt daarmee € 64 miljoen.

Het renterisico op het eerste deel (€ 44 miljoen) van de lening voor de vaartuigen is in 2010 afgedekt via een renteswap bij ABN-AMRO Bank. De renteswap bestaat uit twee delen, die qua onderliggende hoofdsom gelijk lopen met het schema van opname en aflossing van de leningsdelen I en II. Deze swap heeft een maximale looptijd tot 1 november 2033. De marktwaarde van deze SWAP ultimo 2021 bedraagt € -/5.612.577 (2020: € -/7.531.138).

De rente voor de financiering van het derde vaartuig is in 2011 eveneens afgedekt met een renteswap bij ABN-AMRO bank voor een bedrag van € 20 miljoen met de startdatum 1 november 2014 en een maximum looptijd tot 1 november 2034. De marktwaarde van deze SWAP bedraagt ultimo 2021 € -/3.399.453 (2020: € -/4.482.951).

SWAP RABOBANK ROTTERDAM

In 2011 is een langlopende lening gesloten ter financiering van 3 aquila-klasse en 2 stalen tenders. Deze lening is verstrekt door Rabobank Rotterdam. De totale lening bedraagt € 14,4 miljoen en is opgenomen per 1 september 2013. Het renterisico op de lening is, afgedekt via een renteswap bij de Rabobank Bank voor een totaal van € 14,4 miljoen. De swap heeft een maximale looptijd tot 1 september 2028. De marktwaarde van deze SWAP ultimo 2021 bedraagt € -/646.170 (2020: € -/ 970.948).

BRANDSTOFFPRIJZEN

Binnen het wettelijke regime dient Nederlands Loodswezen begin juni van elk jaar haar calculaties voor het tarief van het daarop volgende jaar gereed te hebben. Nadat de tarieven uiterlijk 15 juli zijn ingediend, is er geen mogelijkheid tot bijstelling meer. Teneinde het prijsrisico op brandstofprijzen te minimaliseren wordt de brandstofprijs voorafgaande aan het maken van de tariefcalculaties ingedekt op basis van het geschatte jaarverbruik.

Voor 2022 is het volgende verbruik ingedekt bij de Rabobank:				
(in duizenden EUR)				Marktwaaarde
Diesel 10 ppm:	1.440 metric ton =	1.707.840 liter tegen € 390,75 per metrische ton	(€ 0,3295 per liter)	264
Diesel 10 ppm:	1.440 metric ton =	1.707.840 liter tegen € 397,60 per metrische ton	(€ 0,3352 per liter)	254
Diesel 10 ppm:	1.440 metric ton =	1.707.840 liter tegen € 425,00 per metrische ton	(€ 0,3583 per liter)	215
Diesel 10 ppm:	720 metric ton =	853.920 liter tegen € 422,75 per metrische ton	(€ 0,3565 per liter)	109
Diesel 10 ppm:	1.440 metric ton =	1.707.840 liter tegen € 444,55 per metrische ton	(€ 0,3748 per liter)	186
Diesel 10 ppm:	960 metric ton =	1.138.560 liter tegen € 451,10 per metrische ton	(€ 0,3804 per liter)	118
Diesel 10 ppm:	960 metric ton =	1.138.560 liter tegen € 435,00 per metrische ton	(€ 0,3668 per liter)	133
				1.279

In 2020 werd er naast reguliere diesel (EN590) ook gebruik van bio diesel HVO B30. Dit is diesel die voor 70% bestaat uit reguliere diesel en 30% bio diesel HVO. Voor bio diesel HVO zijn geen derivaten op de markt om het prijsrisico in te dekken. Het prijsrisico op het 70% bestanddeel reguliere diesel in de HVO B30 wordt ingedekt conform het overige gebruik van reguliere diesel.

In 2021 is er geen gebruik gemaakt van HVO biodiesel. Vanaf 2022 word er wel weer gebruikgemaakt van HVO biodiesel, op dit moment zijn er nog steeds geen derivaten op de markt om het prijsrisico in te dekken.

Totaal is het prijsrisico voor reguliere diesel voor 9.962.400 liter ingedekt voor 2022. Hiermee is het prijsrisico van 96,29% van het verbruik aan reguliere diesel ingedekt.

De afgedekte volumes en afgedekte literprijzen zijn verwerkt in de tarieven 2021, die door de ACM zijn goedgekeurd.

(3) VOORRADEN

De voorraad bestaat uit:	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Grond en hulpstoffen	3.412	3.052
Vooruitbetalingen op voorraden	46	27
Stand per 31 december	3.458	3.079

(4) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

(in duizenden EUR)	2021	2020
Handelsdebiteuren	8.745	7.434
Vorderingen overige loodsenorganisaties	15	24
Vorderingen belastingen / sociale lasten	878	744
Overlopende activa en diverse vorderingen	2.568	1.937
Stand per 31 december	12.206	10.139

DEBITEUREN

Het uitstaande bedrag aan debiteuren ultimo jaar is de som van de post openstaande debiteuren plus de nog te factureren loodsgeld minus de nog te factureren frequentiekorting. Waar nodig is, voor een aantal specifiek bepaalde posten, rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid.

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

(5) LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit direct opeisbare kas- en banksaldi alsmede deposito's. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het saldo per 31 december 2021 bedraagt € 42.735.535 tegen over € 40.654.584 in 2020.

(6) KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar of zijn binnen een jaar direct opeisbaar.

De specificatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva is als volgt:	2021	2020
--	------	------

(in duizenden EUR)

Leningen en financieringskosten (kortlopend deel)	4.131	4.414
Crediteuren	4.196	3.104
Crediteuren loodsens	342	307
Schuld aan debiteuren inzake frequentiekorting	5.253	3.561
Te verrekenen in toekomstige tarieven	2.440	2.506
Schulden belastingen / sociale lasten	43	22
Reservering verlofdagen personeel	4.069	3.985
Overlopende passiva en diverse schulden	3.341	4.108

Stand per 31 december	23.815	22.007
-----------------------	--------	--------

Een schuld aan debiteuren ontstaat als de nog te factureren frequentiekorting per debiteur hoger is dan het openstaande debiteuren saldo aan het einde van het jaar. Per debiteur wordt er vastgesteld of er een vordering of een schuld positie ontstaat bij het salderen.

(7) LANGLOPENDE SCHULDEN

(in duizenden EUR)	Looptijd korter dan 1 jaar	Looptijd tussen 1 en 5 jaar	Looptijd langer dan 5 jaar	Totaal 2021	Totaal 2020
Lening ABN AMRO Swaths	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 283
Lening ABN AMRO / BNG Polaris	€ 1.100	€ 4.400	€ 6.600	€ 12.100	€ 13.200
Financieringskosten Polaris	€ -7	€ -27	€ -40	€ -74	€ -80
Lening ABN AMRO / BNG Pollux	€ 1.100	€ 4.400	€ 7.700	€ 13.200	€ 14.300
Financieringskosten Pollux	€ -9	€ -38	€ -64	€ -111	€ -120
Lening ABN AMRO / BNG Procyon	€ 1.000	€ 4.000	€ 8.000	€ 13.000	€ 14.000
Financieringskosten Procyon	€ -9	€ -38	€ -74	€ -121	€ -131
Lening RABOBANK tenders	€ 960	€ 3.840	€ 1.680	€ 6.480	€ 7.440
Financieringskosten tenders	€ -4	€ -14	€ -6	€ -24	€ -28
Totaal	€ 4.131	€ 16.523	€ 23.796	€ 44.450	€ 48.864

	31 december 2021	31 december 2020
De stand per :		
Leningen korte termijn	€ 4.160	€ 4.443
Leningen lange termijn	€ 40.620	€ 44.780
Financieringskosten korte termijn	€ -29	€ -29
Financieringskosten lange termijn	€ -301	€ -330

In onderstaande tabel zijn de leningen opgenomen met de oorspronkelijke hoofdsom, de looptijd van de leningen en de gehanteerde rentepercentages over de lening. De leningen kennen een variabele rente die is afgedekt door een renteswap. Deze zijn toegelicht bij de financiële instrumenten.

(in duizenden EUR)					
	Hoofdsom	Looptijd	2021	2020	
Lening ABN AMRO Swaths	€ 17.000	2005-2020		var	Afgelost
Lening ABN AMRO / BNG Polaris	€ 22.000	2012-2032	5,495%	5,495%	Afgedekt
Lening ABN AMRO / BNG Pollux	€ 22.000	2013-2033	5,495%	5,495%	Afgedekt
Lening ABN AMRO / BNG Procyon	€ 20.000	2014-2034	6,228%	6,228%	Afgedekt
Lening RABOBANK tenders	€ 14.400	2013-2028			Afgedekt

Het verloop van de leningen is opgenomen in onderstaande tabel:

Het verloop van de langlopende leningen is als volgt:	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Stand per 1 januari	44.780	49.224
Bij:opname	0	0
Af: aflossingen	-4.160	-4.444
Stand per 31 december	40.620	44.780

Per 31 december 2021 bedraagt de totale som van de leningen € 44.780.000. Hiervan wordt € 4.160.000 binnen een jaar afgelost en is opgenomen onder de kortlopende schulden.

LENING ABN AMRO SWATHS

In 2005 is een langlopende lening met een hoofdsom van € 17.000.000 aangegaan. De lening kent een variabele rente, maar deze is in belangrijke mate afgedekt en is minimaal 4,15% (floor) en maximaal 6,15% (cap); inclusief de opslag voor de bank. De belangrijkste zekerheden en voorwaarden betreffen: een sloopshypotheek van € 17.000.000 op de Swaths; hoofdelijke aansprakelijkheid van Nederlands Loodswezen B.V. en Loodswezen Materieel B.V.; negatieve pledge op bestaande activa ten tijde van het afsluiten van de lening. Daarnaast dient het gecombineerde risicodragende vermogen van de loodsassociaties op korte en lange termijn minimaal 28% van het balanstotaal ultimo boekjaar te bedragen.

Per 31 december 2020 bedroeg de totale lening € 283.333. De laatste aflossing van de lening heeft op 4 januari 2021 plaatsgevonden, waarmee deze lening per die datum geheel is afgelost. Dit bedrag is alleen nog onder de kortlopende schulden in de vergelijkende cijfers van 2020 opgenomen. In verband met de algehele aflossing van deze lening is de sloopshypotheek op de beide swath vaartuigen in 2021 uitgeschreven.

GEZAMENLIJKE KREDIETFACILITEIT ABN AMRO BANK N.V. EN N.V. BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN

In 2010 is een langlopende lening voor € 44 miljoen afgesloten ter financiering van de eerste twee in 2010 bestelde loodsvaartuigen (lening I en II). In 2011 is een additionele lening ad € 20 miljoen afgesloten voor het derde loodsvaartuig (lening III).

De lening kent een variabele rente, maar deze is vanaf de datum van ingebruikname van de betreffende vaartuigen afgedekt via een renteswap. Voor de delen I en II bedraagt de rente 5,495% en voor deel III 6,2275%, beiden inclusief de opslag voor de bank.

De belangrijkste zekerheden en voorwaarden voor deze leningsfaciliteit betreffen: een scheepshypotheek ad € 74 miljoen, verhoogd met 30% voor rente en kosten; hoofdelijke aansprakelijkheid van Nederlands Loodswezen B.V. en Loodswezen Materieel B.V.; negatieve pledge op bestaande activa ten tijde van het afsluiten van de lening; pandrecht op de vorderingen door werf afgegeven garanties en scheepsbouwcontracten; pandrecht op rechten uit verzekeringen en daarnaast dient het garantievermogen (financiering loodsenassociaties lange- en korte termijn) te allen tijde ten minste 28% van het gecorrigeerde balanstotaal te bedragen.

KREDIETFACILITEIT COÖPERATIEVE RABOBANK ROTTERDAM U.A.

De totale lening bedraagt € 14.400.000 die per 1 september 2013 is opgenomen. De lening kent een variabele rente, afgedekt via een renteswap tegen een rente van 4,20% inclusief de opslag voor de bank. De belangrijkste zekerheden en voorwaarden voor deze leningsfaciliteit betreffen: scheepshypotheek op vijf gebouwde tenders; hoofdelijke aansprakelijkheid van Nederlands Loodswezen B.V. en Loodswezen Materieel B.V.; negatieve pledge op bestaande activa ten tijde van het afsluiten van de leningen en pandrecht op de vorderingen op door de werf gegeven garanties, scheepsbouwcontracten en rechten uit verzekeringen.

(8) VOORZIENINGEN

De specificatie van de voorzieningen is als volgt:	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Groot onderhoud schepen	9.159	8.163
Voorziening egalisatieoplossing FLO	2.054	2.760
Voorziening nieuwe uittrederegeling continu personeel	13.126	14.526
Voorziening personeelsbeloning	971	967
Voorziening kantoorregeling	161	0
Voorziening langdurig zieken	0	121
Stand per 31 december	25.471	26.537

VOORZIENING GROOT ONDERHOUD SCHEPEN

Dit betreft een voorziening voor het egaliseren van de kosten van het periodiek groot onderhoud van schepen en revisies van motoren. De dotaties aan de voorziening zijn opgebouwd op basis van een planning voor ieder vaartuig, waarbij eenmaal per twee jaar een kleine dokbeurt plaatsvindt en eenmaal per vijf jaar een grote dokbeurt. De geschatte bedragen voor de dokbeurten zijn gebaseerd op de werkelijke uitgaven van de afgelopen jaren.

Het verloop van de voorziening groot onderhoud schepen is als volgt: (in duizenden EUR)	2021	2020
Stand per 1 januari	8.163	8.164
Bij: dotaties	2.930	2.760
Af: onttrekkingen wegens onderhoud	-1.934	-2.761
Stand per 31 december	9.159	8.163

Hiervan heeft € 3.038.552 een looptijd korter dan 1 jaar.

VOORZIENING EGALISATIE OPLOSSING FLO

Bij de verzelfstandiging van het Loodswezen in 1988 zijn de op dat moment bestaande backserviceverplichtingen voor de regelingen van Functioneel Leeftijds Ontslag (FLO) voor varende medewerkers en Functioneel Leeftijds Pensioen (FLP) voor loodsen door de overheid niet af gefinancierd..

Het Loodswezen heeft sinds 1996 ten laste van het resultaat van de gemeenschappelijke exploitatie, naast de betaling van de uitkeringen op omslagbasis, extra stortingen gedaan om stapsgewijs over te gaan van financiering op omslagbasis naar financiering op kapitaaldekkingsbasis. Voor 2008 was deze vrijwillige overgang naar financiering op kapitaaldekkingsbasis gebaseerd op een vast percentage van de omzet (dat destijds 22% van de omzet bedroeg).

Deze methode is in 2008, onder de gewijzigde Loodsenwet, waarbij de ACM het schema van stortingen vaststelt, door de wetgever bestendigd. Vanaf 2017 bedraagt de opslag in de tarieven voor FLO 0%.

De ontvangen opslagen uit de loodsgeldtarieven voor FLO worden beheerd binnen de balans van de gemeenschappelijke exploitatie van de loodsenassociaties in het egalisatiefonds FLO.

HET EGALISATIEFONDS FLO

Jaarlijks wordt de in de loodsgeldtarieven in rekening gebrachte opslag aan dit fonds gedoteerd en worden de FLO uitkeringen ten laste van dit fonds gebracht. Het saldo van het egalisatiefonds FLO aan het einde van elk jaar representeert de middelen die feitelijk op dat moment beschikbaar zijn voor de financiering van FLO uitkeringen.

DE BACKSERVICE FLO

De backservicevoorziening voor FLO is het bedrag dat nodig zou zijn indien de desbetreffende verplichtingen op de desbetreffende datum bij een derde partij (pensioenfonds of verzekeraar) zouden worden ingekocht. Hierbij is voor FLO uitgegaan van de grondslagen zoals deze gelden voor het verzekeringscontract van de pensioenregeling van Nederlands Loodswezen B.V. Ultimo 2021 is deze door de actuaris berekend op basis van de volgende grondslagen.

Sterfte (voorziening): AG 2020 Prognosetafel (leeftijdscorrecties -1 / -1)

Rente: Rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen van DNB per 31 december 2021.

Deelnemersbestandontwikkeling: jaarlijkse stijging FLO-uitkering, pensioengevend salaris, franchise, RVU-drempelvrijstelling: 2,5% per jaar.

Opslagen (voorziening: 1,5% excasso en 0,5% uitkeringsmodaliteit).

De impact van de gewijzigde rente bedraagt € 0.

In onderstaand overzicht is het verloop van het egalisatiefonds FLO versus de backservice FLO weergegeven:

Egalisatiefonds FLO		
Het verloop van de voorziening egalisatieoplossing FLO is als volgt:	2021	2020
<i>(in duizenden EUR)</i>		
Stand per 1 januari	2.760	4.269
Af: uitkeringen	-693	-1.492
Af: vrijval FLO	0	0
Bij: dotatie 0,00% respectievelijk 0,00% omzet	0	0
Af: rente	-13	-16
Stand per 31 december	2.054	2.760
Backservice FLO		
	2021	2020
<i>(in duizenden EUR)</i>		
Stand egalisatiefonds FLO	2.054	2.760
Benodigde backservice koopsom	412	1.726
Verschil	1.642	1.034

De backservice FLO heeft voor € 240.000 een looptijd korter dan 1 jaar. Het resterende bedrag van € 1.813.727 heeft een looptijd van langer dan 1 jaar.

HET VERSCHIL TUSSEN HET EGALISATIEFONDS FLO EN DE BENODIGDE BACKSERVICE FLO

Het verschil tussen de in het egalisatiefonds FLO beschikbare middelen en de benodigde financiering ter dekking van de backserviceverplichtingen is het nog in de toekomstige tarieven te financieren deel van de FLO verplichtingen.

De FLO uitkeringen lopen tot en met 2024. Het thans bestaande positieve saldo van € 1.641.736 kan tot en met 2024 nog wijzigingen ondergaan, doordat in de actuariële berekening van de backservice een aantal aannames op basis van de huidige omstandigheden zijn verwerkt, die in de toekomst kunnen wijzigen.

In 2019 is met het ministerie van IenW afgesproken dat, een eventueel overschot zolang de uitkeringen aan FLO gerechtigden nog lopen (tot en met 2024) worden beheerd binnen de gemeenschappelijke exploitatie van de loodsenassociaties. Nadat alle uitkeringen aan FLO gerechtigden voldaan zijn zal het eindsaldo bepaald worden en zal dit worden overgedragen aan de Nederlandse Loodsencorporatie, waarna dit net als voor FLP, zal worden ter worden terug gegeven via de toekomstige loodsgeldtarieven.

In deze jaarrekening is dit saldo - als onderdeel van het egalisatiefonds FLO - opgenomen in deze balans onder de voorzieningen.

VOORZIENING NIEUWE UITTREDEREGELING CONTINU PERSONEEL (NUR)

De nieuwe uittrede regeling voor continupersoneel houdt in dat personeelsleden die tenminste 20 jaar werkzaam zijn geweest in een continufunctie onder bepaalde voorwaarden gefaseerd naar hun pensioen kunnen afbouwen met een aanvulling van de werkgever. Deze regeling geldt voor alle werknemers van Nederlands Loodswezen B.V. in een continufunctie. Onderdeel van deze groep vormen ook de varende werknemers die voor 1992 in dienst zijn getreden en die nog aanspraken hadden om met FLO te kunnen gaan. Behoudens een kleine groep werknemers die in 2013 nog met FLO kon gaan, is de nieuwe regeling ook op de ex- FLO gerechtigden van toepassing.

De voorziening voor de nieuwe uittrede regeling wordt actuarieel berekend.

Voor de waardering van de voorziening NUR wordt een inschatting gemaakt voor de kans dat een medewerker deelneemt. Voor alle medewerkers die recht hebben op de NUR van 56,5 jaar en ouder (plus gepensioneerde ex-medewerkers) wordt jaarlijks een analyse gemaakt door per medewerker inzichtelijk te maken in hoeverre deze medewerker gebruik maakt, gebruik heeft gemaakt of nog gebruik kan maken van de NUR aanvullingen. Op basis van de gemaakte analyse is in de jaarrekening 2021 voor degenen die een keuze hebben gemaakt uitgegaan van de uitkeringen die behoren bij de gemaakte keuzes.

Aangezien de aanvulling voor ex- FLO gerechtigden hoger is dan voor medewerkers die geen FLO aanspraken hebben gehad, wordt de deelnamekans voor beide subgroepen apart berekend.

Voor degenen die nog geen keuze hebben gemaakt is uitgegaan van de deelnamekansen die horen bij de deelnemers die wel een keuze hebben gemaakt in de betreffende subgroep. Dit betekent dat voor de subgroep 'oud-FLO' een deelnamekans van 97,6% is toegepast op medewerkers die nog geen keuze hebben gemaakt en dat op de subgroep 'geen FLO gehad' een deelnamekans van 83,6 % is toegepast op medewerkers die nog geen keuze hebben gemaakt.

Voor degenen die nog geen keuze gemaakt hebben en waarvoor geldt dat geen volledige aanvulling meer mogelijk is, vanwege het verlopen van rechten of de van toepassing zijnde wachttijd van 6 maanden, is hier ook rekening mee gehouden. De deelnamekans is derhalve toegepast op de ultimo 2021 nog maximaal mogelijke aanvullingen.

Voor de subgroep 'oud-FLO' geldt dat alle medewerkers de maximale opbouw van 20 jaar hebben en dat het merendeel van de medewerkers inmiddels een keuze heeft gemaakt en gebruik van de regeling maakt.

Voor de subgroep 'geen FLO gehad' geldt dat een deel van de medewerkers minder dan de maximale opbouw van 20 jaar kan bereiken, hetgeen van invloed kan zijn op de te maken keuze. Voorts geldt voor deze subgroep dat een relatief groter aantal deelnemers, die wel een keuze had moeten maken, nog geen keuze heeft gemaakt.

Vanwege het feit dat de subgroep 'geen FLO gehad' nog relatief klein is, is er nog slechts een beperkte ervaring opgebouwd over de wijze waarop deze groep hun keuze maakt en weegt de keuze van een klein aantal deelnemers ook relatief zwaar door in de gemiddelde deelnamekans van deze subgroep. Hierdoor bestaat er meer onzekerheid over de deelnamekans in deze subgroep. De komende jaren zal de deelnamekans van deze subgroep worden gemonitord en zal deze naar verwachting, op basis van een toenemend aantal deelnemers, betrouwbaarder en meer exact kunnen worden vastgesteld.

Medewerkers kunnen – binnen de voorwaarden van de regeling – zelf het moment waarop men gebruik van de regeling maakt kiezen. De benodigde voorziening wordt opgebouwd in 20 jaar, voorafgaande aan een richtleeftijd van 59 jaar.

In de berekening van de voorziening is uitgegaan van de sterftetabel: AG 2020 Prognosetabel (leeftijdscorrecties: -1/-1) en het rentepercentage bedraagt 0,51% (benadering marktrente AA+ bedrijfsobligaties per einde 2021 op basis van een duratie van 7 jaar).

De mutatie door de gewijzigde rente van 0,00% naar 0,51% bedraagt € -483.000.

Grondslagen berekening backservice NUR:

Sterfte: AG 2020 Prognose tafel (leeftijdscorrecties: -1/-1)

Rente: 0,51% (benadering marktrente AA+ bedrijfsobligaties per einde 2021 op basis van een duratie van 7 jaar)

Ontwikkeling deelnemersbestand:

- Jaarlijkse salarissen, loonaanvullingen: 2,5% per jaar
- Carrièrestijgingen (per jaar):

	Leeftijd van	Leeftijd tot	Carrière
	15	40	3,00%
	40	45	2,50%
	45	59	1,75%

· Arbeidsongeschiktheidskansen:

	Leeftijd van	Leeftijd tot	AO-kansen Man	AO-kansen Vrouw
	15	20	0,09%	0,15%
	20	25	0,13%	0,23%
	25	30	0,21%	0,41%
	30	35	0,30%	0,55%
	35	40	0,39%	0,66%
	40	45	0,49%	0,77%
	45	50	0,61%	0,87%
	50	55	0,73%	0,99%
	55	59	0,87%	1,14%

De arbeidsongeschiktheidskansen zijn alleen van toepassing op de groep 'geen FLO gehad'.

· Ontslagkansen:

	Leeftijd van	Leeftijd t/m	Ontslag
	15	34	5,00%
	35	39	3,00%
	40	44	2,00%
	45	59	1,00%

· Deelnamekans:

De deelnamekans worden toegepast op medewerkers die nog geen keuze hebben gemaakt.

Groep	Deelnamekans
Oud FLO'ers	97,60%

Geen
FLO
gehad 83,60%

Opslagen op de voorziening: 0,5% uitkeringsmodaliteit

Opslagen werkgeverslasten:

Opslag	Opslag als %	Gemaximeerd of excedent
IVA/WGA excedent	3,44	excedent
Premie sectorfonds (WGF)	0,00	gemaximeerd
WAO/WIA basis	7,03	gemaximeerd
WGA aanvulling	0,38	gemaximeerd
WGA Eigen Risico	0,72	gemaximeerd
WW-AWF	2,70	gemaximeerd
ZVW	7,00	gemaximeerd
Eindtotaal	21,27	
Totaal gemaximeerd	17,83%	
Totaal excedent	3,44%	
Totaal	21,27%	

Tijdsevenredigheidsfactor: Opbouw in (maximaal) 20 jaar tot leeftijd 59

Het verloop van de voorziening nieuwe uittrede regeling continu personeel:	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Stand per 1 januari	14.526	14.375
Correctie eindstand 2020	-317	0
Bij: dotatie voorziening nieuwe uittrede regeling continu personeel	1.126	1.178
Af: uitkeringen	-1.227	-1.135
Wijziging actuariële veronderstellingen	-982	53
Bij: rentetoevoeging	0	55
Stand per 31 december	13.126	14.526

VOORZIENING PERSONEELSBELONING LANGE TERMIJN

Voor de in het vooruitzicht gestelde jubileumuitkeringen wordt de contante waarde van de toekomstige jubileum-uitkeringen rekening houdend met de aan de volgende jaren lineair toe te rekenen lasten over de verstreken diensttijd op de balans opgenomen. De voorziening voor de uitkeringen is berekend als de contante waarde van de verwachte jubileumuitkering, rekening houdend met sterfte.

Sterfte: AG 2020 Prognosetafel (leeftijdscorrecties: -1/-1)

Rente: 0,78% (marktrente AA+ bedrijfsobligaties per einde 2021 op basis van een duratie van 12)

Ontwikkeling deelnemersbestand:

· *Salarisstijgingen 2,5% per jaar (voor 2022 zijn bekende CAO stijgingen meegenomen)*

Leeftijd van	Leeftijd tot	Carrière
15	40	3,00%
40	45	2,50%
45	59	1,75%
60		0,00%

· *Arbeidsongeschiktheidskansen:*

Leeftijd van	Leeftijd tot	AO-kansen	
		Man	Vrouw
15	20	0,09%	0,15%
20	25	0,13%	0,23%
25	30	0,21%	0,41%
30	35	0,30%	0,55%
35	40	0,39%	0,66%
40	45	0,49%	0,77%
45	50	0,61%	0,87%
50	55	0,73%	0,99%
55		0,87%	1,14%

· *Ontslagkansen:*

Leeftijd van	Leeftijd t/m	Ontslag
15	34	5,00%
35	39	3,00%
40	44	2,00%
45	59	1,00%
60		0,00%

· Leeftijd uit dienst 67

Het verloop van de voorziening personeelsbeloning lange termijn is als volgt:	2021	2020
<i>(in duizenden EUR)</i>		
Stand per 1 januari	967	880
Opbouwlasten	77	73
Uitkeringen in boekjaar	-15	-47
Interestlasten	3	6
Actuariële winsten	-61	55
Stand per 31 december	971	967

De voorziening heeft betrekking op jubileumuitkeringen en heeft overwegend een langlopend karakter. De mutatie door de gewijzigde markrente van 0,24% naar 0,78% bedraagt € -61.000.

Voorziening langdurig zieken Onder de voorziening langdurig zieken zijn de totale salariskosten opgenomen van de personen die per balansdatum naar verwachting langdurig ziek zijn en die naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet meer instaat zullen zijn om hun werkzaamheden te verrichten. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde. Er is een rentevoet gehanteerd van 0,0%. De voorziening heeft overwegend een kortlopend karakter. Er zijn ultimo 2021 geen werknemers langdurig ziek waarvan verwacht wordt dat zij niet meer geheel of gedeeltelijk hun werkzaamheden kunnen hervatten en daarom is de voorziening afgeboekt.

VOORZIENING LANGDURIG ZIEKEN

Onder de voorziening langdurig zieken zijn de totale salariskosten opgenomen van de personen die per balansdatum naar verwachting langdurig ziek zijn en die naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet meer in staat zullen zijn om hun werkzaamheden te verrichten. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde. Er is een rentevoet gehanteerd van 0,0%. De voorziening heeft overwegend een kortlopend karakter. Er zijn ultimo 2021 geen werknemers langdurig ziek waarvan verwacht wordt dat zij niet meer geheel of gedeeltelijk hun werkzaamheden kunnen hervatten en daarom is de voorziening afgeboekt.

VOORZIENING KANTOORREGELING (REGELING VITALITEITSVERLOF KANTOORMEDEWERKERS)

Vanaf 2021 is de vitaliteitsregeling voor kantoormedewerkers verhoogd naar 4% waarvan de extra 2% niet uitbetaald mag worden, maar alleen kan worden aangewend voor opbouw langdurig verlof wat tijdens het dienstverband opgenomen moet worden.

De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde. De veronderstellingen sluiten zo veel mogelijk aan met de veronderstellingen uit de voorzieningen voor jubileum, NUR en FLO. De voorziening heeft overwegend een langlopend karakter.

(9) EIGEN VERMOGEN

De registerloodsen die lid zijn van de drie loodsenassociaties dragen zorg voor het gezamenlijk risicodragend vermogen, ter (mede) financiering van de gemeenschappelijke bezittingen. Deze financiering vindt deels op lange termijn en deels op korte termijn plaats. Bij deze financiering wordt rekening gehouden met de leningsvoorwaarden van de bank die zijn gesteld voor de verstrekte leningen. Volgens de leningsvoorwaarden dient het gezamenlijk risicodragend vermogen van de drie loodsenassociaties op korte en lange termijn minimaal 28% van het balanstotaal per ultimo boekjaar te bedragen. In het eigen vermogen is ook een correctie voor de vermogensvergoeding over de capital base opgenomen van € 303.775. Deze wordt niet aan de loodsen uitgekeerd.

FINANCIERING LANGE TERMIJN

Op grond van de maatschapsovereenkomsten en de besluitvorming in de Gezamenlijke Vergadering van Vennoten dient elke niet-beherend vennoot in de loodsenassociatie waarvan hij deel uitmaakt een bedrag van € 100.000 in contanten als kapitaal in te brengen. Het kapitaal wordt door de niet-beherend vennoten op lange termijn ter beschikking gesteld en wordt uitsluitend teruggestort bij uittreden van een niet-beherend vennoot.

Het door de niet-beherend vennoten ingebrachte kapitaal wordt door de loodsenassociaties ingebracht in het gemeenschappelijke vermogen en op lange termijn ter beschikking gesteld ter financiering van de gemeenschappelijke bezittingen. De post 'financiering lange termijn' is in deze balans derhalve gelijk aan het totaalbedrag van het door de niet-beherend vennoten in de afzonderlijke loodsenassociaties ingebrachte kapitaal en daarnaast de overige reserves van de overige entiteiten.

Vanaf 1992 worden de budgetten voor de studievergoeding van de studenten rechtstreeks door STODEL aan de gemeenschappelijke exploitatie van de loodsenassociaties in rekening gebracht. Hierdoor is er nooit een resultaat dat ten laste of ten gunste komt van de reserves.

Voor de overige entiteiten geldt dat het resultaat van het boekjaar ten laste of ten gunste komt van de overige reserves.

FINANCIERING KORTE TERMIJN

De 'financiering korte termijn' ontstaat in hoofdzaak doordat, op grond van bepalingen in de maatschapsovereenkomsten en de gemaakte afspraken tussen de loodsenassociaties onderling, maximaal 90% van de gerealiseerde winst als voorschot wordt uitgekeerd. Het restant (minimaal 10%) wordt na afloop van het boekjaar uitgekeerd. In het algemeen is dit nadat de jaarrekening van het gemeenschappelijke vermogen en de gemeenschappelijke exploitatie van de gezamenlijke loodsenassociaties, alsmede de jaarrekeningen van de afzonderlijke loodsenassociaties zijn vastgesteld. Indien er tot uitstel van het opstellen van de jaarrekening wordt besloten kan de Gezamenlijke Vergadering van Vennoten besluiten dat er na afloop van het boekjaar, maar voordat de definitieve jaarrekening is vastgesteld op basis van voorlopige jaarcijfers een aanvullend voorschot wordt uitgekeerd.

Het verloop van de financiering is als volgt:	Financiering korte termijn	Financiering lange termijn	Totaal 2021
(in duizenden EUR)			
Stand per 1 januari 2021	12.384	50.939	63.323
Uitbetaalde winstuitkering vorig boekjaar	-10.629	0	-10.629
Uitbetaald verlof tegoed loodsen vorig jaar	-1.756	0	-1.756
In-/uittredingen loodsen (per saldo storting kapitaal)	0	1.100	1.100
Vooruitstortingen kapitaal loodsen	0	0	0
Inbreng NLBV	0	1	1
Nog niet uitgekeerd verlof tegoed loodsen	2.017	0	2.017
Nog te betalen winstuitkering huidig boekjaar	10.521	0	10.521
Resultaat boekjaar verwerkt in overige reserves	0	-111	-111
Correctie Capital base verwerkt in overige reserves	0	-304	-304
Stand per 31 december 2021	12.537	51.625	64.162

VERGELIJKENDE CIJFERS 2020:

	Financiering	Financiering	Totaal
Het verloop van de financiering is als volgt:	korte termijn	lange termijn	2020
<i>(in duizenden EUR)</i>			
Stand per 1 januari 2020	9.041	49.845	58.886
Uitbetaalde winstuitkering vorig boekjaar	-6.321	0	-6.321
Uitbetaald verlof tegoed loodsen vorig jaar	-2.721	0	-2.721
In-/uittredingen loodsen (per saldo storting kapitaal)	0	1.200	1.200
Vooruitstortingen kapitaal loodsen	0	0	0
Inbreng NLBV	0	1	1
Nog niet uitgekeerd verlof tegoed loodsen	1.756	0	1.756
Nog te betalen winstuitkering huidig boekjaar	10.629	0	10.629
Resultaat boekjaar verwerkt in overige reserves	0	159	159
Correctie Capital base verwerkt in overige reserves	0	-266	-266
Stand per 31 december 2020	12.384	50.939	63.323

(10) OPBRENGSTEN EXPLOITATIEREKENING

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen de groep.

Opbrengsten exploitatierekening	2021	2020
<i>(in duizenden EUR)</i>		
Opbrengst S en T-loodsgeld	184.328	173.613
Bijzondere factoren en reizen	1.904	1.715
Frequentiekorting	-14.613	-13.396
Totaal opbrengst loodsgeld Nederlandse havens	171.619	161.932
Opbrengst forfaits (excl. afbestellingen)	367	428
Opbrengst afbestellingen	357	315
Opbrengst heli	2.189	1.820
Totaal loodsvergoedingen Nederlandse havens	2.913	2.563
Betalingskorting automatische incasso	-912	-851
Effecten verrekeningen andere jaren	925	1.206
Totaal opbrengst loodsgelden Nederlandse havens	174.545	164.850
Loodsgeldtarieven Scheldevaart	32.358	31.525
Loodsvergoedingen Scheldevaart	59	107
Bijpassing voorcalculatorisch tekort Scheldevaart	2.666	1.931
Totaal opbrengsten Scheldevaart	35.083	33.563
Opbrengst overige tarieven	277	107
Opbrengst overige inkomsten	390	364
Totaal opbrengsten exploitatierekening	210.295	198.884

OPBRENGSTEN EXPLOITATIEREKENING

De opbrengst loodsgelden bestaat uit de in rekening gebrachte loodsgelden voor loodsdiensten naar Nederlandse havens (Wetschepen) en naar Vlaamse Scheldehavens (Scheldevaart). De opbrengsten hebben betrekking op de loodsreizen waarvan de reisdatum in het boekjaar ligt, voor zover deze betrekking hebben op Wetschepen, en de door Nederlandse loodsen uitgevoerde reizen inzake de Scheldevaart.

De verantwoorde frequentiekorting betreft het bedrag dat aan frequentiekorting is toegekend over de betreffende boekjaren.

Onder de overige inkomsten zijn de verrekeningen conform het kostentorekensysteem opgenomen.

Overzicht verrekeningen andere jaren	2021	2020
<i>(in duizenden EUR)</i>		
Te verrekenen investeringen 2021 resp 2020	-728	-776
Vrijval verrekening kosten investeringen 2019 resp 2018	102	1.047
Verrekening helikosten	0	533
Terrugave FLP/FLO overschot	1.666	1.578
Verrekening voorstel andere tarieven 2021	-94	0
Verrekening herzien tariefbesluit 2014 en 2015	-21	-1.175
Uitbetaalde claims 2014 - 2015	0	-14
Te verwerken in tarieven 2021 - 2022	0	14
Stand per 31 december	925	1.206

EFFECTEN VERREKENINGEN ANDERE JAREN

Het Loodswezen heeft in het kostentoerekeningsysteem en/of met de ACM afspraken gemaakt over de wijze van verrekening van verschillende posten uit oudere boekjaren in de toekomstige tarieven.

TE VERREKENEN INVESTERINGEN 2021 RESP. 2020

Artikel 27c, zesde lid, onder i van de Loodsenwet bepaalt dat er een verrekening moet plaatsvinden van het verschil tussen de geraamde en de daadwerkelijk uitgevoerde wijzigingen in de materiële activa en investeringen in het kalenderjaar voorafgaande aan het jaar waarin het voorstel wordt gedaan.

In paragraaf 4.2.5.7 van de Memorie van Toelichting is dat nader uitgewerkt. Hierin is opgenomen dat kostenoriëntatie impliceert dat de tarieven zo goed mogelijk op de werkelijke kosten zijn gebaseerd en dat het niet de bedoeling is dat wel geraamde, maar niet gerealiseerde investeringen via het tarief worden gefinancierd. De Algemene Raad dient daarom een verrekening toe te passen, gebaseerd op de financiële verantwoording van het voorafgaande kalenderjaar. Het verschil tussen de geraamde en gerealiseerde investeringen moet worden verrekend. De definitieve verrekening over 2021 is pas bekend in 2022 en zal worden verrekend in de tarieven van 2023.

Het Loodswezen heeft met de ACM afspraken gemaakt over de wijze van verrekening. De verrekening van het te verrekenen bedrag van 2019 heeft in 2021 plaatsgevonden conform deze afspraken.

TERUGGAVE FLP/FLO-OVERSCHOT

In 2020 was er voor het eerst een post opgenomen voor de teruggave van de in het verleden opgebouwde FLO/FLP-gelden. In afstemming met de ACM en het Ministerie van IenW is besloten dat het bestaande overschot aan FLO/FLP stortingen teruggegeven zal worden aan de sector. Het uitgangspunt hierbij is het dempen van (grote) tariefmutaties en de teruggave aan de sector zal plaatsvinden middels een correctie op de loodsgeldtarieven. In de tarieven van 2021 is in totaal € 1.669.000 verwerkt als teruggave aan de sector dat gelijk staat aan een reductie van de tariefstijging van 1,0%. In 2021 is 1,0% over de werkelijke omzet loodsgelden uit het FLP fonds ontvangen, die ten gunste van het resultaat is gekomen (€ 1.666.615).

(1 1) ARBEIDSVERGOEDING LOODSEN

De berekende arbeidsvergoeding voor de directe uren en de toegerekende arbeidsvergoeding voor de indirecte uren zijn in onderstaande tabel opgenomen. Het betreft hier de vergoeding gebaseerd op de uurtarieven zoals ze gelden in het kader van de tariefregulering.

Overzicht uurtarieven prijsniveau 2021					
	Basistarief 2003	Weging	Basistarief 2003	Uurtarief 2021	
Index cao-lonen CBS	106,9 feb. 2002		106,9 feb. 2002	111,2 feb. 2020	
	Scheepsklasse 1	€ 40,40	1	€ 40,40	€ 56,33
	Scheepsklasse 2	€ 65,70	1	€ 65,70	€ 91,61
	Scheepsklasse 3	€ 90,80	1	€ 90,80	€ 126,59
Directe loodsuren	Scheepsklasse 4	€ 115,85	1	€ 115,85	€ 161,52
	Scheepsklasse 5	€ 140,66	1	€ 140,66	€ 196,12
	Scheepsklasse 6	€ 165,61	1	€ 165,61	€ 230,92
	Scheepsklasse 7	€ 191,99	1	€ 191,99	€ 267,69
	Scheepsklasse 8	€ 218,56	1	€ 218,56	€ 304,75
	Scheepsklasse 9	€ 244,33	1	€ 244,33	€ 340,67
	Indirect productieve loodstaken (IPL)	€ 91,14	1	€ 91,14	€ 127,06
Indirecte loodsuren	Reizen en wachten tussen loodsreizen	€ 91,14	0,667	€ 60,76	€ 84,73
	Beschikbaarheidsuren	€ 91,14	0,333	€ 30,38	€ 42,34

De arbeidsvergoeding op basis van bovenstaande uurtarieven is als volgt:

Arbeitsvergoeding registerloodsen (in duizenden EUR)	2021	2020
Arbeitsvergoeding directe loodsuren	46.130	44.102
Arbeitsvergoeding indirecte loodsuren	53.486	50.696
Afrekening Samenwerking Vlaams Loodswezen	0	0
Externe projecten	346	242
Totaal	99.962	95.040

De post 'afrekening samenwerking Vlaams Loodswezen' betreft de afrekening van de voorcalculatorische loodskosten in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst. De partij in het Samenwerkingsverband die minder dan evenredig kosten maakt, wordt door de andere partij belast met het verschil tussen de begrote kosten en evenredige kosten.

(12) KOSTEN BELOODSEN EN PLANNEN

De kosten beloodsen en plannen betreffen zaken als de kosten van de vaartuigen, kosten varende medewerkers, kosten inhuur van de helikopter, kosten medewerkers technische dienst en de kosten van de medewerkers voor de planning en coördinatie.

De werkelijke totale kosten beloodsen en plannen bestaan uit:

Kosten beloodsen en plannen	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Vaartuigen	21.537	24.313
Afrekening samenwerking	587	-116
Opbrengst vervoer personen en goederen	-16	-29
Subtotaal vaartuigen	22.108	24.168
Kosten technische dienst	1.713	1.680
Kosten ligplaatsen en ov oper. locaties	1.576	1.488
Kosten bemanning vaartuigen (incl. NUR)	25.712	26.306
Kosten helikopter (incl. helivelden)	4.546	4.586
Overige vervoerskosten	10.083	9.749
Subtotaal beloodsen	46.630	43.809
Kosten planning	4.796	4.649
Afrekening samenwerking	127	189
Subtotaal planning	4.923	4.838
Totaal	70.661	72.815

(13) OVERIGE REGIONALE KOSTEN

De overige regionale kosten bestaan uit de kosten voor regionale ICT-systemen, algemene regionale kosten en de afrekening samenwerking Vlaams Loodswezen.

Overige regionale kosten	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Kosten regionale ICT-systemen	2.978	2.874
Algemene regionale kosten	7.622	7.300
Afrekening samenwerking	0	0
Subtotaal algemene regionale kosten	7.622	7.300
Totaal	10.600	10.174

De regionale ICT-kosten bestaan uit de kosten voor regionale planning en inzetsystemen SPIL, FRIS, LISA en LIS, GIDS en koppelingen met regionale havensystemen. Het betreft hier systemen die specifiek voor één of meerdere regio's worden gebruikt.

De algemene regionale kosten bestaan uit de kosten research & innovatie, overige operationele kosten ten behoeve van loodsen, kosten personeel regiokantoren, huisvestings- en kantoorkosten.

De werkelijke algemene regionale kosten zijn als volgt:		
(in duizenden EUR)	2021	2020
Kosten research & development	123	84
Overige kosten t.b.v. loodsen	2.159	1.992
Kosten personeel wal	3.752	3.692
Huisvesting regiokantoren	808	819
Kantoorkosten	200	238
Overige bedrijfskosten	580	475
Totaal	7.622	7.300

(14) OVERIGE LANDELIJKE KOSTEN

De overige landelijke kosten bestaan uit de kosten landelijke ICT-systemen en algemene landelijke kosten. Deze kosten zijn als volgt:

Overige landelijke kosten	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Kosten landelijke ICT-systemen	3.062	2.847
Algemene landelijke kosten	10.967	10.348
Doorberekende kosten toezichthouder ACM	96	205
Totaal	14.125	13.400

De kosten landelijke ICT-systemen hebben betrekking op de kosten van de ICT-systemen. Dit betreft alle systemen die zowel landelijk als regionaal gebruikt worden (centrale computerinfrastructuur en netwerk, systeemsoftware, software, SAP, MS Office, etc.), echter met uitzondering van de specifiek aan regio's toegerekende systemen FRIS, LIS, LISA en SPIL 2005 en koppelingen met regionale havensystemen die onder de regionale ICT-kosten zijn opgenomen.

De doorberekende kosten toezichthouder ACM zijn de kosten die vanaf 2015 door ACM aan de sector waarop toezicht wordt gehouden worden doorberekend.

De algemene landelijke kosten worden gevormd door de kosten van de landelijke staf- en ondersteunende functies, inclusief de walorganisatie van de afdeling vervoer.

De werkelijke algemene landelijke kosten zijn als volgt:		
(in duizenden EUR)	2021	2020
Kosten personeel wal	8.726	8.409
Huisvesting kantoor	409	405
Kantoorkosten	157	178
Overige bedrijfskosten	1.675	1.356
Totaal	10.967	10.348

(15) PUBLIEKRECHTELIJKE BEROEPSORGANISATIE

De kosten publiekrechtelijke beroepsorganisatie bestaan uit de kosten Nederlandse Loodsencorporatie (NLC) en kosten Regionale Loodsencorporaties (RLC's). De werkelijke kosten voor 2021 zijn als volgt:

Kosten publiekrechtelijke beroepsorganisatie		
(in duizenden EUR)	2021	2020
Kosten NLC	1.660	1.451
Kosten RLC	203	169
Subtotaal	1.863	1.620
Kosten opleidingen/ STODEL	3.702	3.464
Totaal	5.565	5.084

De kosten van de NLC betreffen alle kosten van de Nederlandse Loodsencorporatie, inclusief de kosten van de medewerkers die bij de NLC in dienst zijn. De kosten van de RLC betreffen de kosten met betrekking tot de Regionale Loodsencorporaties.

De kosten voor de opleidingen/STODEL betreffen de kosten voor de opleiding van aspirant-loodsen, de kosten voor interne opleiding tot HBO-master niveau, de bijscholing en deskundigheidsbevordering van registerloodsen, inclusief de algemene kosten van de Stichting STODEL.

(16) VERMOGENSVERGOEDING

Vergoeding voor vermogenskosten		
(in duizenden EUR)	2021	2020
Materiële vaste activa	4.680	4.978
Overige vermogenskosten	593	579
Totaal	5.273	5.557

De afname van de vermogensvergoeding in 2021 ten opzichte van 2020 is het gevolg van een hoger bedrag aan afschrijvingen dan aan investeringen, waardoor de capital base daalt.

De over 2021 terug te betalen vermogenskosten worden conform het bepaalde in artikel 27c, zesde lid, onder i van de Loodsenwet, verrekend in de totale verrekening van de investeringen over 2021 in het tariefvoorstel 2023. Dit houdt in dat voor het deel van het verschil dat betrekking heeft op de post materiële vaste activa een verrekening ten laste van de loodsgeldtarieven dient plaats te vinden in het tariefvoorstel 2023.

Voor de periode 2020-2022 is het WACC percentage vastgesteld op 4,6%.

(17) AFSCHRIJVINGEN

In de exploitatierekening zijn de volgende afschrijvingskosten materiële vaste activa opgenomen:

Afschrijvingen materiële vaste activa	2021	2020
(in duizenden EUR)		
Afschrijvingskosten reddingsmiddelen varende dienst	30	30
Afschrijvingskosten vaartuigen	9.021	11.342
Afschrijvingskosten opleidingsmiddelen	309	315
Afschrijvingskosten overige kosten tbv loodsen	835	790
Afschrijvingskosten operationele huisvesting	444	436
Afschrijvingskosten automatisering	2.077	1.984
Afschrijvingskosten huisvesting	424	441
Afschrijvingskosten kantoor	64	70
Totaal	13.204	15.408

(18) REGISTERLOODSEN

Het aantal registerloodsen dat in het loodsenregister is ingeschreven bedraagt ultimo boekjaar:

	2021	2020
Noord	18	18
Amsterdam-IJmond	66	65
Rotterdam-Rijnmond	218	212
Scheldemonden	165	161
Totaal	467	456

(19) PERSONEELSBESTAND

Het personeelsbestand in fte, dat in dienst is van NLBV, NLC en Stodel, was ultimo 2021 416,91 FTE en ultimo 2020 418,80 FTE. In 2021 was het gemiddelde 418,83 FTE (2020: 421,50 FTE). Dit is exclusief uitzendkrachten. Indien hiermee rekening wordt gehouden, leidt dit tot het onderstaande overzicht:

	2021	2020
Gemiddeld aantal werknemers in dienst	418,83	421,50
Gemiddeld aantal uitzendkrachten op jaarbasis	24,04	36,56
Totaal gemiddeld aantal personen werkzaam	442,87	458,06

De personeelskosten zijn in het exploitatieoverzicht opgenomen in overeenstemming met de functionele indeling, derhalve vormen de personeelskosten geen individuele post in het exploitatieoverzicht.

Er zijn geen werknemers werkzaam in het buitenland.

(20) SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN PERSONEEL

In de exploitatierekening zijn de volgende salarissen en sociale lasten personeel opgenomen:

Lonen en sociale lasten personeel (in duizenden EUR)	2021	2020
Loonkosten ondersteunend personeel	32.267	31.301
Sociale lasten ondersteunend personeel	4.496	4.510
Pensioenpremies ondersteunend personeel	5.566	5.337
Kosten nieuwe uitderegeling (NUR)	-173	1.230
Totaal	42.156	42.378

PENSIOENPREMIES MEDEWERKERS

Het Nederlands Loodswezen heeft alle pensioenregelingen van de medewerkers verwerkt volgens de benadering waarbij de verplichtingen aan de pensioenuitvoerder in kaart worden gebracht.

De post pensioenpremies medewerkers betreft de werkgeverslasten voor de pensioenpremie en het nabestaandenpensioen van de medewerkers in dienst van Nederlands Loodswezen B.V., onder aftrek van de eigen bijdrage van de personeelsleden voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen en verhoogd met de compensatie van de eigen bijdrage voor medewerkers die onder de overgangsregeling vallen.

De voor de medewerkers van Nederlands Loodswezen B.V. geldende pensioenregeling betreft een verzekerde-pensioenregeling. De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling zijn:

- De regeling kent een levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen.

- Het pensioengevend salaris is 12 maal het vaste salaris en vaste toeslagen, vermeerderd met de 13^e maand en vakantietoeslag, rekening houdend met het fiscale maximum van € 112.189.
- De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris minus een franchise die voor 2021 € 14.544 bedraagt.
- De jaarlijkse opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 1,25% van de pensioengrondslag, gebaseerd op een pensioenleeftijd van 68 jaar, conform het fiscale maximum, de jaarlijkse opbouw van het partnerpensioen bedraagt 0,875% van de pensioengrondslag.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als deze tot een terugbetaling leiden of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Op grond van het bovenstaande leidt de regeling conform Richtlijn 271 niet tot het opnemen van een verplichting op de balans. De reguliere pensioenkosten betreffen de kosten die over het desbetreffende boekjaar voor rekening van Nederlands Loodswezen B.V. zijn gekomen, onder aftrek van de eigen bijdragen van werknemers.

NIEUWE UITTREDE REGELING (NUR)

In 2021 is er € 172.909 ten gunste van het resultaat gekomen ten behoeve van de uittrede regeling voor continu personeel, dit bedrag betreft de mutatie van de voorziening Nieuwe Uittreding Regeling. In 2021 bestaat de mutatie van de voorziening voor € -317.000 uit een correctie 2020 voor de wijziging van de berekening van de deelname kans die niet meer in de cijfers van 2020 zijn verwerkt. Tevens bestaat de mutatie voorziening NUR in 2021 voor € -472.000 uit mutatie deelname kans 2021, € -483.000 mutatie marktrente en € -27.000 overige mutaties.

BEZOLDIGING

De bezoldiging van de Raad van Commissarissen bedraagt voor 2021 € 81.694 (2020 € 81.130). Bezoldiging van de bestuurder (statutair directeur) wordt niet opgenomen omdat dit één persoon is en daardoor kan het bedrag herleid worden.

(21) WET NORMERING TOPINKOMENS

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing op een aantal entiteiten van Nederlands Loodswezen. Voor de Nederlandse Loodsencorporatie en de Regionale Loodsencorporaties geldt dat alle bepalingen van de WNT van kracht zijn. Voor Nederlands Loodswezen B.V. geldt dat uitsluitend paragraaf 4 van toepassing is.

Organisaties waarop de WNT van toepassing is kunnen een keuze maken over de wijze waarop zij de cijfers in het kader van de WNT openbaar maken. Nederlands Loodswezen heeft ervoor gekozen deze cijfers op haar website te publiceren. Voor de WNT wordt verwezen naar onze website:

www.loodswezen.nl

(22) HONORARIA ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria voor de accountant die is belast met de controle van de jaarrekening ten laste van het resultaat gebracht:

(in duizenden EUR)	2021	2020
Controle van de jaarrekening	305	270
Andere controlediensten	92	96
Subtotaal controle	397	366
Andere niet-controlewerkzaamheden	0	14
Totaal honoraria accountant	397	380

De totale honoraria voor de controle van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe onafhankelijke accountant reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

(23) NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

HUUR- EN LEASEVERPLICHTINGEN

De jaarlijkse verplichtingen inzake huurovereenkomsten van gebouwen, terreinen, kaden en steigers hebben een maximale looptijd tot 2031. In onderstaand overzicht zijn de jaarlijkse verplichtingen weergegeven naar looptijd:

Huur- en leaseverplichtingen per 31-12-2021

(in duizenden EUR)	Looptijd korter dan 1 jaar	Looptijd tussen 1 en 5 jaar	Looptijd langer dan 5 jaar	Totaal
Heli	3.440	3.440	0	6.880
Datacenter/Outsourcing	1.425	356	0	1.781
Huurovereenkomsten	595	1.930	2.654	5.179
Nieuwbouw schepen	0	0	0	0
Overige overeenkomsten	320	448	0	768
Licentieovereenkomsten	258	0	0	258
Onderhoudscontracten	469	6	0	475
Totaal licentieovereenkomsten	727	6	0	733
Lease auto's	700	1.276	0	1.976
Kopieermachines Canon 2017 - 2022	28	0	0	28
Totaal leaseverplichtingen	728	1.276	0	2.004
Totaal	7.235	7.456	2.654	17.345

Nederlands Loodswezen heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract. De genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

VERGELIJKENDE CIJFERS 2020:

Huur- en leaseverplichtingen per 31-12-2020

(in duizenden EUR)	Looptijd korter dan 1 jaar	Looptijd tussen 1 en 5 jaar	Looptijd langer dan 5 jaar	Totaal
Heli	3.431	1.701	0	5.132
Datacenter/Outsourcing	1.643	411	0	2.054
Huurovereenkomsten	620	1.482	1.917	4.019
Nieuwbouw schepen	264	0	0	264
Overige overeenkomsten	698	723	0	1.421
Licentieovereenkomsten	210	0	0	210
Onderhoudscontracten	383	3	0	386
Totaal licentieovereenkomsten	593	3	0	596
Lease auto's	750	1.269	0	2.019
Kopieermachines Canon 2017 - 2022	32	21	0	53
Totaal leaseverplichtingen	782	1.290	0	2.072
Totaal	8.031	5.610	1.917	15.557

Gedurende het verslagjaar zijn in de verlies en winstrekening verwerkt:

(in duizenden EUR)	2021
Heli	3.440
Datacenter/Outsourcing	1.464
Huurovereenkomsten	555
Licentieovereenkomsten	610
Onderhoudscontracten	683
Lease auto's	617
Kopieermachines Canon 2017 - 2022	32
Totaal	7.401

BANKGARANTIES

Er zijn bankgaranties afgegeven tot een bedrag van totaal € 214.090, die met name betrekking hebben op huurcontracten.

KREDIETFACILITEITEN

Met ABN-AMRO Bank is een rekening-courant kredietfaciliteit afgesloten van € 10 miljoen. Het doel van de faciliteit is financiering van werkkapitaal en de faciliteit kan gebruikt worden als rekening-courant of voor het stellen van garanties. De debetrente op jaarbasis is gebaseerd op een gemiddeld 1-maands Euribor tarief verhoogd met een kredietopslag van 0,65% en 0,35% liquiditeitspremie. Er is in 2021 geen gebruik gemaakt van deze faciliteit. De bereidstellingsprovisie voor de kredietfaciliteit bedraagt 0,10% per kwartaal.

Met Rabobank Rotterdam is een rekening-courant krediet afgesloten van € 0,5 miljoen. Het doel van de faciliteit is financiering van werkkapitaal of voor het stellen van garanties. De debetrente op jaarbasis is gebaseerd op een gemiddeld 1-maands Euribor tarief verhoogd met een opslag van 1,25%. Er is in 2021 geen gebruik gemaakt van deze faciliteit.

PENSIOENEN

Vanaf 2016 loopt de herverzekering met looptijd tot en met 2019 rechtstreeks tussen de pensioenverzekeraar en het Nederlands Loodswezen en de drie andere organisatie behorende tot het Nederlands Loodswezen die werknemers in dienst hebben die deelnemer aan de betreffende pensioenregeling zijn. In 2020 is er een nieuwe overeenkomst ingegaan met een looptijd van 2 jaar. In verband met de vertraging van de nieuwe wetgeving is het contract in 2022 voor nog eens 2 jaar verlengd. De jaarlijks verplichting die hiermee gemoeid is hangt af van de loonsom en pensioengrondslag en bedraagt op basis van het huidige personeelsbestand en de huidige loonsom circa € 7,2 miljoen per jaar.

AANSPRAKELIJKHEIDSSTELLING

In 2020 is een aansprakelijkheidsstelling ontvangen van een voormalig student aan de OTR:MMP, een HBO Master opleiding tot registerloods. Deze student heeft van 1 februari 2018 tot en met 30 juni 2019 als student de HBO Master opleiding tot registerloods (Master in Maritime Piloting) gevolgd. Tijdens het volgen van die opleiding heeft hij bij het aan boord gaan letsel aan één van zijn ledematen opgelopen. Vanwege het opgelopen letsel is een uitkering gedaan vanuit de hiervoor afgesloten ongevallen verzekering.

In 2020 is namens hem een aansprakelijkheidsstelling gedaan voor geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade, met als voornaamste grond het schenden van de zorgplicht. De Nederlandse Loodsencorporatie is van mening dat er geen gronden bestaan voor deze aansprakelijkheidsstelling en dat er, naast de reeds gedane uitkering vanuit de ongevallen verzekering, geen grond voor aanvullende schadevergoeding aanwezig is.

In de aansprakelijkheidsstelling wordt ook gesteld dat werknemers van Nederlands Loodswezen B.V. geen goede instructies hebben gegeven, waardoor dit ongeval heeft kunnen gebeuren. Nederlands Loodswezen BV is van mening dat er geen sprake is van onjuist handelen van haar medewerkers.

Vervolgens is er op 31 augustus 2021 een verzoekschrift voorlopig getuigenverhoor ontvangen. Deze zitting is aangehouden op verzoek van de wederpartij om een minnelijke regeling te verkennen. Deze verkenning loopt nog.

Zowel de Nederlandse Loodsencorporatie als Nederlands Loodswezen B.V. zijn verzekerd voor aansprakelijkheid. Op grond van deze evaluatie is in de jaarrekening 2021 geen verplichting opgenomen voor bovenstaand geschil.

GESCHIL MET DE STICHTING BEDRIJFSPENSIOENFONDS VOOR DE KOOVVAARDIJ

In 2021 is een geschil ontstaan tussen Nederlands Loodswezen B.V. (NLBV) en de Stichting bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij (BpfK). BpfK is van mening dat de pensioenen van varende werknemers van NLBV onder de verplichtstelling van het BpfK vallen.

NLBV kent voor al haar varende (en niet varende) werknemers een eigen pensioenvoorziening op grond van de CAO Loodswezen, die in eerste instantie was ondergebracht bij een eigen ondernemingspensioenfonds en thans is ondergebracht bij een pensioenverzekeraar.

NLBV betwist dat haar varende werknemers onder de werkingssfeer van het verplichtstellingsbesluit van BpfK vallen, omdat NLBV niet behoort tot de bedrijfstak koopvaardij en de bemanningen geen zeevarenden zijn zoals gedefinieerd in onderdeel A van het verplichtstellingsbesluit. NLBV is voorts van mening dat dat zij - voor zover vereist - in aanmerking komt voor een vrijstelling en is voornemens één of meerdere vrijstellingsverzoeken in te dienen. Op basis van het voorgaande acht NLBV het niet waarschijnlijk dat in een procedure zal worden vastgesteld dat haar varende werknemers onder de werkingssfeer van BpfK vallen.

Indien NLBV in dit geschil in het ongelijk zou worden gesteld en ook geen (afloop) vrijstelling wordt verleend zal aansluiting met terugwerkende kracht bij BpfK gepaard moeten gaan met een collectieve waardeoverdracht vanuit de pensioenverzekeraar van de bestaande pensioenvoorziening op grond van de CAO Loodswezen. NLBV verwacht dat ten minste een substantieel deel van de overdrachtssom kan worden voldaan uit deze collectieve waardeoverdracht, maar thans kan niet met voldoende betrouwbaarheid worden vastgesteld voor welk bedrag de verplichting in dat geval kan worden afgewikkeld.

NLBV heeft derhalve geen voorziening of te betalen post opgenomen in de jaarrekening 2021 ten aanzien van het geschil met BpfK.

(24) FISCALE POSITIE

De loodsassociaties Amsterdam–IJmond, Rotterdam–Rijnmond/Noord en Scheldemonden vormen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met Nederlands Loodswezen B.V., Kenniscentrum Loodswezen B.V. en Loodswezen Materieel B.V. Zij zijn over en weer hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden uit hoofde van de omzetbelasting.

Ingevolge de afspraken met de fiscus over de belastingheffing van de winst van de loodsassociaties wordt het resultaat toegerekend aan de afzonderlijke loodsassociaties Amsterdam–IJmond, Rotterdam–Rijnmond/Noord en Scheldemonden en bij de individuele registerloodsen / vennoten fiscaal verrekend.

De organisaties die de beroepsorganisatie vormen (Nederlandse Loodsencorporatie, de Regionale Loodsencorporaties en de Stichting Stodel) hebben geen winstoogmerk en zijn vrijgesteld van winstbelasting.

(25) WINSTBESTEMMING

De winst van de maatschappen is verwerkt in de nog niet uitgekeerde winst onder het eigen vermogen. Het resultaat van de overige entiteiten is verwerkt in de overige reserves onder het eigen vermogen.

(26) GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

IMPACT VAN DE OORLOG RUSLAND – OEKRAÏNE

In februari 2022 is de oorlog tussen Rusland en Oekraïne uitgebroken. Deze zal naar verwachting een negatief effect hebben op de omvang van het aantal te loodsen scheepsreizen in 2022. Een exacte schatting hiervan is niet te maken. Aangezien de handel met Rusland en Oekraïne slechts een beperkt deel van de in- en uitvoer van Nederland vertegenwoordigt en een deel van de weggevallen handel met deze landen waarschijnlijk gecompenseerd zal worden door goederenstromen uit andere landen zal het effect op het activiteiten niveau en de daarmee samenhangende omzet naar verwachting beperkt zijn.

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne zal naar verwachting vanwege hogere prijzen dan waarmee in de tarieven 2022 rekening is gehouden, een beperkte invloed hebben op de kosten. Doordat veel kosten vaste indexeringen kennen en een groot deel van het prijsrisico op brandstoffen is ingedekt loopt het Loodswezen slechts een beperkt risico op hogere prijzen.

Aangezien de tarieven voor 2022 reeds zijn vastgesteld komen de effecten van wijzigingen van het activiteitsniveau en de daarmee samenhangende omzet, alsmede de effecten van hogere prijzen voor rekening van het Loodswezen. Het Loodswezen verwacht dat ze de effecten van de eventueel lagere omzet en hogere kosten in 2022 kan dragen.

De tariefvoorstellen voor 2023 en verder moeten nog worden opgesteld. Het tariefvoorstel 2023 kan in september 2022 op basis van de meest recente ontwikkelingen worden bijgesteld. Het Loodswezen gaat er vanuit dat er op dat moment meer inzicht in de effecten van deze oorlog voor de Nederlandse economie is om tot een zo betrouwbaar mogelijke reizenraming 2023 te komen en zodoende in het in te dienen Tariefvoorstel 2023 de verwachte effecten van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne mee te kunnen nemen in de berekeningen van het in te dienen Tariefvoorstel 2023.

Het Loodswezen verwacht dat zij de effecten van eventuele lagere omzet en hogere kosten kan dragen en haar activiteiten zal kunnen voortzetten.

Hoek van Holland, 29 maart 2022

Namens de algemene raad van de Nederlandse Loodsencorporatie
J.B. Mulder
Voorzitter

Namens Nederlands Loodswezen B.V.
J.W. Bentinck
Directeur

OVERIGE GEGEVENS

BEGRIPPENLIJST

ACM

Autoriteit Consument en Markt

COSO

Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

EMPA

European Maritime Pilots Association

ETA

Estimated Time of Arrival

ETD

Estimated Time of Departure

FLO

Functioneel Leeftijds Ontslag

FLP

Functioneel Leeftijds Pensioen

GIDS

Gezamenlijk Interactief Dienstverleners Systeem

IALA

International Association Of Lighthouse Authorities

IMPA

International Maritime Pilots Association

IMO

International Maritime Organization

ISM

International Safety Management

ISPO

International Standard for Maritime Pilots Organizations

KRVE

Koninklijke Roeiersvereniging de Eendracht

LOGE

Loodsenregister

NCSC

Nationaal Cyber Security Centrum

NCTV

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

NLBV

Nederlands Loodswezen B.V.

NLC

Nederlandse Loodsencorporatie

NMS

Navigator Marginale Schepen

NUR

Nieuwe Uittrede Regeling

PEC

Pilot Exemption Certificate

QASTOR-LITE

Navigatie ondersteunend apparaat

RLC

Regionale Loodsencorporatie

SERVQUAL

Service en Quality model

STODEL

Stichting Opleiding- en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen

SVW

Scheepvaartverkeerswet

VTS

Vessel Traffic Service

COLOFON

UITGAVE

Nederlands Loodswezen, mei 2022
www.jaarverslagloodswezen.nl

BEZOEKADRES

Berghaven 16
3151 HB Hoek van Holland
Postbus 830
3000 AV Rotterdam
www.loodswezen.nl

CONCEPT, DESIGN EN REALISATIE

Gloedcommunicatie

TECHNIEK

F19 Digital Reporting

CONTENT EN REDACTIE

Nederlands Loodswezen
Gloedcommunicatie

FOTOGRAFIE

Loodsen en medewerkers Nederlands Loodswezen

REDACTIEADRES

Afdeling Communicatie
Nederlands Loodswezen
Berghaven 16
3151 HB Hoek van Holland
Postbus 830
3000 AV Rotterdam
communicatie@loodswezen.nl